

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

432

Na temelju čl. 13. i 30. stavak 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 2. lipnja 2015. godine, donijelo je

**ODLUKU
O STJECANJU DRŽAVLJANSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.
(Predmet Odluke)

Gabrijel Kajtazi, spol muški, rođen 26.11.1993. godine u mjestu Bački Monoštor, Republika Srbija, državljanin Republike Srbije, ime oca: Anton Kajtazi, ime majke: Kata Kajtazi, stječe državljanstvo Bosne i Hercegovine sukladno članku 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Članak 2.
(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Članak 3.
(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 39/15
02. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

Na osnovu čl. 13. i 30. stav 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 02. juna 2015. godine, donio je

**ODLUKU
O STIĆAŃU DRŽAVLJANSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.
(Predmet Odluke)

Gabriјel Kaјtazi spol muški, рођен 26.11.1993. године у мејсту Бачки Моноштор, Република Србија, држављанин Републике Србије, име оца: Антон Кајтази, име мајке: Ката Кајтази, стиче држављанство Босне и Херцеговине у складу са чланом 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине.

Član 2.
(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Član 3.
(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

СМ број 39/15
02. јуна 2015. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Денис Звиздић, с. р.

Na osnovu čl. 13. i 30. stav 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 02. juna 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O STICANJU DRŽAVLJANSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Gabrijel Kajtazi, spol muški, rođen 26.11.1993. godine u mjestu Bački Monoštor, Republika Srbija, državljanin Republike Srbije, ime oca: Anton Kajtazi, ime majke: Kata Kajtazi, stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 39/15
02. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

Na osnovu čl. 13. i 30. stav 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 02. juna 2015. godine, donio je

ODLUKU

O STICANJU DRŽAVLJANSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Josip Čolić, spol muški, rođen 13.05.1989. godine u Kupresu, Bosna i Hercegovina, državljanin Republike Hrvatske, ime oca: Dragan Čolić, ime majke: Marića Čolić, stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

SM broj 40/15
02. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

433

Na temelju čl. 13. i 30. stavak 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 2. lipnja 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O STJECANJU DRŽAVLJANSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Josip Čolić, spol muški, rođen 13.05.1989. godine u Kupresu, Bosna i Hercegovina, državljanin Republike Hrvatske, ime oca: Dragan Čolić, ime majke: Marića Čolić, stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 40/15
02. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

Na osnovu čl. 13. i 30. stav 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 02. juna 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O STICANJU DRŽAVLJANSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Josip Čolić, spol muški, rođen 13.05.1989. godine u Kupresu, Bosna i Hercegovina, državljanin Republike Hrvatske, ime oca: Dragan Čolić, ime majke: Marića Čolić, stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 40/15
02. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

434

Na temelju čl. 13. i 30. stavak 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 2. lipnja 2015. godine, donijelo je

ODLUKU**O STJECANJU DRŽAVLJANSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Goran Milić, spol muški, rođen 24.01.1946. godine u Zagrebu, Republika Hrvatska, državljanin Republike Hrvatske, ime oca: Marko Milić, ime majke: Marija Milić, stječe državljanstvo Bosne i Hercegovine sukladno članku 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 41/15

2. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj

Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

Na osnovu čl. 13. i 30. stavak 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 02. juna 2015. godine, donio je

ODLUKU**O STIĆANJU DRŽAVLJANSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Goran Milić, spol muški, rođen 24.01.1946. godine u Zagrebu, Republika Hrvatska, državljanin Republike Hrvatske, ime oca: Marko Milić, ime majke: Marija Milić, stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM broj 41/15

02. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući

Savjeta ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

Na osnovu čl. 13. i 30. stavak 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 02. juna 2015. godine, donijelo je

ODLUKU**O STICANJU DRŽAVLJANSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Goran Milić, spol muški, rođen 24.01.1946. godine u Zagrebu, Republika Hrvatska, državljanin Republike Hrvatske, ime oca: Marko Milić, ime majke: Marija Milić, stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 41/15

02. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući

Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

435

Na temelju čl. 13. i 30. stavak 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 2. lipnja 2015. godine, donijelo je

ODLUKU**O STJECANJU DRŽAVLJANSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Umut Bariş Dönmez, spol muški, rođen 13.6.1977. godine u mjestu Manisa, Republika Turska, državljanin Republike Turske, ime oca: Hüseyin Dönmez, ime majke: Okkali Halide, stječe državljanstvo Bosne i Hercegovine sukladno članku 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 43/15

2. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj

Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

На основу чл. 13. и 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 9. сједници одржаној 02. јуна 2015. године, донио је

ОДЛУКУ

О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Umut Bariş Dönmez, пол мушки, рођен 13.06.1977. године у мјесту Маниса, Република Турска, држављанин Републике Турске, име оца: Hüseyin Dönmez, име мајке: Okkali Halide, стиче држављанство Босне и Херцеговине у складу са чланом 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Реализација)

Задужује се Министарство цивилних послова за реализацију ове одлуке.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 43/15
02. јуна 2015. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу чл. 13. и 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Вјечеу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјече министара Босне и Херцеговине, на 9. сједници одржаној 02. јуна 2015. године, донијело је

ОДЛУКУ

О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Umut Bariş Dönmez, spol muški, rođen 13.06.1977. године у мјесту Маниса, Република Турска, држављанин Републике Турске, име оца: Hüseyin Dönmez, име мајке: Okkali Halide, стиче држављанство Босне и Херцеговине у складу са чланом 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Реализација)

Задужује се Министарство цивилних послова за реализацију ове одлуке.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 43/15
02. јуна 2015. године
Сарајево

Председавајући
Вјеча министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

436

На основу чл. 13. и 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Вјечеу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјече министара Босне и Херцеговине, на 9. сједници одржаној 2. липња 2015. године, донијело је

ОДЛУКУ

О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Selviya Škrijelj, spol ženski, rođena 21.05.1979. године у мјесту Рожаје, Црна Гора, држављанка Црне Горе, име оца: Bido Škrijelj, име мајке: Nafija Škrijelj, стиче држављанство Босне и Херцеговине суkladно чланку 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине.

Чланак 2.

(Реализација)

Задужује се Министарство цивилних послова за реализацију ове одлуке.

Чланак 3.

(Ступање на снагу)

Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 44/15
2. липња 2015. године
Сарајево

Председатељ
Вјеча министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, в. р.

На основу чл. 13. и 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 9. сједници одржаној 02. јуна 2015. године, донио је

ОДЛУКУ

О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Selviya Škrijelj, spol ženski, rođena 21.05.1979. године у мјесту Рожаје, Црна Гора, држављанка Црне Горе, име оца: Bido Škrijelj, име мајке: Nafija Škrijelj, стиче држављанство Босне и Херцеговине у складу са чланом 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Реализација)

Задужује се Министарство цивилних послова за реализацију ове одлуке.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 44/15
02. јуна 2015. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

Na osnovu čl. 13. i 30. stav 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj 02. juna 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O STICANJU DRŽAVLJANSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Selvija Škrijelj, spol ženski, rođena 21.05.1979. godine u mjestu Rožaje, Crna Gora, državljanka Crne Gore, ime oca: Bido Škrijelj, ime majke: Nafija Škrijelj, stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Realizacija)

Zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova za realizaciju ove odluke.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 44/15
02. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

437

Na temelju članka 107. stavak (1) točka a) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 25/06) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine, na 6. sjednici održanoj 07.05.2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O USVAJANJU DRŽAVNOG GODIŠNJEG PROGRAMA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2015. GODINU

Članak 1.

(Predmet odluke)

Ovom Odlukom usvaja se Državni godišnji program za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, koji je dan u privitku ove Odluke i čini njezin sastavni dio.

Članak 2.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 45/15
7. svibnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

DRŽAVNI GODIŠNJI PROGRAM ZA ZAŠTITU POTROŠAČA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2015. GODINU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Osnove unutarnje i vanjske politike Bosne i Hercegovine temelji se na ispunjenju njezinog primarnog strateškog cilja, a to je ispunjavanje uvjeta za punopravno članstvo u Europskoj uniji (EU). Inicijalni pravni akt Bosne i Hercegovine s ciljem da postane punopravan član EU je bila Odluka Vijeća ministara BiH o pokretanju inicijative za pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ("Službeni glasnik BiH", broj 3/99). Također, treba spomenuti i Rezoluciju Parlamentarne skupštine BiH o europskim integracijama i Pakta o stabilnosti za jugoistočnu Europu ("Službeni glasnik BiH", broj 12/99) kojom se ističe važnost intenziviranja političkog dijaloga Bosne i Hercegovine i EU kao dijela projekta za stabilnost i pridruživanje EU. Nužne pretpostavke i uvjeti bez kojih nije bilo moguće otpočeti navedeni proces su stabilnost institucija koje osiguravaju demokraciju, vladavinu prava i poštivanje demokratskih načela i ljudskih prava, međunarodnog prava te tržišnog gospodarstva.

Stvaranjem Bosne i Hercegovine kao samostalne države, već je na početku bilo vidljivo opredjeljenje za demokratsku i socijalnu državu, što je i jasno naznačeno u Ustavu Bosne i Hercegovine koji u članku II. govori o "Ljudskim pravima i temeljnim slobodama", gdje u istom članku stavak 1. propisuje da će "Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najvišu razinu međunarodno priznatih prava i temeljnih sloboda." Shodno članku II. 2. Ustava BiH "Prava i slobode predviđeni u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i u njezinim protokolima se izravno primjenjuju u Bosni i Hercegovini." Primarno pravo, kao sastavni dio navedenih prava i sloboda, je pravo na zdrav život. Svako je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, posebno posvećivati pažnju zaštiti zdravlja ljudi, prirode i čovjekovog okoliša.

Državni godišnji program za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2015. godinu (u daljnjem tekstu: Program) je cjelovit dokument koji kreira politiku zaštite potrošača, definira prioritete, određuje mjere za njihovo ostvarenje u navedenom razdoblju, te utvrđuje nositelje aktivnosti za ispunjenje planiranih ciljeva i zadataka. Program predstavlja nastavak kontinuiteta koji je uspostavljen Državnim godišnjim programom za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, od kada se za svaku godinu usvaja poseban Program i objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

Člankom 76. Glava VI. potpisanog teksta Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine (SSP) propisano je da će strane surađivati u cilju usklađivanja standarda za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini s istim standardima u Zajednici, te da je efikasna zaštita potrošača neophodna kako bi se osiguralo propisno funkcioniranje tržišne ekonomije. Potpisivanjem navedenog sporazuma Bosna i Hercegovina je preuzela obvezu harmonizacije zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, mada je i do momenta potpisivanja SSP-a vršeno preuzimanje direktiva EU iz oblasti zaštite potrošača u pravni sustav Bosne i Hercegovine.

Suvremeno tržište omogućava široku ponudu uz potrebno postizanje visoke i jedinstvene razine zaštite potrošača, kako bismo Bosnu i Hercegovinu pripremili za ravnopravno nastupanje na jedinstvenom tržištu EU. To podrazumijeva stvaranje jedinstvene i kvalitetne institucionalne strukture kao temelja provođenja efikasne zaštite potrošača, čime bi Bosna i Herce-

govina pokazala da zasluŹuje povjerenje potrošača na konkurentnom unutarnjem tržištu uz jasna pravila i dosljedno provođenje zakona, bez obzira gdje se potrošač ili gospodarski subjekt nalaze. Da bi se sve to moglo ostvariti potrebna su i značajna financijska sredstva koja bi u konačnici dovela do značajne koristi ne samo gospodarskim subjektima, nego i potrošačima u njihovom svakidašnjem životu, obzirom na veći izbor robe i usluga uz bolji kvalitet i niŹe cijene.

DIO DRUGI - ZAKONODAVSTVO

Zaštita potrošača dinamično je područje te se samim tim i politika zaštite potrošača ne moŹe definirati na duŹe razdoblje. Sukladno brzim promjenama na tržištu, a koje se posljedično odnose i na potrošače, potrebno je stalno pratiti prioriteta područja koja su vaŹna kod provođenja politike zaštite potrošača.

Donošenjem Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("SluŹbeni glasnik BiH", broj 25/06) osigurala se primjerena zaštita potrošačkih interesa prilikom kupnje roba i usluga za osobne potrebe. Zakon o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini jedan je od propisa kojim je započeo postupak implementacije direktiva EU s područja zaštite potrošača u pravni sustav Bosne i Hercegovine, kojim se preuzimaju europski standardi ponašanja na tržištu, kako glede same zaštite potrošača, tako i glede obveza trgovaca. Obzirom na širinu područja u kojem interesi potrošača dolaze do izražaja ovaj Zakon treba promatrati kao opći propis na području zaštite potrošača, propis kojim je utvrđen okvir sustava zaštite potrošača.

Pored Zakona o zaštiti potrošača u BiH postoji još čitav niz propisa koji su vezani za oblast zaštite potrošača, a koji bi se mogli grupirati prema sektorskom principu. Interesi potrošača štite se još i nizom drugih propisa koji pravno uređuju različita prava potrošača kao što su: propisi iz oblasti obligacionih odnosa, oblasti hrane, veterinarstva, zdravlja bilja, nadzora nad tržištem, sigurnosti proizvoda, lijekova i medicinskih sredstava, oblasti konkurencije, zatim čitav set zakona o električnoj energiji državne i entitetske razine, entitetski zakoni o trgovini, entitetski zakoni o inspekcijama, zakoni i podzakonski akti o poštanskom saobraćaju, propisi različitih razina vlasti u svezi s za komunalnim uslugama, propisi iz oblasti zdravstvene zaštite, propisi iz oblasti financijskih usluga, propisi iz oblasti zaštite okoliša itd.

DIO TREĆI - NAČELA I CILJEVI DRŹAVNOG PROGRAMA

POGLAVLJE I - Načela politike zaštite potrošača:

- načelo javnosti, obrazovanja, i obavještanja - predstavlja pravo građanina na pravovremeno obavještanje o svojim pravima, kao i o kvalitetu roba i usluga na tržištu, o poduzetim mjerama za zaštitu temeljnih prava potrošača, te s tim u svezi na slobodan pristup podacima o stanju u području zaštite potrošača;
- načelo cjelovitosti - podrazumijeva harmonizaciju djelovanja svih vladinih i nevladinih subjekata zaštite potrošača u cilju što kvalitetnijeg provođenja politika u oblasti zaštite potrošača;
- načelo preventivnosti - ima za svrhu svim legalnim sredstvima izbjegavati rizik opasnosti za život i zdravlje te štetu na strani potrošača. Pod tim legalnim sredstvima podrazumijevamo redovite, organizirane i planirane kontrole roba i usluga.

POGLAVLJE II - Ciljevi i mjere politike zaštite potrošača

Temeljni cilj politike zaštite potrošača je stalno poboljšanje kvalitete života svih građana Bosne i Hercegovine, te promocija vaŹnosti zdravlja i sigurnosti potrošača.

Opći ciljevi i mjere zaštite potrošača su:

CILJEVI	MJERE ZA OSTVARENJE CILJEVA
a) osigurati vladavinu prava demokracije i civilnog društva; daljnje usklađivanje zakonodavstva sa zakonodavstvom EU	1. predlaganje zakonskih i drugih mjera u osiguranju visoke razine zaštite zdravlja, sigurnosti, dostojanstva i prava potrošača; 2. udruživanje u udruge za zaštitu potrošača; 3. pravo na predstavljanje u procesu donošenja odluka
b) stvoriti uvjete za efikasno rješavanje uočenih problema na području zaštite potrošača	1. uvođenje odgovarajućih mjera za zaštitu potrošača (inspekcije, sudovi, Ombudsmen) kako bi se sporovi potrošača i trgovaca riješili prije redovnog suda; 2. pojednostavljenje postupka zaštite potrošača pred sudovima
c) osvješćivanje potrošača o njihovom stvarnom položaju na tržištu	1. potpora utemeljenju i radu udrugama i savjetovališta za zaštitu potrošača; 2. osmišljavanje i provođenje obrazovanja potrošača; 3. primjena temeljnih znanja o zaštiti potrošača u obrazovnim ustanovama
d) osigurati potporu potrošačima u ostvarenju njihovih prava	1. osiguranje učinkovite suradnje vladinih tijela i nadležnih institucija za provođenje politike zaštite potrošača; 2. uspostava savjetodavne mreŹe za razvijanje njihove međusobne suradnje
e) međusobna povezanost svih nositelja zaštite potrošača	jačanje suradnje i razmjena informacija
f) jačanje položaja potrošača na tržištu i podizanje svijesti potrošača u odnosu na njihova prava i ulogu u tržišnom gospodarstvu	obavještanje potrošača, različiti vidovi savjetovanja i obrazovanja potrošača
g) zaštita zdravlja i sigurnost potrošača	1. uspostava sustava obavještanja potrošača o sigurnosti proizvoda na tržištu; 2. izrada tehničkih propisa za tehničke zahtjeve za proizvode koji osiguravaju visoku razinu zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača; 3. suradnja svih tijela javne uprave u osiguravanju zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača
h) davanje informacija i upoznavanje javnosti o pravima potrošača u BiH	planiranje promotivnih djelovanja na svim razinama i poticanje medijske aktivnosti

DIO ČETVRTI - NOSITELJI ZAŠTITE POTROŠAČA

Kako bi se osigurala što kvalitetnija realizacija politike zaštite potrošača, neophodno je uključenje niza subjekata koji bi bili odgovorni za njezino provođenje.

Člankom 98. točkama od a) do i) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini određeni su subjekti odgovorni za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini. Pored tih subjekata, u ovom Programu su navedeni i drugi subjekti koji imaju bitnu ulogu u oblasti zaštite potrošača.

POGLAVLJE I - Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Člankom 9. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine ("SluŹbeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) i člankom 99. stavak (1) točke a) do e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, određeni su poslovi u oblasti zaštite potrošača koje u okviru svoje djelatnosti obavlja Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu poglavlja: Ministarstvo).

Ministarstvo koordinira izradu DrŹavnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za svaku kalendarsku godinu, počev od 2009. godine, te u suradnji sa svim učesnicima u izradi istog, prikuplja relevantne podatke za njegov sadržaj. Ministarstvo organizira sjednice Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine (Vijeće), pa u svezi s tim obavlja sve poslove koji obuhvataju pripremu materijala za održane sjednice, predsjedavanje sjednicama, dostavu materijala nakon

održanih sjednica, te praćenje realizacije donesenih zaključaka. Vijeće, kao bitan subjekt odgovoran za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini, imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i njegov sastav je određen člankom 106. stavak (1) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Vijeće čine predstavnici državnih institucija, nadležnih tijela entiteta te predstavnici udruga za zaštitu potrošača na državnoj i entitetskoj razini. Vijeće je imenovano na temelju Odluke o imenovanju članova Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 89/06, 10/08, 24/09, 63/10, 32/12 i 9/13), a sastaje se najmanje četiri puta godišnje. Poslovi koje Vijeće, u okviru svoje nadležnosti, obavlja propisani su člankom 107. navedenog Zakona, a obuhvataju sljedeće aktivnosti: predlaganje na usvajanje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača i praćenje njegovog izvršavanja, utvrđivanje temelja politike za zaštitu potrošača, te

usmjeravanje opsega djelatnosti koje se financiraju, odnosno sufinanciraju iz proračuna Bosne i Hercegovine.

Kroz suradnju i razmjenu informacija s bosanskohercegovačkim državnim i entitetskim institucijama vezanim za oblast zaštite potrošača, kao i nevladinim sektorom, Ministarstvo nastoji uključiti sve odgovorne subjekte u proces uspostave što cjelovitijeg i efikasnijeg sustava zaštite potrošača u Bosni i Hercegovini. Također, Ministarstvo ima permanentnu suradnju i s relevantnim međunarodnim institucijama posebice s Izaslanstvom EU u BiH, kao prvom kontaktnom točkom za transmisiju informacija prema Europskoj komisiji.

Predstavnici Ministarstva učestvuju na različitim konferencijama i stručnim skupovima na temu zaštite potrošača. Ministarstvo također ostvaruje suradnju s akademskom i poslovnom zajednicom po pitanju promoviranja zaštite prava i interesa potrošača.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Informacija o izvršenju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2014. godinu	- prikupiti podatke o izvršenju Programa 2014. od institucija koje su učestvovala u izradi istog, te sačiniti Informaciju o izvršenju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2014. godinu koju usvaja VM BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	- poboljšanje kvalitete suradnje između svih institucija - subjekata sustava zaštite potrošača u BiH
2.	Koordinacija aktivnosti izrade Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2015. godinu	- u suradnji sa svim učesnicima izrade Državnog godišnjeg programa za zaštitu BiH potrošača za 2015. godinu prikupljanje i obrada relevantnih podataka koji bi trebali biti sadržaj navedenog programa	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	lipanj 2015. godine	- podizanje svijesti svih učesnika u izradi Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH na način da pristupe osmišljavanju realno ostvarivih planova aktivnosti svojih institucija u 2015. godini u oblasti zaštite potrošača
3.	Pripreme aktivnosti na izradi Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2016. godinu	- u suradnji sa svim učesnicima izrade Državnog godišnjeg programa za zaštitu BiH potrošača za 2016. godinu prikupljanje relevantnih podataka koji bi trebali biti sadržaj navedenog programa	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	IV kvartal 2015. godine	
4.	Organizacija sjednica Vijeća za zaštitu potrošača BiH i aktivno učešće u njegovom radu	- priprema svih materijala za održavanje sjednica, predsjedavanje sjednicama, dostava materijala nakon održanih sjednica te praćenje realizacije donesenih zaključaka	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	- rješavanje problema proračunskih sredstava neophodnih za rad Vijeća za zaštitu potrošača BiH, te aktivan pristup svih članova Vijeća prilikom realizacije zaključaka sjednica
5.	Aktivna suradnja i razmjena informacija i podataka sa svim subjektima u BiH odgovornim za zaštitu potrošača, s ciljem njihova aktivnog uključivanja u proces uspostave što cjelovitijeg i efikasnijeg sustava zaštite potrošača u BiH	- uspostava svih vidova suradnje s ostalim institucijama i nevladinim sektorom vezanim za oblast zaštite potrošača, - organizacija tematskih okruglih stolova iz oblasti zaštite potrošača	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	
6.	Savjetodavni servis za potrošače	- kontinuirano pružanje savjeta i stručnih mišljenja na upite fizičkih i pravnih osoba putem telefona, elektronske pošte i putem pisanih odgovora	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	
7.	Suradnja s akademskom i poslovnom zajednicom	- predavanja na fakultetima, - učešće na seminarima gospodarskih komora	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	- suradnja s akademskom i poslovnom zajednicom u cilju promocije politike zaštite potrošača

POGLAVLJE II - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Ured) ima ulogu krovne i koordinirajuće ustanove veterinarske službe u Bosni i Hercegovini. Uloga Ureda u zaštiti potrošača prevashodno je bazirana na zaštiti zdravlja potrošača. S tim u svezi, Ured sukladno svom mandatu, između

ostalog, vrši praćenje epidemiološke situacije u državi i svijetu, uključujući praćenje pojave zoonoza, donosi programe/odluke u cilju provođenja mjera praćenja, suzbijanja, kontrole i iskorjenjivanja zaraznih bolesti, donosi i financira provođenje plana praćenja rezidua, donosi uvjete koje moraju ispunjavati objekti koji se bave klanjem životinja, obradom, preradom i uskladištenjem proizvoda životinjskog podrijetla, donosi uvjete koji moraju ispunjavati ovlaštene dijagnostičke veterinarske

laboratorije, te vrši kontrolu uvoza i izvoza živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nosioci	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Kontrola i prevencija zaraznih bolesti	- donošenje godišnje Naredbe o mjerama kontrole zaraznih i parazitarne bolesti životinja i njihovom provođenju i financiranju u 2015. godini	Ured za veterinarstvo BiH, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Odjel za poljoprivredu Brčko Distrikta BiH;	31.01.2015.	- kontrola provođenja Naredbe, koju vrše nadležna veterinarska inspeksijska tijela
2.	Donošenje propisa o kontroli bolesti	- donošenje i objavljivanje propisa o kontroli pojedinih bolesti od nacionalnih interesa	Ured za veterinarstvo BiH	Kontinuirano	
3.	Sprječavanje unošenja zaraznih bolesti u BiH	- donošenje određenih zakonskih i podzakonskih propisa o zabrani uvoza pošiljki životinjskog podrijetla radi sprječavanja unošenja zaraznih bolesti u BiH u slučaju pojave istih.	Ured za veterinarstvo BiH	Kontinuirano	
4.	Kontrola uvoznih pošiljki	- kontrola svih pošiljki živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, veterinarskih lijekova, stočne hrane i otpadaka (nusproizvoda) životinjskog podrijetla na graničnim veterinarskim prijelazima koje se uvoze u BiH, - primjena odredbi Rješenja o nepostojanju VZ smetnji za uvoz izdanom od strane Ureda za veterinarstvo, - uzorkovanje uvoznih pošiljki.	Ured za veterinarstvo BiH (granični veterinarski inspektori, kontrola na graničnim veterinarskim prijelazima), nadležna veterinarska inspeksijska tijela, Republička uprava za inspeksijske poslove RS, Federalna uprava za inspeksijske poslove, Inspektorat Brčko Distrikta BiH (kontrola u unutarnjem prometu)	Kontinuirano	- po potrebi pojačati veterinarsku inspeksijsku kontrolu i češće vršenje uzorkovanja
5.	Zaštita zdravlja potrošača u unutarnjem prometu/ proizvodnji	- donošenje godišnjeg plana praćenja rezidua za 2015. godinu, - kontrola sirovina i proizvoda životinjskog podrijetla u objektima za klanje životinja, proizvodnju, obradu, preradu i skladištenje proizvoda životinjskog podrijetla, - kontrola roba životinjskog podrijetla u unutarnjem prometu	Ured za veterinarstvo BiH, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Odjel za poljoprivredu Brčko Distrikta BiH; nadležna veterinarska inspeksijska tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH	31.03.2015. Kontinuirano	- kontrola provedbe plana praćenja rezidua
6.	Jačanje kapaciteta laboratorija	- organizacija zajedničkih sastanaka u cilju unaprjeđenja rada sukladno standardu, - organizacija seminara za laboratorijsko osoblje, - kandidiranje nabave laboratorijske opreme	Ured za veterinarstvo BiH, nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta; Institut za akreditaciju BiH i ovlašteni veterinarski laboratoriji	Kontinuirano	- izrada operativnih procedura u samim laboratorijima i podnošenje zahtjeva za akreditaciju
7.	Suzbijanje bruceloze u 2015. god.	- vakcinacija i identifikacija malih preživača od 3 do 6 mjeseci	Ured za veterinarstvo BiH, nadležne veterinarske službe i institucije na entitetskoj razini, operativne veterinarske službe i referentni laboratoriji	Kontinuirano	- poboljšati kontrolu provođenja vakcinacije, - povećati broj edukativnih regionalnih sastanaka
8.	Ispunjavanje uvjeta u objektima za klanje životinja, proizvodnju, obradu preradu i skladištenje proizvoda životinjskog podrijetla	- registracija i odobravanje objekata koji se bave klanjem životinja, proizvodnjom, obradom preradom i skladištenjem proizvoda životinjskog podrijetla, te kontinuirana kontrola objekata, - brisanje iz registra objekata koji ne ispunjavaju uvjete.	Ured za veterinarstvo BiH, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Odjel za poljoprivredu Brčko Distrikta BiH; nadležna veterinarska inspeksijska tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- provođenje službenih kontrola u odobrenim objektima
9.	Postvaccinalni monitoring bjesnoće kod lisica	- kontrola uspješnosti provedene vakcinacije lisica	Ured za veterinarstvo, lovačke udruge i ovlašteni veterinarski laboratoriji	Kontinuirano	
10.	Monitoring virusnih riba	- kontrola zdravstvenog statusa riba i riblje mladi kao jednog od bitnih faktora izvoza ribljih proizvoda	Ured za veterinarstvo, nadležne veterinarske službe i institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH, referentni laboratoriji	Kontinuirano	
11.	Monitoring avijarne influence kod divljih ptica	- kontrola bolesti kod divlje populacije ptica	Ured za veterinarstvo, nadležne veterinarske službe i institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH, referentni laboratoriji	Kontinuirano	

POGLAVLJE III - Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja**ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje**

Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu poglavlja: Uprava) je centralno odgovorno tijelo za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini za suradnju i razmjenu informacija s međunarodnim zvaničnim tijelima i obavještanje međunarodnih tijela. Sukladno Zakonu o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) Uprava vrši upravne poslove i s njima povezane tehničke poslove. Ovlaštenja i zadaci Uprave propisani su člankom 76. navedenog zakona. Uprava također obavlja i druge poslove iz fitosanitarne oblasti koji su joj dani u nadležnost drugim zakonima i odlukama nadležnih tijela.

Temeljni zadaci Uprave su da: koordinira pripremu i priprema propise iz svoje nadležnosti; donosi podzakonske akte kada je za to ovlaštena zakonom; uspostavlja i vodi registre iz svoje nadležnosti; ostvaruje suradnju i koordinaciju s nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine; uspostavlja i ostvaruje suradnju s međunarodnim institucijama i organizacijama (FAO, IPPC, EPPO, UPOV, EC i sl.); predstavlja Bosnu i Hercegovinu u međunarodnim institucijama i organizacijama iz svoje nadležnosti; prati međunarodne propise iz fitosanitarne oblasti; usklađuje propise Bosne i Hercegovine iz fitosanitarne oblasti s odgovarajućim propisima EU.

Uspostavljen je funkcionalan fitosanitarni sustav u Bosni i Hercegovini, a to je bilo moguće ostvariti jedino kroz harmonizaciju zakonodavstva i potpunu uključenost Uprave i svih nadležnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u fitosanitarnom sektoru u Bosni i Hercegovini s jasnom podjelom zadataka i odgovornosti, što je konstatirano i tijekom posjete FVO (Food and Veterinary Office EU) revizije u sektoru krumpira. Glavni cilj uspostave funkcionalnog fitosanitarnog sustava je da se osigura jasan lanac kontrole i osigura brza razmjena informacija o pojavi i rasprostranjenosti nekog štetnog organizma bilja.

Oblast zaštite zdravlja bilja uređena je Zakonom o zaštiti zdravlja bilja kojim se regulira zdravlje bilja, određuju mjere i obveze radi sprječavanja pojave, unošenja i širenja štetnih organizama na biljke, biljne proizvode i druge regulirane objekte, kao i njihovo iskorjenjivanje, zatim biološka zaštita bilja, prikupljanje i razmjena podataka, te sustavi informiranja.

Implementacija Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata ("Službeni glasnik BiH", broj 48/13) tj. Prvitka V. dio A odjeljak I. je jedna

od najznačajnijih aktivnosti Uprave. Sukladno tome, redefiniiran je Objedinjeni spisak roba koje podliježu kontroli fitosanitarne inspekcije pri uvozu i time je harmoniziran s odgovarajućim spisakom roba u EU. Primjenom ovog vrlo važnog Pravilnika značajno su smanjena opterećenja uvoznika, a pregledaju se samo one robe koje predstavljaju fitosanitarni rizik.

Program posebnog nadzora (sustavne kontrole) nad karantenskim štetnim organizmima na krumpiru u BiH počeo je s implementacijom u 2011. godini i vrši se kontinuirano svake godine na temelju usvojenog programa za tu godinu. Poseban nadzor provodi se s ciljem utvrđivanja prisustva, odnosno odsustva (detekcije) karantenskih štetnih organizama krumpira na mjestima ulaska pošiljki krumpira, koje se uvoze u Bosnu i Hercegovinu, te na mjestima proizvodnje sjemenskog i merkantilnog krumpira. Kontinuirano provođenje navedenog programa posebnog nadzora vrlo je značajno s aspekta omogućavanja izvoza krumpira u zemlje EU, a poseban značaj ima za potrošače u Bosni i Hercegovini obzirom da kontroli podliježe krumpir koji se uvozi kao i krumpir koji se proizvodi u Bosni i Hercegovini.

Oblast sjemena i sadnog materijala kao i zaštita novih sorti uređuje Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 03/05) i Zakon o zaštiti novih sorti bilja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 14/10 i 32/13). U suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Uprava priprema i donosi pravne propise iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje, propisuje uvjete za uvoz i stavljanje u promet, pripremu za stavljanje u promet i proizvodnju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, uvjete za upis dobavljača u centralni registar dobavljača, kao i postupak upisa sorti u Sortnu listu, te uvjete za dodjelu oplemenjivačkog prava i zaštitu novih sorti.

Oblast fitofarmaceutskih sredstva uređuje Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 49/04). Uprava koordinira i surađuje s entitetima i Brčko Distrikom Bosne i Hercegovine u svezi zadataka i ovlaštenja iz oblasti fitofarmaceutskih sredstava koja su propisana navedenim zakonom i radi na implementaciji donesenih podzakonskih akata, prati stanje na području prometa odnosno uporabe fitofarmaceutskih sredstava i surađuje pri pripremi neophodnih mjera, kao i izradi programa mjera vezanih za pravilnu uporabu fitofarmaceutskih sredstava i pomaže kod uvođenja načela dobre poljogospodarske prakse i integralne zaštite biljaka.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Osigurana proizvodnja krumpira u BiH po procedurama i standardima koje propisuje EU	- provođenje posebnog nadzora nad karantenskih štetnih organizmima na krumpiru, - implementacija Programa posebnog nadzora (sustavne kontrole) nad karantenskim štetnim organizmima na krumpiru u BiH	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- zaštita zdravlja bilja i osiguranje uvjeta za nesmetanu trgovinu krumpira, - podizanje svijesti svih zainteresiranih strana, - osiguranje neophodnih finansijskih sredstava, - osiguranje izvoza krumpira kako u zemlje EU tako i u zemlje u okruženju koje nisu članice EU
2.	Uspostava sustava testiranja i upisa sorti u Sortnu listu BiH	- omogućavanje uvođenja novih kvalitetnijih sorti i hibrida u proizvodnju i uporabu u BiH	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH i entitetske institucije koje se bave ispitivanjem sorti	Kontinuirano	- usvajanje Poslovnika o radu zajedničkog povjerenstva za sorte, - stupanje na snagu Pravilnika o kontroli proizvodnje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja.

					- jačanje kapaciteta laboratorija za ispitivanje sjemena i sadnog materijala, - podizanje svijesti svih zainteresiranih strana
3.	Jačanje kapaciteta za kontrolu kvalitete sjemena i sadnog materijala koji se proizvodi, uvozi i stavlja u promet u BiH	- implementacija donesenih podzakonskih akata, - provođenje obuke fitosanitarnih inspektora i drugog osoblja u cilju podizanja kvalitete standarda za kontrolu, - uvođenje sustava kontrole proizvodnje i deklariranja/certificiranja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- jačanje kapaciteta laboratorija za sjeme i sadni materijal, - povećanje broja fitosanitarnih inspektora u inspektoratima entiteta i Brčko Distrikta BiH, - provođenje obuka službenika i inspeksijskog osoblja
4.	Uspostava sustava zaštite sorti i prava oplemenjivača	- ratifikacija i provođenje odredbi Konvencije UPOV	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH u suradnji s MVTEO	Kontinuirano	- implementacija Zakona o zaštiti novih sorti bilja u BiH i donošenje podzakonskih akata, - podizanje svijesti svih zainteresiranih strana
5.	Uspostava i kontinuirani razvoj sustava primjene integralne zaštite bilja	- provođenje aktivnosti koje će osigurati uvjete za primjenu temeljnih principa integralne zaštite bilja	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- implementacija odredbi pravilnika koji su usklađeni s Uredbom 1107/2009 i kojom se propisuju uvjeti za stavljanje fitofarmaceutskih sredstava na tržište i Direktivom 2009/128 o održivoj uporabi pesticida

POGLAVLJE IV - Ombudsman za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Institucija Ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu poglavlja: Institucija ombudsmana) uspostavljena je s ciljem promocije dobrog i efikasnog provođenja politike zaštite potrošača u Bosni i Hercegovini.

Institucijom ombudsmana upravlja Ombudsman za zaštitu potrošača koji zastupa kolektivne potrošačke interese, kako u pojedinačnim predmetima tako i u općem medijskom prostoru gdje ih predstavlja i brani. Kao neovisno tijelo ima ovlaštenje da provodi istražne radnje, javno kritizira, educira slabiju stranu u potrošačkom odnosu, tj. potrošača, izdaje preporuke, instrukcije, pokreće postupak pred nadležnim sudom u slučajevima naknade štete i druge pravne mjere, a sve u svrhu zaštite kolektivnih interesa potrošača u ime zaštite kolektivnih interesa potrošača.

Zaštita potrošača ostvaruje se kroz nadziranje, komunikaciju i preventivne radnje da bi se osigurala njegova temeljna prava na tržištu te promovirala jednakost među potrošačima i u odnosu na poslovanje.

Institucija ombudsmana radi na širokom spektru pitanja potrošača. Područja rada uglavnom se odnose na rješavanje žalbi potrošača, pružanje informacija potrošačima organiziranim u udrugama i Savezu udruženja potrošača Bosne i Hercegovine, te njihovo educiranje, suradnju s medijima o svim pitanjima potrošača, sigurnost proizvoda, kvalitetu proizvoda i utjecaj na okoliš i zaštitu ekonomskog interesa potrošača, sudjelovanjem u svojstvu umješaka u raspravama koje se vode kod sektorskih regulatornih tijela.

Prema planiranim aktivnostima te razvijanjem i jačanjem suradnje s regionalnom i lokalnom administracijom, Institucija ombudsmana će tijekom 2015. godine poboljšati svoju društvenu učinkovitost da bi ukazala na stavove potrošača u različitim administrativnim sektorima i poslovnom svijetu.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Informiranje potrošača i podrška udrugama potrošača	- informiranje putem medija, izdavanje različitih publikacija	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- uzajamne posjete, okrugli stolovi, seminari
2.	Praćenje i predlaganje aktivnosti kompanija -potrošač	- provedba potrošačke legislativne	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- odgovori na upite poslovne zajednice
3.	Analiza tržišta po pitanju kršenja potrošačkih prava	- jačanje suradnje s inspeksijskim tijelima	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- preporuke i smjernice u posebnim sektorima
4.	Prijem i odlučivanje po pojedinačnim pritužbama potrošača	- djelovanje prema poslovnoj zajednici u smislu poštivanja potrošačkih prava	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- sukladno Pravilima rada poduzeti potrebite aktivnosti
5.	Predlaganje rješavanja potrošačkih sporova putem mehanizama za alternativno rješavanje sporova (ARS)	- iniciranje donošenja procedura ARS	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- učešće u radu Radne skupine za rješavanje zaostalih komunalnih predmeta
6.	Kontaktiranje s Ombudsmanima za ljudska prava u svezi problema iz oblasti ekonomskih usluga od općeg interesa	- jačanje suradnje s Ombudsmanima za ljudska prava	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- uzajamne posjete, zajednički stav o problemima iz oblasti javnih usluga
7.	Prijedlozi i inicijative za poboljšanje Zakona o zaštiti potrošača u BiH i druge potrošačke legislativne	- otvoriti raspravu s udrugama potrošača o predloženim izmjenama zakona	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- šire raspraviti pojedinačne prijedloge i dati zajednički stav
8.	Istraživanje drugih mjera tijela vlasti na zaštitu potrošača	- učešće u javnoj raspravi za propise iz oblasti potrošačke legislativne	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- donošenje podzakonskih akata pružatelja usluga
9.	Suradnja s obrazovnim institucijama u oblasti prava potrošača	- nastavak suradnje s obrazovnim institucijama	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Po ukazanoj potrebi i u dogovoru s	- promocija politike zaštite potrošača

				obrazovnim institucijama	
10.	Izdavanje instrukcija u okviru nadležnosti Ombudsmana	- insistirati na dosljednoj primjeni Zakona o zaštiti potrošača u BiH i entitetskih zakona o obligacijskim odnosima	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Po ukazanoj potrebi	- instrukcije za prestanak aktivnosti suprotnih potrošačkoj legislativi
11.	Praćenje realizacije izdanih Instrukcija	- insistirati na implementaciji izdanih instrukcija	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- redovito izvještavanje
12.	Praćenje realizacije preporuka danih u Posebnim izvješćima	- insistirati na implementaciji izdanih preporuka	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- redovito izvještavanje
13.	Praćenje pokrenutih sudskih postupaka	- učešće u sudskim postupcima kao aktivno legitimisan subjekt	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- zastupati kolektivne interese potrošača
14.	Pokretanje novih postupaka pred nadležnim sudom	- zaštita kolektivnih interesa potrošača	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Po ukazanoj potrebi	- tužbe za naknade štete nanesene kolektivnom interesu potrošača nadležnim regulatorima
15.	Inicijativa za usuglašavanje propisa iz javnih usluga sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH	- zaštita kolektivnih interesa potrošača	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- uključenost nadležnih regulatora
16.	Usuglašavanje propisa iz svih značajnih oblasti za potrošače sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH	- sveobuhvatnija zaštita potrošača	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- uključenost nadležnih regulatora i agencija
17.	Predlaganje mehanizama za efikasno konzultiranje i predstavljanje potrošača u donošenju odluka	- inicirati aktivno učešće udruga potrošača ili relevantnog nositelja zaštite potrošača u donošenju odluka	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- uspostava regulatora za komunalne djelatnosti ili verifikacija učešća predstavnika potrošača
18.	Jačanje suradnje s udrugama potrošača i drugim srodnim udrugama	- pružanje stručne pomoći udrugama u njihovim aktivnostima	Ombudsman, pomoćnici ombudsmana	Kontinuirano	- svi oblici komunikacije i zajedničko ostvarenje projekata

POGLAVLJE V - Konkurencijsko vijeće

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Konkurencijsko vijeće učestvuje u pravnoj zaštiti potrošača na temelju članka 98. točka d) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, i u tome ima značajnu ali neizravnu ulogu, koja proizlazi iz poslova i zadataka koje obavlja.

Eliminiranje zabranjenog konkurencijskog djelovanja gospodarskih subjekata u cilju zaštite i održanja slobodne tržišne konkurencije, te uspostava jedinstvenih i transparentnih kriterija za sve gospodarske subjekte na tržištu, predstavlja temeljne zadatke Konkurencijskog vijeća. Upravo svojim djelovanjem kroz donošenje i primjenu svojih akata, Konkurencijsko vijeće osigurava da cijene roba i usluga ne budu produkt monopolističkog, vladajućeg ili nekog drugog djelovanja. Unaprjeđenje primjene principa slobodne tržišne konkurencije, te sprječavanje da određeni gospodarski subjekti imaju neopravdano povoljniji položaj u odnosu na druge, između ostalog, doprinose stvaranju povoljnijeg položaja krajnjih

potrošača, prije svega kroz kvalitetnije i jeftinije proizvode i usluge na tržištu. Zadovoljni i zaštićeni potrošači uslovljavaju funkcionalno tržište, dok sam Zakon o konkurenciji uređuje pravila, mjere i postupke tržišne konkurencije, te nadležnosti i način rada Konkurencijskog vijeća na zaštiti i promociji tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Promocija tržišne konkurencije ("Competition Advocacy") provodi se objavljivanjem odluka na web stranici institucije i u službenim glasilima u Bosni i Hercegovini, davanjem intervjua medijima, organiziranjem stručnih skupova, učešćem na seminarima, izdavanjem stručnih publikacija i slično.

Na ovaj način Konkurencijsko vijeće učestvuje u pravnoj zaštiti potrošača stvarajući uvjete za fer i efikasnu konkurenciju na tržištu, osiguravajući da cijene roba i usluga nisu proizvod monopolističkog, dominantnog ili nekog drugog oblika zabranjenog djelovanja, već da su prilagođena zakonima tržišta Bosne i Hercegovine, što u konačnici dovodi do razvitka nacionalne ekonomije, a potrošačima omogućava širi izbor roba i usluga uz povoljnije cijene i druge pogodnosti.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koji se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadatka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Primjena Zakona o konkurenciji i podzakonskih akata s ciljem poboljšanja statusa svih sudionika na tržištu, a najviše potrošača kroz niže cijene i veću kvalitetu proizvoda i usluga u sektorima prisutnim na tržištu BiH	- provođenje postupaka pred Konkurencijskim vijećem kroz aktivno provođenje istraga, kako bi se otklonile prakse koje narušavaju tržišnu konkurenciju, i na taj način nanose štetu potrošačima	Konkurencijsko vijeće	Kontinuirano	- podizanje razine svijesti, znanja i informiranja kako potrošača tako i sudionika na tržištu kroz realizaciju IPA projekta "Podrška implementaciji propisa konkurencije u BiH i daljnje jačanje politike konkurencije" koji traje od siječnja 2014. do listopada 2015. godine)

POGLAVLJE VI - Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Agencija) predstavlja nacionalni autoritet za sigurnost i kvalitetu hrane, te primjenu međunarodnih

sporazuma i međunarodnih konvencija iz oblasti sigurnosti hrane i hrane za životinje. Nadležnosti, zadaci i djelatnosti Agencije definirani su Zakonom o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04). Shodno navedenom, u cilju zaštite zdravlja potrošača, Agencija provodi sljedeće aktivnosti:

- iniciranje i izrada propisa iz oblasti sigurnosti hrane koji su usklađeni s legislativom EU i standardima

- Codex Alimentarius; u 2015. godini planirana je izrada 11 pravilnika i 1 odluke iz oblasti hrane; službenici Agencije su u cilju zaštite zdravlja potrošača i interesa proizvođača obavezni pratiti izmjene i dopune EU zakonodavstva, zatim nova znanstvena saznanja i preporuke znanstvenih panela te sukladno tome djelovati, što također doprinosi otklanjanju tehničkih barijera za izvoz robe podrijetlom iz Bosne i Hercegovine na međunarodno tržište;
- izrada sljedećih publikacija: Smjernice glede određivanja dozvoljenih odstupanja prilikom navođenja hranjivih vrijednosti hrane (prema odredbama Pravilnika o pružanju informacija potrošačima o hrani), Vodič za subjekte u poslovanju s hranom (prema odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu), Priručnik za uzorkovanje reprodukcijanskog materijala bilja i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od genetički modificiranih organizama (GMO);
  - suradnja s nadležnim institucijama Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
  - suradnja s međunarodnim institucijama iz oblasti sigurnosti hrane (Codex Alimentarius, IPA, TAIEX, RASFF, EFSA, itd.)
  - suradnja s laboratorijima za kontrolu hrane - prikupljanje i analiza podataka o rezultatima laboratorijskih analiza hrane, prikupljanje podataka o kapacitetima laboratorija, te priprema procesa ovlaštivanja laboratorija;
  - implementacija "Programa kontrole ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla u BiH 2013 - 2015";
  - suradnja s nadležnim inspekcijским tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te uključenost istih posebice u oblast EU RASFF sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje, WHO/FAO INFOSAN mreže, kao i po obavijestima izvan navedenih sustava;
  - organizacija edukacija iz oblasti sigurnosti hrane, informativno djelovanje u cilju obavještanja javnosti o stanju u oblasti sigurnosti hrane, učešće predstavnika Agencije na okruglim stolovima, radionicama i simpozijima u organizaciji udruga potrošača, kao i uključivanje predstavnika udruga potrošača u edukativne radionice koje organizira Agencija.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Zaštita zdravlja potrošača	- iniciranje i izrada provedbenih akata Zakona o hrani kojima se reguliraju pitanja zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane kao i obveze subjekata u poslovanju s hranom, - praćenje i procjena rizika podrijetlom iz hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- jačanje međusobnog razumijevanja i unaprjeđenje suradnje svih nositelja zaštite potrošača, - osnivanje znanstvenih odbora i znanstvenog vijeća Agencije
2.	Jačanje kapaciteta laboratorija u cilju kontrole zdravstvene ispravnosti hrane	- proces ovlaštivanja laboratorija u cilju službene kontrole hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	
3.	Informiranje javnosti	- pružanje pravovremenih, objektivnih i točnih informacija javnosti u svezi s rizicima podrijetlom iz hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- edukacija iz oblasti komunikacije rizika
4.	Podizanje razine znanja iz oblasti sigurnosti hrane	- edukacija i doedukacija svih učesnika u sustavu sigurnosti hrane (organiziranje edukativnih skupova, radionica i simpozija)	Agencija za sigurnost hrane BiH u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- učešće eminentnih stručnjaka iz oblasti sigurnosti hrane EU i BiH
5.	Jačanje suradnje s domaćim institucijama	- ostvarivanje suradnje s nadležnim institucijama BiH, entiteta i BD BiH u smislu odazivanja na inicijative kao i pružanje vlastitog doprinosa od strane svih subjekata odgovornih za zaštitu potrošača	Agencija za sigurnost hrane BiH u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- osiguranje dodatnih finansijskih sredstava za povezivanje i funkcionalno jačanje mreže institucija koje moraju učinkovito djelovati u procesu zaštite zdravlja i interesa potrošača
6.	Jačanje suradnje s međunarodnim institucijama	- učešće u međunarodnim projektima (IPA, Svjetska banka, WHO/FAO, EFSA)	Agencija za sigurnost hrane BiH u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	
7.	Promotivne aktivnosti u u cilju zaštite zdravlja i interesa potrošača	- priprema, izrada i tiskanje edukativnih materijala (letaka, brošura, vodiča), - medijska prezentacija uloge, značaja i aktivnosti od strane Agencije	Agencija za sigurnost hrane BiH u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	

POGLAVLJE VII - Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Agencija) u oblasti

zaštite potrošača primarno je vezana za podizanje razine zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača u području sigurnosti proizvoda. U cilju osiguranja visoke razine zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača, životinja, biljaka, imovine i okoliša, Agencija, sukladno Zakonu o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 45/04, 44/07 i 102/09), koordinira i

usklađuje aktivnosti sustava nadzora nad tržištem u Bosni i Hercegovini, osigurava identičnu provedbu propisa o sigurnosti proizvoda, zatim unificirane procedure za postupanje po prigovorima potrošača koji se odnose na sigurnost proizvoda, te primjenu naučnih znanja i iskustava dobre prakse u oblasti sigurnosti proizvoda, sudjeluje u izradi propisa o sigurnosti proizvoda, informira javnost i druge zainteresirane strane o aktivnostima nadzora nad tržištem te ostvaruje međunarodnu suradnju u oblasti sigurnosti proizvoda i nadzora nad tržištem.

Agencija i inspeksijska tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine provode aktivnosti reaktivnog i proaktivnog nadzora sigurnosti neprehrambenih potrošačkih proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine. Agencija putem svoje web stranice informira javnost o nesigurnim proizvodima koji su pronađeni na tržištu Bosne i Hercegovine u okviru provedbe proaktivnog i

reaktivnog nadzora. Početkom 2014. godine Agencija je objavila treće izdanje Biltena o nesigurnim proizvodima pronađenim na tržištu Bosne i Hercegovine u cilju što bolje informiranosti potrošača. Također, Agencija redovito prevodi i objavljuje na svojoj web stranici RAPEX obavijesti o opasnim proizvodima pronađenim na tržištu EU. Na ranije otvorenim Facebook i Twitter profilima omogućava se aktivna komunikacija sa svim zainteresiranim stranama.

U oblasti međunarodne suradnje, Agencija sudjeluje u okviru PROSAFE-a u zajedničkim aktivnostima nadzora s državama članicama EU, radnim skupinama za administrativnu suradnju država članica EU u oblasti nadzora nad tržištem, te u regionalnom projektu nadzora kojeg financira organizacija GIZ iz Njemačke.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Podizanje razine sigurnosti i zdravlja djece kao najosjetljivije potrošačke skupine	- provedba projekta proaktivnog nadzora proizvoda za djecu sukladno Zakonu o općoj sigurnosti proizvoda ("Službeni glasnik BiH", broj 102/09), - dječiji bicikli, stolice za vanjsku uporabu, skejtbordi, koturaljke/roleri, opasne imitacije, - igračke (sadržaj fitalata)	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u suradnji s inspeksijskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.05. do 31.08. 2015. 01.03. do 30.06.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora
2.	Podizanje razine sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti električnih proizvoda	- provedba projekata proaktivnog nadzora električnih proizvoda sukladno Naredbi o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica ("Službeni glasnik BiH", broj 98/09), - električni tosteri, električne prenosne kvarcne sobne grijalice, električna kuhala za vodu, električni uvijači i pegle za kosu	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u suradnji s inspeksijskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.02. do 30.04. 2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora električnih proizvoda
3.	Podizanje razine sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti strojeva	- provedba projekata proaktivnog nadzora strojeva sukladno Naredbi o sigurnosti strojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 04/10), - električne ručne lančane pile, motorne ručne lančane pile	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u suradnji s inspeksijskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.04. do 30.06.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora strojeva
4.	Podizanje razine sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti osobne zaštitne opreme	- provedba projekata proaktivnog nadzora osobne zaštitne opreme sukladno Naredbom o osobnoj zaštitnoj opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 75/10), - plutajuća pomagala za učenje plivanja, - zaštitne rukavice za mehaničke rizike, sigurnosna/zaštitna obuća	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u suradnji s inspeksijskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.06. do 31.08.2015. 01.10. do 30.11.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora osobne zaštitne opreme
5.	Podizanje razine sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti opreme pod tlakom	- provedba projekata proaktivnog nadzora opreme pod tlakom sukladno Naredbi o opremi pod tlakom opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 52/11), - zatvorene ekspanzione posude s membranom	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u suradnji s inspeksijskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.10. do 30.11.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora opreme pod tlakom
6.	Podizanje razine sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti građevinskih proizvoda	- provedba projekata proaktivnog nadzora sukladno Zakonu o građevinskim proizvodima FBiH ("Službene novine FBiH", broj 78/09) i Zakonu o građevinskim proizvodima RS ("Službeni glasnik RS", broj 5/12), - bitumenske fleksibilne trake i savitljive trake za hidroizolaciju, - keramičke pločice	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u suradnji s inspeksijskim tijelima entiteta	01.09. do 30.11.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora građevinskih proizvoda
7.	Podizanje razine sigurnosti i zdravlja potrošača u okviru reaktivnog nadzora	- provedba reaktivnog nadzora sukladno Zakonu o općoj sigurnosti proizvoda, Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04) i pripadajućim podzakonskim aktima, - rješavanje prigovora potrošača koji se odnose na sigurnost proizvoda	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u suradnji s inspeksijskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	
8.	Unaprjeđenje sustava nadzora nad tržištem i edukacija službenika u području sigurnosti proizvoda i zaštite potrošača	- učešće u zajedničkim aktivnostima nadzora s državama članicama EU u okviru PROSAFE i ADCO grupa sukladno Zakonu o nadzoru nad tržištem, - učešće u regionalnom zajedničkom projektu nadzora koji implementira organizacija GIZ iz Njemačke	Agencija za nadzor nad tržištem BiH	Kontinuirano	

9.	Informiranje potrošača o nesigurnim proizvodima	- objavljivanje informacija o nesigurnim proizvodima pronađenim na tržištu BiH putem svoje internet stranice, Facebook i Twitter profila, - publikacija Biltena o nesigurnim proizvodima, izrada brošura, naputaka i drugih dokumenata, prevođenje i objavljivanje RAPEX obavijesti, - održavanje seminara i obuka za udruge za zaštitu potrošača i poslovne subjekte, - organiziranje informativnih kampanja podizanja svijesti potrošača širom BiH uključujući promocije putem TV i radio emisija te internet portala	Agencija za nadzor nad tržištem BiH	Kontinuirano	
----	---	--	-------------------------------------	--------------	--

POGLAVLJE VIII - Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08) utvrđena je nadležnost Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu poglavlja: Agencija) u oblasti lijekova i medicinskih sredstava koji se proizvode i koriste u Bosni i Hercegovine. Uloga Agencije u sistemu zaštite potrošača, kao i svrha njenog osnivanja, ostvaruje se kroz sljedeće aktivnosti: zaštitu i promociju zdravlja osiguranjem kvalitetnih, sigurnih i učinkovitih lijekova i medicinskih sredstava za uporabu u humanoj medicini; uspostavljanjem funkcionalnog, koordiniranog i jedinstvenog regulacijskog sustava lijekova i medicinskih

sredstava i nadzorom jedinstvenog tržišta lijekova i medicinskih sredstava te njihovom dostupnosti na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine; ostvarivanjem suradnje i pružanjem stručne pomoći državnim i entitetskim ministarstvima nadležnim za poslove zdravstva prilikom pripreme prijedloga i provođenja nacionalne politike lijekova i medicinskih sredstava; predlaganjem donošenja novih kao i izmjena postojećih zakonskih propisa iz ove oblasti te usklađivanjem istih s međunarodnim standardima.

Pored postojećih propisa, Agencija je u 2014. godini donijela sljedeće podzakonske akte koji se na neizravan način odnose na zaštitu potrošača, tj. pacijenata: Pravilnik o uvjetima za obavljanje prometa lijekova na veliko ("Službeni glasnik BiH", broj 49/14), Pravilnik o uvjetima za proizvodnju lijeka ("Službeni glasnik BiH", broj 73/14) i Pravilnik o načinu i postupku razvrstavanja lijekova ("Službeni glasnik BiH", broj 69/14).

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Unaprjeđenje zaštite javnog zdravlja stanovništva BiH osiguranjem kvalitetnih i sigurnih lijekova i medicinskih sredstava	- implementacija podzakonskih akata, te usklađivanje s EU propisima koji se izravno odnose na oblast zaštite potrošača, u kontekstu lijekova i medicinskih sredstava	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	- izmjene i dopune Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima BiH
2.	Edukacija stručnog osoblja Agencije iz oblasti zakonodavstva EU	- izrada programa edukacija i njihova implementacija	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	
3.	Implementacija Pravilnika o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova ("Službeni glasnik BiH", broj 82/11)	- reguliranje tržišta lijekova kroz implementaciju Pravilnika i definiranje maksimalne veleprodajne cijene lijeka	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	- za implementaciju ovoga Pravilnika neophodno je usvajanje izmjena i dopuna istog, a koje su upućene Vijeću ministara BiH na usvajanje 21.05.2012. godine
4.	Uspostava i nadzor jedinstvenog tržišta lijekova te njihova dostupnost na cijelom teritoriju BiH	- uspostava sustava zaprimanja dokumentacije za postupke davanja/izmjene/obnove dozvole za stavljanje lijeka u promet u elektronskom formatu	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	

POGLAVLJE IX - Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Dosadašnji doprinos Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Agencija) uglavnom čini proizvodnja statističkih podataka, koji se odnose na potrošnju kućanstava u Bosni i Hercegovini, te izračunavanje indeksa potrošačkih cijena. Agencija je u 2011. godini po treći put provela opsežnu Anketu o potrošnji kućanstava na temelju koje su proizvedeni podaci o veličini i strukturi ukupne potrošnje, odnosno izdacima za potrošnju prema glavnim socioekonomskim i zemljopisnim karakteristikama kućanstava, potrošnji iz vlastite proizvodnje, kao i investicijama i prihodima kućanstava te iscrpnijoj analizi životnog standarda, socijalne uključenosti i zdravstvenog stanja stanovništva u Bosni i Hercegovini. Finalni rezultati Ankete su objavljeni i dostupni na web stranici Agencije u formi priopćenja i posebne publikacije pod nazivom Anketa o

potrošnji kućanstava u Bosni i Hercegovini 2011 - konačni rezultati. Pripremljena je i metodologija za provođenje Pilot Ankete o prihodima i životnom standardu u Bosni i Hercegovini 2015. (tzv. SILC anketa). Pored provođenja ovih anketa, Agencija kontinuirano u mjesečnoj dinamici proizvodi i indeks potrošačkih cijena kao jedan od osnovnih makroekonomskih indikatora koji služi kao mjera inflacije u zemlji, za usklađivanje plaća i zarada sukladno kolektivnim ugovorima, penzija i socijalnih davanja te u druge svrhe. Indeksi potrošačkih cijena se objavljuju prema mjesečnoj dinamici u formi priopćenja koja su dostupna na web stranici Agencije. Agencija je jedini izvor relevantnih i na međunarodnim standardima utemeljenih podataka o potrošnji, životnom standardu, siromaštvu, indeksima potrošačkih cijena i inflaciji u zemlji.

Naredna Anketa o potrošnji kućanstava u Bosni i Hercegovini bit će provedena u 2015. godini. U drugoj polovici 2014. završene su sve pripreme za novu anketu (izrada i dizajn upitnika i metodologije, izbor uzorka), a potom i tiskanje

obrazaca, instruktaza anketara i ostalog osoblja za terenski rad. Anketa ce poceti u siječnju 2015. godine i trajat ce 12 mjeseci na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine. Rezultati Ankete o potrošnji kućanstava u Bosni i Hercegovini u 2015. godini (APD 2015.) ce biti dostupni sredinom 2016. godine. Osim APD 2015., Agencija ce u suradnji s entitetskim zavodima za statistiku provesti Pilot SILC anketu o prihodima i životnom standardu u Bosni i

Hercegovini. Projekat se financira iz sredstava IPA 2012 i provodi se u razdoblju siječanj 2014 - listopad 2015. godine. Prikupljanje podataka za Pilot SILC anketu ce se izvršiti u veljači 2015. godine. Rezultati te ankete ce biti statistički obrađeni, ali neće biti objavljeni nego ce se koristiti u interne svrhe statističkih institucija za provođenje pune ankete u neposrednoj budućnosti.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Proizvoditi podatke koji se mogu koristiti za zaštitu potrošača u smislu da ti podaci daju sliku stvarne situacije stanovništva u BiH s aspekta veličine i strukture potrošnje i njihovih potreba, prihoda i siromaštva kao i socio-ekonomskih i demografskih karakteristika	- metodološki i organizacijski pripremiti i provesti Anketu o potrošnji kućanstava u BiH u 2015. godini (APD 2015), - metodološki i organizacijski pripremiti i provesti Pilot Anketu o prihodima i životnom standardu u BiH u 2015. godini (SILC 2015)	Agencija za statistiku BiH	30.06.2016. za objavu finalnih rezultata APD 2015. 31.10.2015.	- u svrhu zaštite potrošača u BiH više koristiti podatke oficijelne statistike, posebice one koje proizlaze iz anketa o potrošnji i prihodima kućanstava i statistike cijena i životnog standarda
2.	Redovito u mjesečnoj dinamici proizvoditi i objavljivati podatke o inflaciji u BiH i prosječnim cijenama proizvoda i usluga po gradovima.	- redovito izračunavati i objavljivati indeks potrošačkih cijena za BiH po Međunarodnoj klasifikaciji finalne potrošnje prema namjeni (COICOP)	Agencija za statistiku BiH	Kontinuirano	- u svrhu zaštite potrošača u BiH više koristiti podatke oficijelne statistike, posebice one koji proizlaze iz anketa o potrošnji i prihodima kućanstava i statistike cijena i životnog standarda.

POGLAVLJE X - Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

PODRUČJE EMITIRANJA

Na temelju Kodeksa o audiovizualnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija, Kodeksa o komercijalnim komunikacijama i ostalim pravilima, ciljevi Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: RAK) u oblasti zaštite potrošača su da korisnici navedenih medija budu zaštićeni glede istinitosti sadržaja, dobne pogodnosti sadržaja, jezika mržnje i diskriminacije, legalnosti autorskih prava, kao i uvjeta elektronskog reklamiranja roba i usluga. U tom smislu RAK donosi i primjenjuje propise kojima se uređuju navedene oblasti, a koji su usklađeni sa standardima

EU i drugim primjenjivim međunarodnim standardima emitiranja. Po svakom od naprijed navedenih temelja korisnici sadržaja elektronskih medija imaju pravo podnijeti odgovarajući prigovor RAK-u.

PODRUČJE TELEKOMUNIKACIJA

U oblasti telekomunikacionih usluga RAK se brine da korisnici tih usluga budu zaštićeni glede transparentnosti vrsta i uvjeta pružanja usluga, njihovih cijena, maksimalnih obvezujućih rokova i tehničkih karakteristika ugovorenih usluga. Navedeno je uređeno propisima RAK-a i s njima usklađenim općim uvjetima poslovanja operatora telekomunikacija. Uz to, posebice se vodi računa o zaštiti korisnika glede legalnosti ugovorenih usluga te sprječavanju rada nelegalnih operatora telekomunikacija.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	EMITIRANJE Promoviranje pravične konkurencije u cilju ostvarenja maksimalne dobiti za korisnike u smislu izbora, cijene, i kvalitete usluga; Osigurati pristup uslugama distribucije audiovizualnih medijskih usluga i medijskih usluga radija za sve korisnike na transparentnoj, objektivnoj i nediskriminatornoj osnovi; Zaštititi interese svih korisnika usluga, te približiti razinu kvalitete u pružanju usluga s općeprihvaćenim standardima u EU; Osigurati poštivanje odredbi Kodeksa o audiovizualnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija, Kodeksa o komercijalnim komunikacijama kao i ostalim propisima Agencije, a koji se izravno tiču zaštite potrošača; Osigurati poštivanja principa poštene konkurencije koji neće štetiti interesima potrošača, s posebnim osvrtom na poštivanje odredbi koje se tiču zaštite maloljetnika	- nastavak praćenja poštivanja odredbi Pravila o dozvolama za distribuciju audiovizualnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, kao i odredbi Kodeksa o audiovizualnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija i Kodeksa o komercijalnim komunikacijama koje se odnose na pružanje usluge, zaprimanje i postupanje po prigovorima građana.	RAK -Sektori iz oblasti emitiranja	Kontinuirano	- poboljšanje suradnje i koordinacije s institucijama koje su izravno nadležne za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u BiH
2.	TELEKOMUNIKACIJE Promoviranje principa korektnosti i ispravnosti u pružanju javnih telekomunikacijskih usluga s ciljem da korisnik dobije uslugu koja odgovara kvaliteti i cijenu kakvom je usluga predstavljena korisniku kada je reklamirana	- donošenje odgovarajućeg provedbenog akta kojim će se urediti postupak vršenja tehničkih mjerenja ili provjera kod prigovora korisnika na kvalitet, obračun ili sadržaj usluge, - suradnja s institucijama koje rade na zaštiti prava potrošača	RAK - Sektori iz oblasti telekomunikacija	Kontinuirano	- poboljšanje suradnje i koordinacije s institucijama i udrugama koje su izravno nadležne za provođenje državnih i entitetskih propisa iz oblasti zaštite prava potrošača

POGLAVLJE XI - Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Institut) obavlja zakonodavne i stručne poslove iz područja zaštite prava intelektualnog vlasništva. U okviru nadležnosti Institut provodi postupke za priznanje prava industrijskog vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn i zemljopisna oznaka) u Bosni i Hercegovini i u inozemstvu, vodi registre (javne knjige) o prijavljenim i priznatim pravima industrijskog vlasništva u Bosni i Hercegovini u elektronskoj formi i izdaje izvješće o stanju zaštite navedenih prava u Bosni i Hercegovini. U okviru poslova u oblasti zaštite prava industrijskog vlasništva bitan segment djelovanja predstavlja informacijska djelatnost kao i suradnja s drugim državnim institucijama u cilju osiguranja efikasne provedbe prava intelektualnog vlasništva.

U sustavu zaštite intelektualnog vlasništva učestvuju i druge institucije i to: Uprava za neizravno oporezivanje, tržišne inspekcije entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, redovni

sudovi, uključujući i Sud Bosne i Hercegovine, porezna uprava, policija te zastupnici za zaštitu industrijskog vlasništva. Djelovanje navedenih subjekata usmjereno je na otkrivanje djela puštanja u promet krivotvorene robe odnosno neovlašteno vršenje usluga u pravnom prometu, suzbijanje i sprječavanje ulaska takve robe na tržište Bosne i Hercegovine, sprječavanje djela nelojalne konkurencije, poduzimanje odgovarajućih mjera i pokretanje postupaka protiv njihovih počinitelja te zastupanje u postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva pred Institutom i drugim upravnim i sudskim tijelima.

U sustav zaštite potrošača u Bosni i Hercegovini, Institut djeluje u okviru svoje nadležnosti, u kom cilju pruža informacijske i servisne usluge zainteresiranim osobama i institucijama. Suradnja s institucijama za provedbu prava intelektualnog vlasništva ostvaruje se pružanjem relevantnih informacija o stjecanju, ostvarivanju i prometu prava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini, o važećim pravima domaćih i inozemnih pravnih i fizičkih osoba u Bosni i Hercegovini i o drugim podacima, ovisno od zahtjeva i potreba odgovarajuće osobe odnosno institucije.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Poticanje razvitka modernog sustava intelektualnog vlasništva	- moderniziranje sustava za procesuiranje zahtjeva za priznanje prava industrijskog vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn, oznaka zemljopisnog podrijetla) uključujući i digitalizaciju procesa	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	Kontinuirano	
2.	Jačanje institucionalnih kapaciteta Instituta	- izrada informacijsko komunikacijske osnove (ICT) za provedbu novih sustava za procesuiranje zahtjeva za priznanje prava industrijskog vlasništva (software za procesuiranje prijava patenata i žigova)	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	Kontinuirano	

POGLAVLJE XII - Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Institut), prema članku 15. Zakona o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) imenuje mjeriteljske laboratorije i centre za verifikaciju mjerila koji vrše verifikacije mjernih uređaja u sklopu zakonskog mjeriteljstva. U izravnoj vezi sa zaštitom potrošača je okvir zakonskog mjeriteljstva u kojem se nalaze mjerni uređaji koji se koriste za mjerenje mase (vage), energije (el. energija, grijanje, plin i sl.) i vode, oblast predpakiranih proizvoda, kao i oblast kontrole plamenitih metala. Ovu djelatnost Institut, kao i

entitetske institucije i imenovane laboratorije, kontinuirano obavljaju prema Zakonu.

Mjeriteljski sustav Bosne i Hercegovine također čine i laboratoriji koji su imenovani od strane Instituta, a čiji rad se izravno reflektira na oblast zaštite potrošača. U te laboratorije spadaju: imenovani laboratoriji za mjerenje protoka vode, imenovani laboratoriji za masu, imenovani laboratoriji za mjerenje protoka plina i imenovani laboratoriji za mjerenje električne energije.

Uloga Instituta naglašena je i u članku 23. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, u kojem se spominju neto mase proizvoda, te u članku 35. istog zakona koji propisuje mjerenja potrošnje energije i vode.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Učešće u radu ekspertnog tima za preuzimanje Direktive 2004/22/EC o mjernim instrumentima u zakonodavstvo BiH	- izrada pravilnika i drugih podzakonskih akata, - dodatna obuka i specijalizacija uposlenika Instituta kako bi se što adekvatnije odgovorilo na postavljene zadatke	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
2.	Priprema nacrtu pravilnika za pojedina mjerila na temelju objavljenih podzakonskih akata u 2012. godini	- izrada pravilnika i mjeriteljskih naputaka, - edukacija i obuke uposlenih Instituta	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
3.	Podizanje kompetencija imenovanih laboratorija koje vrše poslove verifikacije mjernih instrumenata	- implementacija zahtjeva predviđenih podzakonskim aktima donesenim 2012. godine	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
4.	Jedinstvena baza podataka tipskih odobrenja na razini BiH	- objavljivanje na web stranici Instituta izdanih tipskih odobrenja	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
5.	Uspostava kontinuiranog nadzora nad mjerilima koja su u uporabi kod komunalnih poduzeća (vodomeri, plinomjeri, mjerila el.energije, mjerila toplotne energije, parking	- provođenje redovitih i izvanrednih nadzora nad mjerilima u uporabi	Institut za mjeriteljstvo BiH, entitetski zavodi za mjeriteljstvo i tržišne inspekcija	Kontinuirano	

	satovi)				
6.	Stavljanje u operativni rad laboratorija koje čine etalonsku bazu; Dokazivanje kompetencija laboratorija iz oblasti temperature, električnih veličina, vremena i frekvencije	- pisanje tehničkih procedura kalibracije, - priprema za "peer review" i publiciranje kalibracijskih i mjernih kapaciteta (CMC) predmetnih laboratorija u KCDB bazu podataka u BIPM-u	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
7.	Podizanje svijesti o ulozi i značaju mjeriteljstva	- organiziranje okruglih stolova ili radnih skupova, - izdavanje biltena, - redovito ažuriranje web stranice Instituta, - obilježavanje dana mjeriteljstva	Institut za mjeriteljstvo BiH i nadležne institucije, prestavnici potrošača	Kontinuirano	- potrebit zajednički nastup svih institucija koje čine infrastrukturu kvalitete

POGLAVLJE XIII - Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Institut) je samostalna upravna organizacija nadležna za poslove u području standardizacije. Sukladno tome Institut obavlja sljedeće aktivnosti: predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i publikuje bosanskohercegovačke standarde, zastupa i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u europskim, međunarodnim i drugim nacionalnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma o članstvu u tim organizacijama, učestvuje u pripremi tehničkih propisa, razvija i uspostavlja informacijski sustav o standardima Bosne i Hercegovine, te organizira i provodi specijalističku naobrazbu kadrova u području standardizacije.

Standardizacija u Bosni i Hercegovini uspostavljena je prema principima međunarodne i europske standardizacije, a to su: dobrovoljnost, konsenzus, uključivanje svih zainteresiranih

strana, javnost rada, razvitak tehnike i koherentnost. Potrošači, kao jedna od zainteresiranih strana u procesu standardizacije, odnosno u procesu planiranja, pripreme i donošenja standarda, uključivanjem svojih predstavnika ostvaruju mogućnost da artikuliraju svoje interese te da se upoznaju sa zahtjevima standarda koje proizvodi i usluge moraju zadovoljiti.

U cilju ostvarivanja kontakta s potrošačima te njihovog informiranja i poticanja na suradnju, Institut kontinuirano obavlja sljedeće aktivnosti: redovito dostavlja Glasnik Instituta udrugama potrošača koji su članovi Saveza udruženja potrošača Bosne i Hercegovine, te im na taj način omogućava praćenje kretanja u standardizaciji; omogućavanje udrugama potrošača da delegiraju predstavnika potrošača u postojeća stručna tijela za donošenje standarda ili u stručna tijela koja tek trebaju da se formiraju; na web stranici Instituta, kao i društvenim mrežama (Youtube, Facebook, Twitter, LinkedIn i Flickr) objavljuje informacije o radu i dešavanjima u Institutu, te postavlja publikacije u svezi zaštite potrošača; upućuje pozive predstavnicima potrošača za prisustvo na skupovima za koje se smatra da postoji interes potrošača.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Usvajanje harmoniziranih (EN) standarda koji podržavaju Direktive novog i globalnog pristupa (primjena harmoniziranih standarda omogućava zadovoljenje propisanih sigurnosnih zahtjeva u direktivama za proizvode i usluge)	- planirati donošenje harmoniziranih i drugih standarda u godišnjim planovima rada tehničkih komiteta i radnih skupina	Institut za standardizaciju BiH (tehnički komiteti i radne skupine kao radna tijela Instituta)	Kontinuirano	- upućivanje inicijative Institutu za donošenje standarda za područja koja su prioritarna za BiH, - veće uključivanje zainteresiranih strana u radna tijela Instituta kako bi sva područja standardizacije bila pokrivena (npr. predstavnici resornih ministarstava, predstavnici potrošača, industrije, znanstvenih ustanova, itd.)
2.	Stvaranje uvjeta za jedinstveni ekonomski prostor na kojem bi bh. potrošači bili zaštićeni i imali ravnopravan status s potrošačima u regionu, Europi i svijetu	- pratiti rad europskih i međunarodnih tijela za standardizaciju i usklađivati BAS standarde s europskim i međunarodnim standardima	Institut za standardizaciju BiH (tehnički komiteti i radne skupine kao radna tijela Instituta)	Kontinuirano	- veće uključivanje zainteresiranih strana
3.	Uključivanje predstavnika udruga potrošača u rad radnih tijela Instituta za donošenje standarda (tehnički komiteti i radne skupine)	- informirati udruge potrošača kada se formiraju tehnički komiteti kako bi predložili svoje predstavnike da učestvuju u radu	Institut za standardizaciju BiH i udruge potrošača	Kontinuirano	- jačanje suradnje
4.	Obuka potrošača vezana za rad na bh. standardizaciji, europskoj standardizaciji (ANEC) i međunarodnoj standardizaciji (COPOLCO)	- objavljivati korisne informacije za potrošače u Glasniku Instituta, na web stranici Instituta i društvenim mrežama, te pozivati potrošače da učestvuju na seminarima, radionicama i sl.	Institut za standardizaciju BiH i predstavnici udruga potrošača	Kontinuirano	- jačanje suradnje

POGLAVLJE XIV - Federalno ministarstvo trgovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Federalno ministarstvo trgovine, koje je sukladno članku 98. stavak 1. točka e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini jedan od subjekata nadležnih za zaštitu potrošača u

Bosni i Hercegovini, je u svom Planu rada za 2015. godinu kao jedan od strateških ciljeva utvrdilo unaprjeđenje zaštite prava i ekonomskih interesa potrošača. U provođenju tog zadatka utvrđeno je provođenje niza aktivnosti u cilju izgradnje i razvoja sustava zaštite potrošača, a koje se sastoje od donošenja normativnih akata, jačanja administrativnih kapaciteta, podizanja

javne svijesti o potrošačkim pravima, te aktivnosti koje se odnose na davanje podrške radu i razvitku udruga potrošača u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Programski zadatak koji se odnosi na jačanje kapaciteta udruga za zaštitu potrošača bit će realiziran davanjem stručne i financijske podrške udrugama.

Imajući u vidu značaj suradnje s udrugama potrošača kao važnim dijelom civilnog društva, Ministarstvo u proračunu Federacije Bosne i Hercegovine redovito osigurava financijska sredstva za potporu njihovom radu.

Provođenjem određenih programskih aktivnosti nastoji se povećati razina javne svijesti i znanja o potrebi zaštite potrošača u Federaciji Bosne i Hercegovine.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača:

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Povećanje transparentnosti raspodjele sredstava za financijsku potporu udrugama potrošača, normativno uređenje kriterija	- izrada Odluke o financiranju i sufinanciranju udruga potrošača	Federalno ministarstvo trgovine	ožujak 2015. godine	
2.	Podizanje javne svijesti o potrošačkim pravima	- organiziranje seminara, okruglih stolova, medijska prezentacija sadržaja iz područja zaštite potrošača uz angažiranje relevantnih stručnjaka iz pojedinih oblasti	Federalno ministarstvo trgovine, Udruge potrošača	Kontinuirano	
3.	Potporna radu i poticanje razvitka i djelovanja udruga za zaštitu potrošača	- pružanje financijske i stručne potpore udrugama potrošača	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	
4.	Praćenje rada udruga za zaštitu potrošača	- analiza i vrednovanje rezultata djelovanja	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	
5.	Aktivno djelovanje prema poslovnoj zajednici s ciljem poštivanja zakona	- poduzimanje propisanih mjera u slučajevima pritužbi potrošača	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	
6.	Unaprijeđenje suradnje s ostalim nositeljima zaštite potrošača	- razmjena informacija i zajedničke aktivnosti na dosljednoj primjeni Zakona o zaštiti potrošača u BiH i drugih zakona i propisa koji su povezani s ovom oblast	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	

POGLAVLJE XV - Ministarstvo trgovine i turizma Republike Srpske

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske u sustavu zaštite potrošača propisana je Zakonom o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 06/12 i 63/14) i Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Člankom 98. stavak 1. točka e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, propisano je da su subjekti nadležni za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini entitetska tijela i tijela Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je odredbom članka 117. propisano da nadzor nad provođenjem ovoga Zakona obavljaju nadležna tijela određena člankom 98. stavak 1. točke a) do e) i točka i) sukladno ovlastima utvrđenim posebnim zakonom i drugim propisima.

Zakonom o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj regulirana su brojna pitanja koja se tiču zaštite ekonomskih interesa potrošača. Zakonom su utvrđeni subjekti odgovorni za zaštitu potrošača u Republici Srpskoj, koji imaju obvezu da u svojim aktima kojim se definiraju politike i programi rada uključe i zahtjevi iz oblasti zaštite prava potrošača. Zakonom je propisana obveza donošenja Programa za zaštitu potrošača kojeg usvaja Vlada Republike Srpske za razdoblje od dvije godine. Programom se utvrđuju ciljevi politike zaštite potrošača, način i dinamika ostvarivanja ciljeva, subjekti ovlašteni za realizaciju programa, financijska sredstva i drugi elementi značajni za ostvarivanje zaštite potrošača. Ministarstvo, kao koordinator u izradi Programa i kao subjekt odgovoran za zaštitu potrošača u oblasti trgovine i turizma, trenutačno provodi aktivnosti na izradi Programa za zaštitu potrošača za razdoblje 2015-2016. godina.

Ministarstvo trgovine i turizma ima aktivnu suradnju s udrugama potrošača iz Republike Srpske, kojima je osnovni cilj pružanje pomoći potrošačima u ostvarivanju njihovih prava i

interesa, podizanje svijesti i informiranje potrošača. Ministarstvo pruža financijsku potporu udrugama putem sufinanciranja materijalnih troškova i financiranja projekata koje oni realiziraju. Ministarstvo prati rad postojećih udruga i podržava utemeljenje novih udruga, a istodobno podiže i kvalitetu rada udruga putem organiziranja tematskih konferencija ili okruglih stolova na kojima se diskutira o specifičnim oblastima zaštite potrošača. U Republici Srpskoj trenutačno djeluje sedam udruga za zaštitu prava potrošača koja su upisana u Evidenciju koju vodi Ministarstvo trgovine i turizma.

Pored aktivne suradnje s udrugama, Ministarstvo surađuje i s ostalim nositeljima zaštite potrošača u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

U 2014. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 63/14), kojim se vrši usuglašavanje postojećeg zakona s Direktivom EU o vremenskom korištenju nepokretnosti u turizmu, preciznije definiranje prava potrošača na reklamaciju u slučaju nedostatka na proizvodu. Zakonom su definirani pojmovi rasprodaje, sniženja i akcijske prodaje, i s tim u svezi obveze trgovaca glede jasnog i vidljivog obavještanja potrošača o razlozima sniženja cijena. Zakonom je zabranjeno trgovcima da dodatno naplaćuju izdavanje računa, kao i da naplaćuju vrećicu, omot, ili drugu vrstu ambalaže koja služi za nošenje kupljenih proizvoda ukoliko na sebi imaju logotip, slogan, znak ili naziv trgovca a koji se smatra reklamnim sredstvom. Nadalje, propisana je obveza pružatelja usluga od općeg ekonomskog interesa da moraju potrošačima omogućiti pravo na raskid ugovora (npr. korisnici grijanja), kao i zastara obveza po osnovu potraživanja za ekonomske usluge u roku od godinu dana od dana nastanka obveze.

U 2015. godini nastavit će se sa jačanjem prava potrošača, posebice korisnika ekonomskih usluga, putem implementacije

odredbe koja omogućava predstavnicima udruga potrošača učesće u radu povjerenstava za rješavanje reklamacija.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Donošenje Programa za zaštitu potrošača u RS za razdoblje 2015.-2016. godina	- formiranje Radne skupine i aktivno učesće svih nositelja zaštite potrošača u izradi Programa	Ministarstvo trgovine i turizma (koordinacija aktivnosti) i ostali nositelji zaštite potrošača u RS	30.4.2015. godine	- preciznije definiranje ciljeva, zadataka, nositelja, rokova i potrebitih sredstava za realizaciju
2.	Unaprjeđenje nadzora i kontrole izvršenja obveza korisnika sredstava darovnica za zaštitu potrošača	- izmjene i dopune Pravilnika o kriterijumima za raspodjelu finansijskih sredstava za rad udruga za zaštitu potrošača i Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja evidencije udruga za zaštitu potrošača	Ministarstvo trgovine i turizma RS	31.12. 2015. godine	
3.	Jačanje savjetodavne uloge udruga potrošača	- evidentiranje prigovora potrošača od strane udruga potrošača	Udruge potrošača i Ministarstvo trgovine i turizma RS	Kontinuirano	- učestalija analiza i vrjednovanje rada i učinaka udruga potrošača
4.	Poboljšanje uvjeta za rad i djelovanje udruga potrošača	- financiranje rada udruga potrošača, kroz sufinansiranje materijalnih troškova rada	Ministarstvo trgovine i turizma RS	Kontinuirano	- poticanje razvitka i djelovanja udruga potrošača
5.	Podizanje javne svijesti o pravima potrošača i njihovoj zaštiti	- financiranje projekata udruga potrošača	Ministarstvo trgovine i turizma RS u suradnji s udrugama za zaštitu potrošača u RS	30.6. 2015. godine	- informiranje potrošača o načinu ostvarivanja njihovih prava
6.	Uspostava i unaprjeđenje suradnje između nositelja zaštite potrošača i trgovaca, pružatelja usluga od općeg ekonomskog interesa	- organiziranje tematskih konferencija s nositeljima zaštite potrošača i pružateljima usluga od općeg ekonomskog interesa	Ministarstvo trgovine i turizma RS u suradnji s nositeljima zaštite potrošača	Kontinuirano	- konkretnije identifikiranje problema s kojima se potrošači susreću i traženje načina za njihovo rješavanje u praksi

POGLAVLJE XVI - Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Odjela za gospodarski razvoj, sport i kulturu kao i drugih odjela i institucija Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u sustavu zaštite potrošača određena je u poglavlju IV. Zakona o javnoj upravi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", br. 19/07, 2/08 i 43/08) kao i člankom 98. točka e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini.

Odjel za gospodarski razvoj, sport i kulturu, između ostalog, prati i unaprjeđuje stanje u oblasti zaštite potrošača, te

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Provođenje projekata u svezi informiranja i edukacije potrošača u cilju zaštite prava potrošača	- organiziranje okruglih stolova, radio emisija uz angažiranje relevantnih stručnjaka iz oblasti zaštite potrošača, tiskanje i distribucija brošura na temu zaštite potrošača, - osiguranje finansijskih sredstava u proračunu BD BiH za 2015. godinu za provođenje projekata povjerenih udrugama za zaštitu potrošača BD BiH, te pružanje tehničke potpore udrugama	Nadležni odjeli i institucije Vlade Brčko Distrikta BiH u sustavu zaštite potrošača u suradnji s udrugama za zaštitu potrošača u BD BiH	Kontinuirano	- jačanje suradnje svih nositelja zaštite potrošača kroz planiranje ciljeva, zadataka i sredstava za njihovu realizaciju.
2.	Savjetodavni servis za potrošače	- pružanje savjeta i stručnih mišljenja na upite fizičkih i pravnih osoba putem telefona, elektronske pošte i putem pisanih odgovora	Odjel za gospodarski razvoj, sport i kulturu	Kontinuirano	

POGLAVLJE XVII - Federalna uprava za inspeksijske poslove

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Inspektorata tržišno-turističke inspekcije Federalne uprave za inspeksijske poslove odnosi se na obavljanje nadzora nad primjenom Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini i drugih propisa kojima je, između ostalog, u djelatnosti trgovine, trgovinskih usluga, obrta i turističko-ugostiteljskoj djelatnosti propisano pružanje usluga krajnjem potrošaču. S tim u svezi, bitno je istaknuti određene poteškoće koje se pojavljuju prilikom

suraduje s udrugama za zaštitu potrošača iz Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske. Odjel prati cijene životnih namirnica i naftnih derivata u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Odjel za gospodarski razvoj, sport i kulturu je 2013. godine uspostavio Savjetodavni servis za potrošače, te na zahtjev potrošača, telefonski i putem elektronske pošte pruža besplatne savjetodavne usluge. Na zahtjeve gospodarskih subjekata (pravnih osoba) i fizičkih osoba, Odjel za gospodarski razvoj, sport i kulturu daje stručna mišljenja u pismenoj formi, u svezi s pojedinim odredbama Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini i Zakona o trgovini.

nadzora nad primjenom propisa iz oblasti zaštite potrošača: nedorečenost i/ili dvosmislenost pojedinih odredbi zakona i podzakonskih akata kojima se štite prava potrošača; nedostatak akreditiranih laboratorija za ispitivanje uzorkovanih proizvoda, odnosno da li isti ispunjavaju propisane uvjete i parametre za tu vrstu proizvoda; nedostatak opreme, uređaja, instrumenata i drugih pomoćnih sredstava neophodnih za propisan rad u obavljanju poslova kontrole kvalitete i uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje roba u unutarnjem prometu i na mjestima carinjenja, odnosno pri uvozu; nedostatak potrebitih novčanih sredstava za laboratorijsko ispitivanje proizvoda.

Inspektorat sanitarno-zdravstveno-farmaceutске inspekcije u sastavu Federalne uprave za inspekcijske poslove vrši inspekcijski nadzor nad uvozom pošiljki životnih namirnica i predmeta opće uporabe kao i uzimanje uzoraka radi

laboratorijske provjere zdravstvene ispravnosti putem ovlaštenih laboratorijskih ustanova.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Suradnja s nositeljima zaštite potrošača što uključuje nastavak suradnje s Agencijom za nadzor nad tržištem BiH i proširenje suradnje s ostalim nositeljima zaštite potrošača, ombudsmenima i udrugama za zaštitu potrošača	- razmjena informacija i iskustava iz oblasti zaštite potrošača svih nositelja zaštite potrošača, uključujući informacije i pozitivna iskustva nad primjenom propisa iz ove oblasti u EU	Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Kontinuirano	- primjena propisa iz oblasti zaštite potrošača svih nositelja zaštite potrošača
2.	Povećanje discipline u primjeni propisa iz oblasti zaštite potrošača	- izvršiti planirane kontrole prema Planu i programu za 2015. godinu, ovisno o oblasti nadzora, vršiti kontinuirane ili povremene kontrole i nadzore po zahtjevima potrošača i drugih nositelja zaštite potrošača	Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Kontinuirano	- povećanje suradnje svih nositelja zaštite potrošača
3.	Laboratorijsko ispitivanje prehrambenih i neprehrambenih proizvoda radi provjere da li isti zadovoljavaju propisane uvjete kvalitete, odnosno sigurnosne zahtjeve. Nastavak suradnje s Agencijom za nadzor nad tržištem BiH s ciljem administrativne, vizualne i laboratorijske provjere neprehrambenih proizvoda	- uzimanje uzoraka proizvoda koji su u prometu (prehrambeni i neprehrambeni proizvodi) kao i na mjestima proizvodnje (prehrambeni proizvodi) i dostavljanje istih u ispitne laboratorije	Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Povremene provjere u zavisnosti od planiranih projektnih aktivnosti za neprehrambene proizvode, te općenito od odobrenih sredstava za ovu namjenu (za prehrambene i neprehrambene proizvode)	- osiguranje finansijskih sredstava za realizaciju navedenih zadataka
4.	Sudjelovanje u izradi izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata s ciljem povećanja efikasnosti u nadzoru nad primjenom propisa iz oblasti zaštite potrošača	- pokrenuti inicijativu za izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata, dati primjedbe i prijedloge za izmjene, aktivno sudjelovati u procesu izmjena i dopuna kao i donošenju novih propisa	Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Po potrebi	- aktivno uključivanje u proces izrade propisa iz oblasti zaštite potrošača i na zahtjev obrađivača propisa
5.	Edukacija iz oblasti zaštite potrošača i informiranje potrošača	- učesće na seminarima, okruglim stolovima na temu zaštite potrošača, dati informiranje potrošača o izvršenim inspekcijama nadzorima nad primjenom propisa iz ove oblasti	Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Po potrebi	- suradnja s drugim nositeljima zaštite potrošača, edukacija i usklađivanje propisa s propisima i pozitivnim iskustvima iz EU
6.	Inspekcijski nadzori i uzimanje uzoraka na laboratorijsku provjeru zdravstvene ispravnosti određenih vrsta namirnica i predmeta opće uporabe prema monitoringu	- četiri monitoringa na provjeru određenih vrsta namirnica na mikotoksine, pesticide, teške metale i mikrobiologiju	Federalna uprava za inspekcijske poslove (inspektorat sanitarno-zdravstveno-farmaceutске inspekcije)	Kontinuirano	
7.	Pojačan inspekcijski nadzor u timskom radu	- kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga, - kontrola registriranih i neregistriranih lijekova, - kontrola magistralnih i galenskih pripravaka; - kontrola dijetetskih proizvoda, - kontrola namirnica i predmeta opće uporabe, - kontrola transporta i skladištenja namirnica	Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave (inspektorat sanitarno-zdravstveno-farmaceutске inspekcije)	Po potrebi	

POGLAVLJE XVIII - Republička uprava za inspekcijske poslove

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Republička uprava za inspekcijske poslove kontrolira primjenu propisa iz oblasti zaštite potrošača i lojalne konkurencije. Kontrolu propisa koji se odnose na zaštitu

potrošača vrše inspekcije u sastavu Inspektorata Republike Srpske i tijela lokalne samouprave. Smetnje u radu inspekcijских tijela predstavljaju: nedostatak laboratorija za ispitivanja određenih vrsta roba, neosposobljenost laboratorija za utvrđivanje određenih, vrlo značajnih parametara te nedovoljna tehnička opremljenost tijela lokalne uprave za brzu razmjenu informacija.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Jačanje discipline u primjeni propisa iz oblasti zaštite potrošača	- redovite i izvanredne kontrole (planirane kontrole i kontrole po dojavama i reklamacijama potrošača)	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu tijela lokalne samouprave	Kontinuirano	- jačanje suradnje svih nositelja zaštite potrošača kroz planiranje ciljeva, zadataka i sredstava za njihovu realizaciju
2.	Laboratorijska provjera usuglašenosti proizvoda s definiranim zahtjevima	- uzorkovanje i dostavljanje na laboratorijsko ispitivanje	Inspektorat RS, inspekcije u sastavu tijela lokalne samouprave i ovlašteni	Povremeno prema procjeni rizika i sukladno raspoloživim finansijskim sredstvima	- jačanje laboratorijskih kapaciteta i veća finansijska sredstva

			laboratoriji		
3.	Jačanje komunikacije i razmjena informacija sa svim nositeljima zaštite potrošača	- suradnja s udrugama potrošača i drugim nadležnim institucijama, - razmjena informacija putem međunarodnih sustava za brzo obavještanje (RASFF, RAPEX)	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu tijela lokalne samouprave	Kontinuirano	- održavanje stalne komunikacije i intenziviranje iste u određenim okolnostima
4.	Informiranje potrošača	- medijsko predstavljanje planiranih i realiziranih inspeksijskih aktivnosti	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu tijela lokalne samouprave	Povremeno po potrebi	- objektivno i pravovremeno informiranje
5.	Potpuno primjenjivi propisi	- davanje mišljenja i inicijativa za izmjenu propisa iz oblasti zaštite potrošača	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu tijela lokalne samouprave	Po potrebi	- bolja suradnja između predlagača propisa i inspeksijskih tijela
6.	Edukacija i podizanje svijesti potrošača	- učešće u kampanjama	Nadležna tijela	Po potrebi	- veća učestalost i obuhvatnost provođenja kampanja putem masovnih sredstava informiranja

POGLAVLJE XIX - Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sustavu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Inspektorata Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ogleda se u vršenju kontrole nad primjenom propisa, koja uključuje i kontrolu primjene propisa iz oblasti zaštite potrošača i lojalne konkurencije. Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zaštite potrošača vrše sljedeće inspekcije: tržišna, poljoprivredna,

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Jačanje društvene discipline i odgovornosti u primjeni propisa čime se postiže zaštita potrošača i smanjuje nelojalna konkurencija	- vršenje inspeksijskog nadzora uz davanje prioriteta manje uređenim oblastima, - inspeksijski nadzor će se vršiti sukladno Planu i programu rada za 2015. godinu pojedinih inspekcija, - po potrebi inspeksijski nadzor će biti usmjeren prema oblastima s pojavom većeg rizika, - pored proaktivnog, vršit će se i reaktivni nadzor koji obuhvata aktivnosti pokrenute na temelju prigovora potrošača, obavijesti i informacija od nadležnih agencija	Nadležne inspekcije u sastavu Inspektorata Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- usklađivanje propisa s propisima EU, - donošenje novih, te izmjene i dopune postojećih pravnih propisa u cilju podizanja kvalitete zaštite potrošača, - jačanje laboratorijskih kapaciteta i ovlašćivanje laboratorija za pojedina ispitivanja, - suradnja između svih nositelja aktivnosti zaštite potrošača, - provođenje aktivnosti uzorkovanja pojedinih vrsta roba na tržištu

POGLAVLJE XX - Udruge potrošača

Udruge potrošača u BiH predstavljaju vrlo bitan subjekt u sustavu zaštite potrošača jer imaju ulogu posrednika između potrošača i nadležnih tijela, inspekcija i drugih subjekata kojima je zakonom propisana obveza zaštite potrošača. Njihova nadležnost propisana je člankom 112. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Djeluju kao neprofitne i nevladine organizacije koje imaju svojstvo pravne osobe, te se kao takve ne mogu baviti gospodarskom djelatnošću. Sve svoje aktivnosti usmjeravaju isključivo na zaštitu pojedinačnih i zajedničkih interesa potrošača. Udruge potrošača imaju pravo na učešće pri dodjeljivanju javnih poslova za oblast zaštite potrošača na način kako je propisano člancima 113., 114. i 115. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Udruge potrošača u Bosni i Hercegovini su različito organizirane na različitim razinama, počev od općinske, kantonalne, entitetske razine, razine Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te na razini Bosne i Hercegovine. Krovna udruga je Savez udruženja potrošača Bosne i Hercegovine, koja je utemeljena u rujnu 2004. godine i registrirana u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine. Svrha Saveza je da osigura pomoć svojim članicama i osigura zaštitu interesa potrošača u Bosni i Hercegovini, ali i da predstavlja udruge na internacionalnoj razini. Članstvo u Savezu je otvoreno

zdravstvena, sanitarna, veterinarska, saobraćajna, građevinska, inspekcija za puteve, elektroenergetska, termoeenergetska, inspekcija rada i komunalna inspekcija. Nedostatak laboratorija za ispitivanje određenih vrsta roba, neosposobljenost laboratorija za utvrđivanje određenih vrlo značajnih parametara, nedovoljna finansijska sredstva te nedostatak propisa iz ove oblasti predstavljaju probleme s kojima se Inspektorat suočava u svom radu.

pod jednakim uvjetima prema svim udrugama potrošača. U proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu nisu planirana sredstva za financiranje udruga potrošača. Entiteti u Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine izdvajaju značajna finansijska sredstva za financiranje udruga potrošača.

POGLAVLJE XXI - Obrazovne institucije i mediji

Pravo na obrazovanje o pitanjima potrošača i pravo na informiranost su osnovna i neotuđiva prava potrošača koja su im dana člankom 3. točke b) i d) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Člankom 116. istog Zakona određeni su i načini obrazovanja potrošača kao što su: a) putem posebnih kurseva, seminara i savjetovanja; b) sredstava javnog informiranja (TV, radio, tisak); c) specijalnih publikacija za obrazovanje potrošača.

Osim navedenih, ukazuje se potreba i za novim modelima edukacije potrošača kao što je, između ostalog, i dopuna nastavnog programa u obrazovnim institucijama materijom iz oblasti zaštite potrošača koja ima za krajnji cilj kvalitetno obrazovanje o pravima, obvezama i zaštiti potrošača. Potpuna i pravovremena informiranost potrošača je nemoguća bez aktivne uloge svih sredstava javnog informiranja (TV, radio, tisak), kao najefikasnijeg načina obavještanja potrošača o proizvodima i uslugama koje koriste ili će koristiti.

DIO PETI - OKVIRNI OBIM FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA OSTVARIVANJE ZADATAKA IZ PROGRAMA

Realizaciju prethodno navedenih zadataka (u tabelama), a čiji je cilj promocija dobrog i efikasnog provođenja politike zaštite potrošača, nadležna tijela vrše u sklopu svojih redovitih aktivnosti. Organi uprave zaduženi za pojedine zadatke iz Programa predvidjeli su financiranje izvršavanja zadataka redovitim proračunskim sredstvima koja su planirana u proračunu institucija BiH i međunarodnih obezbeđenja BiH za 2015. godinu (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Ombudsmen za zaštitu potrošača u BiH, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine, Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine, Konkurencijsko vijeće, itd.) i proračunima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Pojedina tijela uprave sa specifičnim aktivnostima su planirali sredstva za posebne namjene.

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine je planirao finacijska sredstva za 2015. godinu:

- za provođenje monitoringa bolesti kod salmonidnih i ciprinidnih vrsta riba 51.520,00 KM,
- za provođenje monitoringa bolesti avijarne influence kod peradi 32.000,00 KM,
- za provođenje plana praćenja rezidua 400.000,00 KM i
- za provođenje službenih kontrola u registriranim i odobrenim objektima 35.000,00 KM.

Planirane aktivnosti Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine financiraju se iz redovnih proračunskih sredstava ali i iz sredstava EPO-a (Europske patentne organizacije) utvrđenih bilateralnim programom suradnje s Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je planirala sljedeća finacijska sredstva:

- za provođenje Ankete o potrošnji kućanstava u Bosni i Hercegovini 2015. godine oko 900.000,00 KM (iznos se troši tijekom razdoblja od 2 godine i pokriva sve aktivnosti statističkih institucija od pripreme ankete do objave rezultata),
- za Pilot anketu o prihodima i životnom standardu u Bosni i Hercegovini 2015. godine 30.223,00 KM (sredstva iz IPA 2012 programa za razdoblje siječanj 2014. godine - listopad 2015. godine),
- za izradu Indeksa potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini 25.000,00 KM mjesečno (pokriva sve troškove od prikupljanja podataka o oko 21 000 potrošačkih cijena za oko 650 proizvoda i usluga u 12 gradova Bosne i Hercegovine do objave podataka o inflaciji).

Inspekcijски nadzor u Federaciji Bosne i Hercegovine se financira iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine i proračuna tijela nižih razina vlasti. U Programu i Planu rada Inspektorata tržišno-turističke inspekcije za 2015. godinu planirana su sljedeća sredstva:

- za troškove laboratorijskih usluga ispitivanja kvalitete proizvoda u iznosu od 100.000,00 KM (predviđeno je uzimanje 500 uzoraka na mjestu proizvodnje i u prometu s prosječnom cijenom laboratorijske analize ispitivanja kvalitete u iznosu 200,00 KM),

- za troškove laboratorijskih usluga ispitivanja sigurnosnih zahtjeva neprehrambenih proizvoda u iznosu 20.000,00 KM (za oko 10 uzoraka čije ispitivanje će se vršiti prema potrebi i u zavisnosti od stanja na tržištu; uzimanje uzoraka neprehrambenih proizvoda obuhvaćeno je i projektima Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, a u čijoj realizaciji učestvuju inspektorati tržišnih inspekcija entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine),
- za nabavu potrebite opreme, uređaja, instrumenata i drugih pomoćnih sredstava za uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje (15 kompleta za inspektore u unutarnjem prometu i inspektore na mjestu carinjenja) procjenjuje se da su potrebna sredstva oko 15.000,00 KM.

Inspekcijски nadzor u Republici Srpskoj se financira iz proračuna Republike Srpske i proračuna tijela lokalne samouprave. U 2015. godini za inspekcijske poslove planirani su troškovi laboratorijske analize uzoraka proizvoda i redovitih monitoringa u iznosu od 35.000,00 KM.

Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine je za 2015. godinu planirao određena sredstva za troškove laboratorijskih usluga, a u suradnji s Agencijom za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine planirano je uzimanje uzoraka po skupinama proizvoda radi ispitivanja usklađenosti sa sigurnosnim zahtjevima (troškove tih analiza snosi Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine).

Obzirom da je veliki broj proračunskih korisnika na državnoj, entitetskoj i nižim razinama vlasti uključen u ostvarenje ovoga Programa i njegovih planiranih ciljeva, veoma je teško odrediti u apsolutnom iznosu okvirni opseg finacijskih sredstava, koji bi bio dovoljan za njegovu realizaciju. Zbog toga bi koncept, po kojem su sami nositelji aktivnosti planirali zadatke i rokove za njihovo izvršenje, trebao biti polazni osnov za konkretizaciju opsega finacijskih sredstava za ostvarivanje zadataka iz Programa.

DIO ŠESTI - OKVIRNI OPSEG FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA POTICANJE RAZVITKA I DJELOVANJA UDRUGA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA

Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o osnovnim kriterijima za dodjeljivanje darovnice za svaku kalendarsku godinu uvrštena je odredba prema kojoj će udruge za zaštitu potrošača moći aplicirati za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve proračuna Bosne i Hercegovine. Nadležna entitetska ministarstva iz vlastitog proračuna izdvajati će dio sredstava za poticanje razvitka i djelovanja udruga za zaštitu potrošača u cilju obrazovanja i osvješćivanja potrošača o njihovom stvarnom položaju i snazi na tržištu. U proračunu Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu Federalno ministarstvo trgovine je osiguralo darovnice za potporu udrugama potrošača u iznosu od 150.000,00 KM. U proračunu Republike Srpske za 2015. godinu Ministarstvo trgovine i turizma Republike Srpske je osiguralo darovnice za potporu udrugama za zaštitu potrošača u iznosu od 100.000,00 KM. Proračunom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine za 2015. godinu predviđene su darovnice "Udruženju građana zaštita potrošača Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" (za rad i materijalne troškove) u iznosu 7.000,00 KM.

Osim finacijske, udrugama za zaštitu potrošača bit će pružena i tehnička pomoć, te u cilju što kvalitetnijeg informiranja i edukacije potrošača i trgovaca o njihovim pravima i obvezama, sukladno Zakonu o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini,

помоћ у организацији семинара, округлих столова, радио и ТВ емисија, уз ангаžирање релевантних стручњака из појединих области које су везане за област заштите потрошача, тискању и дистрибуцији брошуре на тему заштите потрошача, организовању предавања у школама и другим видовима активности.

DIO SEDMI - ZAKLJUČAK

Ovim Programom određeni su okviri prioriteta politike Bosne i Hercegovine na području zaštite potrošača za 2015. godinu. Osiguranje primjerenog funkcioniranja tržišta ovisit će o razvitku upravne infrastrukture kako bi se osigurao nadzor nad tržištem i provedba zakona na tom području. Razvitak otvorenog dijaloga svih interesnih skupina u društvu sa svrhom osiguranja jasnoće, konzistentnosti postupanja i razumijevanja u definiranju interesa potrošača, cilj je Bosne i Hercegovine. On će se ostvariti daljnjim usklađivanjem preuzetih obveza, vlastitih mogućnosti i interesa. Čitav proces ovisi o spremnosti svih ključnih sektora, od osposobljenosti cjelokupnog sustava za proces prilagodavanja standardima EU, preko obrazovanja ljudskih potencijala u državnoj upravi i pravosuđu do jedinstvene, kvalitetno osposobljene, osviještene i obaviještene javnosti. Uspjeh provedbe ovoga Programa, u prvom redu, ovisit će o spremnosti svih ključnih nositelja zaštite potrošača za izvršavanje utvrđenih zadataka i poštivanje navedenih rokova.

На основу члана 107. став (1) тачка а) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 25/06) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Савјета за заштиту потрошача Босне и Херцеговине, на 6. сједници одржаној 07.05.2015. године, донио је

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ДРЖАВНОГ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2015. ГОДИНУ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Овом Одлуком усваја се Државни годишњи програм за заштиту потрошача Босне и Херцеговине за 2015. годину, који је дат у прилогу ове Одлуке и чини њен саставни дио.

Члан 2.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 45/15

Председавајући

7. маја 2015. године

Савјета министара БиХ

Сарајево

Др **Денис Звиздић**, с. р.

ДРЖАВНИ ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2015. ГОДИНУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Основе унутрашње и спољне политике Босне и Херцеговине заснивају се на испуњењу њеног примарног стратешког циља, а то је испуњавање услова за пуноправно чланство у Европској унији (ЕУ). Иницијални правни акт Босне и Херцеговине с циљем да постане пуноправан члан ЕУ је била Одлука Савјета министара БиХ о покретању иницијативе за приступање Босне и Херцеговине Европској унији ("Службени гласник БиХ", број 3/99). Такође, треба

споменути и Резолуцију Парламентарне скупштине БиХ о европским интеграцијама и Пакта о стабилности за југоисточну Европу ("Службени гласник БиХ", број 12/99) којом се истиче важност интензивирања политичког дијалога Босне и Херцеговине и ЕУ као дијела пројекта за стабилност и придруживање ЕУ. Нужне претпоставке и услови без којих није било могуће отпочети наведени процес су стабилност институција које обезбјеђују демократију, владавину права и поштивање демократских начела и људских права, међународног права те тржишне привреде.

Стварањем Босне и Херцеговине као самосталне државе, већ је на почетку било видљиво одређивање за демократску и социјалну државу, што је и јасно назначено у Уставу Босне и Херцеговине који у члану II говори о "Људским правима и основним слободама", гдје у истом члану став 1. прописује да ће "Босна и Херцеговина и оба ентитета обезбиједити највиши ниво међународно признатих права и основних слобода." Сходно члану II 2. Устава БиХ "Права и слободe предвиђени у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода и у њеним протоколима се директно примјењују у Босни и Херцеговини." Примарно право, као саставни дио наведених права и слобода, је право на здрав живот. Свако је дужан, у склопу својих овлашћења и дјелатности, посебно посвећивати пажњу заштити здравља људи, природе и човјекове околине.

Државни годишњи програм за заштиту потрошача Босне и Херцеговине за 2015. годину (у даљем тексту: Програм) је целивит документ који креира политику заштите потрошача, дефинише приоритете, одређује мјере за њихово остварење у наведеном периоду, те утврђује носиоце активности за испуњење планираних циљева и задатака. Програм представља наставак континуитета који је успостављен Државним годишњим програмом за заштиту потрошача Босне и Херцеговине за 2009. годину, од када се за сваку годину усваја посебан Програм и објављује у "Службеном гласнику БиХ".

Чланом 76. Глава VI потписаног текста Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица и Босне и Херцеговине (СПП) прописано је да ће стране сарађивати у циљу усклађивања стандарда за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини са истим стандардима у Заједници, те да је ефикасна заштита потрошача неопходна како би се обезбиједило прописно функционисање тржишне економије. Потписивањем наведеног споразума Босна и Херцеговина је преузела обавезу хармонизације законодавства са правном стечвином ЕУ, мада је и до момента потписивања СПП-а вршено преузимање директива ЕУ из области заштите потрошача у правни систем Босне и Херцеговине.

Савремено тржиште омогућава широку понуду уз потребно постизање високог и јединственог нивоа заштите потрошача, како бисмо Босну и Херцеговину припремили за равноправно наступање на јединственом тржишту ЕУ. То подразумева стварање јединствене и квалитетне институционалне структуре као темеља спровођења ефикасне заштите потрошача, чиме би Босна и Херцеговина показала да заслужује повјерење потрошача на конкурентном унутрашњем тржишту уз јасна правила и досљедно спровођење закона, без обзира гдје се потрошач или привредни субјекат налазе. Да би се све то могло остварити потребна су и значајна финансијска средства која

би у коначници довела до значајне користи не само привредним субјектима, него и потрошачима у њиховом свакидашњем животу, с обзиром на већи избор робе и услуга уз бољи квалитет и ниже цијене.

ДИО ДРУГИ - ЗАКОНОДАВСТВО

Заштита потрошача динамично је подручје те се самим тим и политика заштите потрошача не може дефинисати на дужи период. У складу са брзим промјенама на тржишту, а које се посљедишно односе и на потрошаче, потребно је стално пратити приоритетна подручја која су важна код спровођења политике заштите потрошача.

Доношењем Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 25/06) обезбиједила се примјерена заштита потрошачких интереса приликом купње роба и услуга за личне потребе. Закон о заштити потрошача у Босни и Херцеговини један је од прописа којим је започео поступак имплементације директива ЕУ са подручја заштите потрошача у правни систем Босне и Херцеговине, којим се преузимају европски стандарди понашања на тржишту, како у погледу саме заштите потрошача, тако и у погледу обавеза трговаца. С обзиром на ширину подручја у којем интереси потрошача долазе до изражаја овај Закон треба посматрати као општи пропис на подручју заштите потрошача, пропис којим је утврђен оквир система заштите потрошача.

Поред Закона о заштити потрошача у БиХ постоји још читав низ прописа који су везани за област заштите потрошача, а који би се могли груписати према секторском принципу. Интереси потрошача штите се још и низом других прописа који правно уређују различита права потрошача као што су: прописи из области облигационих односа, области хране, ветеринарства, здравља биља, надзора над тржиштем, безбједности производа, лијекова и медицинских средстава, области конкуренције, затим читав сет закона о електричној енергији државног и ентитетског нивоа, ентитетски закони о трговини, ентитетски закони о инспекцијама, закони и подзаконски акти о поштанском саобраћају, прописи различитих нивоа власти везано за комуналне услуге, прописи из области здравствене заштите, прописи из области финансијских услуга, прописи из области заштите животне средине итд.

ДИО ТРЕЋИ - НАЧЕЛА И ЦИЉЕВИ ДРЖАВНОГ ПРОГРАМА

ПОГЛАВЉЕ I - Начела политике заштите потрошача:

- а) начело јавности, образовања, и обавјештавања - представља право грађанина на правовремено обавјештавање о својим правима, као и о квалитету роба и услуга на тржишту, о предузетим мјерама за заштиту основних права потрошача, те с тим у вези на слободан приступ подацима о стању у подручју заштите потрошача;
- б) начело цјеловитости - подразумијева хармонизацију дјеловања свих владиних и невладиних субјеката заштите потрошача у циљу што квалитетнијег спровођења политика у области заштите потрошача;
- ц) начело превентивности - има за сврху свим легалним средствима избјегавати ризик опасности за живот и здравље те штету на страни потрошача. Под тим легалним средствима подразумијевамо редовне, организоване и планиране контроле роба и услуга.

ПОГЛАВЉЕ II - Циљеви и мјере политике заштите потрошача

Основни циљ политике заштите потрошача је стално побољшање квалитета живота свих грађана Босне и Херцеговине, те промоција важности здравља и безбједности потрошача.

Општи циљеви и мјере заштите потрошача су:

ЦИЉЕВИ	МЈЕРЕ ЗА ОСТВАРЕЊЕ ЦИЉЕВА
а) обезбиједити владавину права демократије и цивилног друштва; даље усклађивање законодавства са законодавством ЕУ	1. предлагање законских и других мјера у осигурању високог нивоа заштите здравља, безбједности, достојанства и права потрошача; 2. удруживање у удружења за заштиту потрошача; 3. право на представљање у процесу доношења одлука
б) створити услове за ефикасно рјешавање уочених проблема на подручју заштите потрошача	1. увођење одговарајућих мјера за заштиту потрошача (инспекције, судови, Омбудсмен) како би се спорови потрошача и трговаца ријешили прије редовног суда; 2. поједностављење поступка заштите потрошача пред судовима
ц) освјешћивање потрошача о њиховом стварном положају на тржишту	1. подршка оснивању и раду удружењима и савјетовалиштима за заштиту потрошача; 2. осмишљавање и спровођење образовања потрошача; 3. примјена основних знања о заштити потрошача у образовним установама
д) обезбиједити подршку потрошачима у остварењу њихових права	1. осигурање дјелотворне сарадње владиних органа и надлежних институција за спровођење политике заштите потрошача; 2. успостављање савјетодавне мреже за развијање њихове међусобне сарадње
е) међусобна повезаност свих носилаца заштите потрошача	јачање сарадње и размјена информација
ф) јачање положаја потрошача на тржишту и подизање свијести потрошача у односу на њихова права и улогу у тржишној привреди	обавјештавање потрошача, различити видови савјетовања и образовања потрошача
г) заштита здравља и безбједност потрошача	1. успостављање система обавјештавања потрошача о безбједности производа на тржишту; 2. израда техничких прописа за техничке захтјеве за производе који обезбеђују висок ниво заштите здравља и безбједности потрошача; 3. сарадња свих органа јавне управе у обезбеђивању заштите здравља и безбједности потрошача
х) давање информација и упознавање јавности о правима потрошача у БиХ	планирање промотивних дјеловања на свим нивоима и подстицање медијске активности

ДИО ЧЕТВРТИ - НОСИОЦИ ЗАШТИТЕ ПОТРОШАЧА

Како би се осигурала што квалитетнија реализација политике заштите потрошача, неопходно је укључење низа субјеката који би били одговорни за њено спровођење.

Чланом 98. тачкама од а) до и) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини одређени су субјекти одговорни за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини. Поред тих субјеката, у овом Програму су наведени и други субјекти који имају битну улогу у области заштите потрошача.

ПОГЛАВЉЕ I - Министарство спољне трговине и економских односа**ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање**

Чланом 9. Закона о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 и 103/09) и чланом 99. став (1) тачке а) до е) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини, одређени су послови у области заштите потрошача које у оквиру своје дјелатности обавља Министарство спољне трговине и економских односа (у даљем тексту поглавља: Министарство).

Министарство координира израду Државног годишњег програма за заштиту потрошача Босне и Херцеговине за сваку календарску годину, почев од 2009. године, те у сарадњи са свим учесницима у изради истог, прикупља релевантне податке за његов садржај. Министарство организује сједнице Савјета за заштиту потрошача Босне и Херцеговине (Савјет), па у вези с тим обавља све послове који обухватају припрему материјала за одржане сједнице, предсједавање сједницама, доставу материјала након одржаних сједница, те праћење реализације донесених закључака. Савјет, као битан субјекат одговоран за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини, именује Савјет министара Босне и Херцеговине и његов састав је одређен чланом 106. став (1) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини. Савјет чине представници државних институција, надлежних органа ентитета те представници удружења за заштиту потрошача на државном и ентитетском

нивоу. Савјет је именован на основу Одлуке о именовању чланова Савјета за заштиту потрошача Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 89/06, 10/08, 24/09, 63/10, 32/12 и 9/13), а састаје се најмање четири пута годишње. Послови које Савјет, у оквиру своје надлежности, обавља прописани су чланом 107. наведеног Закона, а обухватају следеће активности: предлагање на усвајање Савјету министара Босне и Херцеговине државног годишњег програма за заштиту потрошача и праћење његовог извршавања, утврђивање основе политике за заштиту потрошача, те усмјеравање обима дјелатности које се финансирају, односно суфинансирају из буџета Босне и Херцеговине.

Кроз сарадњу и размјену информација са босанскохерцеговачким државним и ентитетским институцијама везаним за област заштите потрошача, као и невладиним сектором, Министарство настоји укључити све одговорне субјекте у процес успостављања што цијеловитијег и ефикаснијег система заштите потрошача у Босни и Херцеговини. Такође, Министарство има перманентну сарадњу и са релевантним међународним институцијама поготово са Делегацијом ЕУ у БиХ, као првом контактном тачком за трансмисију информација према Европској комисији.

Представници Министарства учествују на различитим конференцијама и стручним скуповима на тему заштите потрошача. Министарство такође остварује сарадњу са академском и пословном заједницом по питању промовисања заштите права и интереса потрошача.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задачи	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Информација о извршењу Државног годишњег програма за заштиту потрошача БиХ за 2014. годину	- прикупити податке о извршењу Програма 2014. од институција које су учествовале у изради истог, те сачинити Информацију о извршењу Државног годишњег програма за заштиту потрошача БиХ за 2014. годину коју усваја СМ БиХ	Министарство спољне трговине и економских односа БиХ	Континуирано	- побољшање квалитета сарадње између свих институција - субјеката система заштите потрошача у БиХ
2.	Координација активности израде Државног годишњег програма за заштиту потрошача БиХ за 2015. годину	- у сарадњи са свим учесницима израде Државног годишњег програма за заштиту БиХ потрошача за 2015. годину прикупљање и обрада релевантних података који би требали бити садржај наведеног програма	Министарство спољне трговине и економских односа БиХ	јуни 2015. године	- подизање свијести свих учесника у изради Државног годишњег програма за заштиту потрошача БиХ на начин да приступе осмишљавању реално остваривих планова активности својих институција у 2015. години у области заштите потрошача
3.	Припремне активности на изради Државног годишњег програма за заштиту потрошача БиХ за 2016. годину	- у сарадњи са свим учесницима израде Државног годишњег програма за заштиту БиХ потрошача за 2016. годину прикупљање релевантних података који би требали бити садржај наведеног програма	Министарство спољне трговине и економских односа БиХ	IV квартал 2015. године	
4.	Организација сједница Савјета за заштиту потрошача БиХ и активно учешће у његовом раду	- припрема свих материјала за одржавање сједница, предсједавање сједницама, доставу материјала након одржаних сједница те праћење реализације донесених закључака	Министарство спољне трговине и економских односа БиХ	Континуирано	- рјешавање проблема буџетских средстава неопходних за рад Савјета за заштиту потрошача БиХ, те активан приступ свих чланова Савјета приликом реализације закључака сједница
5.	Активна сарадња и размјена информација и података са свим субјектима у БиХ одговорним за	- успостављање свих видова сарадње са осталим институцијама и невладиним	Министарство спољне трговине и економских односа БиХ	Континуирано	

	заштиту потрошача, са циљем њиховог активног укључивања у процес успостављања што цијеловитијег и ефикаснијег система заштите потрошача у БиХ	сектором везаним за област заштите потрошача, - организација тематских округлих столова из области заштите потрошача			
6.	Савјетодавни сервис за потрошаче	- континуирано пружање савјета и стручних мишљења на упите физичких и правних лица путем телефона, електронске поште и путем писаних одговора	Министарство спољне трговине и економских односа БиХ	Континуирано	
7.	Сарадња са академском и пословном заједницом	- предавања на факултетима, - учешће на семинарима привредних комора	Министарство спољне трговине и економских односа БиХ	Континуирано	- сарадња са академском и пословном заједницом у циљу промоције политике заштите потрошача

ПОГЛАВЉЕ II - Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Канцеларија) има улогу крвне и координирајуће установе ветеринарске службе у Босни и Херцеговини. Улога Канцеларије у заштити потрошача превасходно је базирана на заштити здравља потрошача. С тим у вези, Канцеларија у складу са својим мандатом, између осталог, врши праћење епидемиолошке ситуације у држави и

свијету, укључујући праћење појаве зооноза, доноси програме/одлуке у циљу спровођења мјера праћења, сузбијања, контроле и искорјешивања заразних болести, доноси и финансира спровођење плана праћења резидуа, доноси услове које морају испуњавати објекти који се баве клањем животиња, обрадом, прерадом и ускладиштењем производа животињског поријекла, доноси услове који морају испуњавати овлашћене дијагностичке ветеринарске лабораторије, те врши контролу увоза и извоза живих животиња и производа животињског поријекла.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Контрола и превенција заразних болести	- доношење годишње Наредбе о мјерама контроле заразних и паразитарних болести животиња и њиховом спровођењу и финансирању у 2015. години	Канцеларија за ветеринарство БиХ, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства и Одјељење за пољопривреду Брчко дистрикта БиХ;	31.01.2015.	- контрола спровођења Наредбе, коју врше надлежни ветринарски инспекцијски органи
2.	Доношење прописа о контроли болести	- доношење и објављивање прописа о контроли појединих болести од националних интереса	Канцеларија за ветеринарство БиХ	Континуирано	
3.	Спречавање уношења заразних болести у БиХ	- доношење одређених законских и подзаконских прописа о забрани увоза пошљики животињског поријекла ради спречавања уношења заразних болести у БиХ у случају појаве истих.	Канцеларија за ветеринарство БиХ	Континуирано	
4.	Контрола увозних пошљики	- контрола свих пошљики живих животиња, производа животињског поријекла, ветеринарских лијекова, сточне хране и отпадака (нупроизвода) животињског поријекла на граничним ветеринарским прелазима које се увозе у БиХ, - примјена одредби Рјешења о непостојању ВЗ сметњи за увоз издатом од стране Канцеларије за ветеринарство, - узорковање увозних пошљики.	Канцеларија за ветеринарство БиХ (гранични ветеринарски инспектори, контрола на граничним ветеринарским прелазима), надлежни ветеринарски инспекцијски органи, Републичка управа за инспекцијске послове РС, Федерална управа за инспекцијске послове, Инспекторат Брчко дистрикта БиХ (контрола у унутрашњем промету)	Континуирано	- по потреби појачати ветеринарско инспекцијске контроле и чешће вршење узорковања
5.	Заштита здравља потрошача у унутрашњем промету/производњи	- доношење годишњег плана праћења резидуа за 2015. годину, - контрола сировина и производа животињског поријекла у објектима за клање животиња, производњу, обраду, прераду и складиштење производа животињског поријекла, - контрола роба животињског поријекла у унутрашњем промету	Канцеларија за ветеринарство БиХ, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства и Одјељење за пољопривреду Брчко дистрикта БиХ; надлежни ветеринарски инспекцијски органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ	31.03.2015. Континуирано	- контрола спровођења плана праћења резидуа
6.	Јачање капацитета лабораторија	- организација заједничких састанака у циљу унапређења рада у складу са стандардом, - организација семинара за лабораторијско особље, - кандидовање набавке лабораторијске опреме	Канцеларија за ветеринарство БиХ, надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта; Институт за акредитацију БиХ и овлашћене ветеринарске лабораторије	Континуирано	- израда оперативних процедура у самим лабораторијама и подношење захтијева за акредитацију

7.	Сузбијање бруцелозе у 2015. год.	- вакцинација и идентификација малих преживара од 3 до 6 мјесеци	Канцеларија за ветеринарство БиХ, надлежне ветеринарске службе и институције на ентитетском нивоу, оперативне ветеринарске службе и референтни лабораторији	Континуирано	- побољшати контролу спровођења вакцинације, - повећати број едукативних регионалних састанака
8.	Испуњавање услова у објектима за клање животиња, производњу, обраду прераду и складиштење производа животињског поријекла	- регистрација и одобравање објеката који се баве клањем животиња, производњом, обрадом прерадом и складиштењем производа животињског поријекла, те континуирана контрола објеката, - брисање из регистра објеката који не испуњавају услове.	Канцеларија за ветеринарство БиХ, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства и Одјељење за пољопривреду Брчко дистрикта БиХ; надлежни ветеринарски инспекцијски органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- спровођење службених контрола у одобреним објектима
9.	Поствакцинални мониторинг бјесноће код лисица	- контрола успјешности спровођења вакцинације лисица	Канцеларија за ветеринарство, ловачка удружења и овлашћене ветеринарске лабораторије	Континуирано	
10.	Мониторинг вирусних риба	- контрола здравственог статуса риба и рибље млађи као једног од битних фактора извоза рибљих производа	Канцеларија за ветеринарство, надлежне ветеринарске службе и институције ентитета и Брчко дистрикта БиХ, референтне лабораторије	Континуирано	
11.	Мониторинг авијарне инфлуенце код дивљих птица	- контрола болести код дивље популације птица	Канцеларија за ветеринарство, надлежне ветеринарске службе и институције ентитета и Брчко дистрикта БиХ, референтне лабораторије	Континуирано	

ПОГЛАВЉЕ III - Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (у даљем тексту поглавља: Управа) је централно одговорно тијело за заштиту биља у Босни и Херцеговини за сарадњу и размјену информација са међународним званичним тијелима и обавјештавање међународних тијела. У складу са Законом о заштити здравља биља ("Службени гласник БиХ", број 23/03) Управа врши управне послове и са њима повезане техничке послове. Овлашћења и задаци Управе прописани су чланом 76. наведеног закона. Управа такође обавља и друге послове из фитосанитарне области који су јој дати у надлежност другим законима и одлукама надлежних органа.

Основни задаци Управе су да: координира припрему и припрема прописе из своје надлежности; доноси подзаконске акте када је за то овлашћена законом; успоставља и води регистре из своје надлежности; остварује сарадњу и координацију са надлежним органима Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине; успоставља и остварује сарадњу са међународним институцијама и организацијама (FAO, IPPC, EPPO, UPOV, EC и сл.); представља Босну и Херцеговину у међународним институцијама и организацијама из своје надлежности; прати међународне прописе из фитосанитарне области; усклађује прописе Босне и Херцеговине из фитосанитарне области са одговарајућим прописима ЕУ.

Успостављен је функционалан фитосанитарни систем у Босни и Херцеговини, а то је било могуће остварити једино кроз хармонизацију законодавства и потпуну укљученост Управе и свих надлежних органа ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у фитосанитарном сектору у Босни и Херцеговини са јасном подјелом задатака и одговорности, што је констатовано и током посјете FVO (Food and Veterinary Office EU) ревизије у сектору кромпира. Главни циљ успостављања функционалног фитосанитарног система је да се обезбједи јасан ланац контроле и обезбједи брза

размјена информација о појави и распрострањености неког штетног организма биља.

Област заштите здравља биља уређена је Законом о заштити здравља биља којим се регулише здравље биља, одређују мјере и обавезе ради спречавања појаве, уношења и ширења штетних организама на биљке, биљне производе и друге регулисане објекте, као и њихово искорјењивање, затим биолошка заштита биља, прикупљање и размјена података, те системи информисања.

Имплементација Правилника о листама штетних организама, листама биља, биљних производа и регулисаних објеката ("Службени гласник БиХ", број 48/13) тј. Прилога V дио А одјељак I је једна од најзначајнијих активности Управе. У складу са тим, редефинисан је Обједињени списак роба које подлијежу контроли фитосанитарне инспекције при увозу и тиме је хармонизован са одговарајућим списком роба у ЕУ. Примјеном овог врло важног Правилника значајно су смањена оптерећења увозника, а прегледају се само оне робе које представљају фитосанитарни ризик.

Програм посебног надзора (системске контроле) над карантинским штетним организмима на кромпиру у БиХ почео је са имплементацијом у 2011. години и врши се континуирано сваке године на основу усвојеног програма за ту годину. Посебан надзор спроводи се с циљем утврђивања присуства, односно одсуства (детекције) карантинских штетних организама кромпира на мјестима уласка пошљички кромпира, које се увозе у Босну и Херцеговину, те на мјестима производње сјеменског и меркантилног кромпира. Континуирано спровођење наведеног програма посебног надзора врло је значајно са аспекта омогућавања извоза кромпира у земље ЕУ, а посебан значај има за потрошаче у Босни и Херцеговини с обзиром да контроли подлијеже кромпир који се увози као и кромпир који се производи у Босни и Херцеговини.

Област сјемена и садног материјала као и заштита нових сорти уређује Закон о сјемени и садном материјалу пољопривредних биљака Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 03/05) и Закон о заштити нових сорти

биља у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 14/10 и 32/13). У сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Управа припрема и доноси правне прописе из области сјеменарства и расадничке производње, прописује услове за увоз и стављање у промет, припрему за стављање у промет и производњу сјемена и садног материјала пољопривредног биља, услове за упис добављача у централни регистар добављача, као и поступак уписа сорти у Сортну листу, те услове за додјелу оплемењивачког права и заштиту нових сорти.

Област фитопармацеутских средстава уређује Закон о фитопармацеутским средствима Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Осигурана производња кромпира у БиХ по процедурама и стандардима које прописује ЕУ	- спровођење посебног надзора над карантинских штетних организима на кромпир, имплементација Програма посебног надзора (системске контроле) над карантинским штетним организмима на кромпир у БиХ	Управа БиХ за заштиту здравља биља и надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- заштита здравља биља и осигурање услова за несметану трговину кромпира, - подизање свијести свих заинтересованих страна, - осигурање неопходних финансијских средстава, - осигурање извоза кромпира како у земље ЕУ тако и у земље у окружењу које нису чланице ЕУ
2.	Успостављање система тестирања и уписа сорти у Сортну листу БиХ	- омогућавање увођења нових квалитетнијих сорти и хибрида у производњу и употребу у БиХ	Управа БиХ за заштиту здравља биља и надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ и ентитетске институције које се баве испитивањем сорти	Континуирано	- усвајање Пословника о раду заједничке комисије за сорте, - ступање на снагу Правилника о контроли производње сјемена и садног материјала пољопривредног биља, - јачање капацитета лабораторија за испитивање сјемена и садног материјала, - подизање свијести свих заинтересованих страна
3.	Јачање капацитета за контролу квалитета сјемена и садног материјала који се производи, увози и ставља у промет у БиХ	- имплементација донесених подзаконских аката, - спровођење обуке фитосанитарних инспектора и другог особља у циљу подизања квалитета стандарда за контролу, - увођење система контроле производње и декларисања/ сертификације сјемена и садног материјала пољопривредних биљака	Управа БиХ за заштиту здравља биља и надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- јачање капацитета лабораторија за сјеме и садни материјал, - повећање броја фитосанитарних инспектора у инспекторатима ентитета и Брчко дистрикта БиХ, - спровођење обука службеника и инспекцијског особља
4.	Успостављање система заштите сорти и права оплемењивача	- ратификација и спровођење одредби Конвенције UPOV	Управа БиХ за заштиту здравља биља и надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ у сарадњи са МСТЕО	Континуирано	- имплементација Закона о заштити нових сорти биља у БиХ и доношење подзаконских аката, - подизање свијести свих заинтересованих страна
5.	Успостављање и континуирани развој система примјене интегралне заштите биља	- спровођење активности које ће обезбиједити услове за примјену основних принципа интегралне заштите биља	Управа БиХ за заштиту здравља биља и надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- имплементација одредби правилника који су усклађени са Уредбом 1107/2009 и којом се прописују услови за стављање фитопармацеутских средстава на тржиште и Директивом 2009/128 о одрживој употреби пестицида

ПОГЛАВЉЕ IV - Омбудсмен за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Институција Омбудсмена за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини (у даљем тексту поглавља: Институција омбудсмена) успостављена је с циљем промоције доброг и ефикасног спровођења политике заштите потрошача у Босни и Херцеговини.

Институцијом омбудсмена управља Омбудсмен за заштиту потрошача који заступа колективне потрошачке интересе, како у појединачним предметима тако и у општем

("Службени гласник БиХ", број 49/04). Управа координира и сарађује са ентитетима и Брчко дистриктом Босне и Херцеговине у вези задатака и овлашћења из области фитопармацеутских средстава која су прописана наведеним законом и ради на имплементацији донесених подзаконских аката, прати стање на подручју промета односно употребе фитопармацеутских средстава и сарађује при припреми неопходних мјера, као и изради програма мјера везаних за правилну употребу фитопармацеутских средстава и помаже код увођења начела добре пољопривредне праксе и интегралне заштите биљака.

медијском простору гдје их представља и брани. Као независно тијело има овлашћење да спроводи истражне радње, јавно критикује, едукује слабију страну у потрошачком односу, тј. потрошача, издаје препоруке, инструкције, покреће поступак пред надлежним судом у случајевима накнаде штете и друге правне мјере, а све у сврху заштите колективних интереса потрошача у име заштите колективних интереса потрошача. Заштита потрошача остварује се кроз надзирање, комуникацију и превентивне радње да би се обезбиједила његова основна права на тржишту те промовисала једнакост међу потрошачима и у односу на пословање.

Институција омбудсмена ради на широком спектру питања потрошача. Подручја рада углавном се односе на рјешавање жалби потрошача, пружање информација потрошачима организованим у удружењима и Савезу удружења потрошача Босне и Херцеговине, те њихова едукација, сарадњу са медијима о свим питањима потрошача, безбједност производа, квалитет производа и утицај на околину и заштиту економског интереса

потрошача, судјеловањем у својству умјешача у расправама које се воде код секторских регулаторних тијела.

Према планираним активностима те развијањем и јачањем сарадње са регионалном и локалном администрацијом, Институција омбудсмена ће током 2015. године побољшати своју друштвену ефикасност да би указала на ставове потрошача у различитим административним секторима и пословном свијету.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задачи	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Информисање потрошача и подршка удружењима потрошача	- информисање путем медија, издавање различитих публикација	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- узајамне посјете, округли столови, семинари
2.	Праћење и предлагање активности компанија - потрошач	- спровођење потрошачке легислативе	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- одговори на упите пословне заједнице
3.	Анализа тржишта по питању кршења потрошачких права	- јачање сарадње са инспекцијским органима	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- препоруке и смјернице у посебним секторима
4.	Пријем и одлучивање по појединачним притужбама потрошача	- дјеловање према пословној заједници у смислу поштивања потрошачких права	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- у складу са Правилима рада предузети потребне активности
5.	Предлагање рјешавања потрошачких спорова путем механизма за алтернативно рјешавање спорова (АРС)	- иницирање доношења процедура АРС	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- учешће у раду Радне групе за рјешавање заосталих комуналних предмета
6.	Контактирање са Омбудсменима за људска права у вези проблема из области економских услуга од општег интереса	- јачање сарадње са Омбудсменима за људска права	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- узајамне посјете, заједнички став о проблемима из области јавних услуга
7.	Приједлози и иницијативе за побољшање Закона о заштити потрошача у БиХ и друге потрошачке легислативе	- отворити расправу са удружењима потрошача о предложеним измјенама закона	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- шире расправити појединачне приједлоге и дати заједнички став
8.	Истраживање других мјера органа власти на заштиту потрошача	- учешће у јавној расправи за прописе из области потрошачке легислативе	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- доношење подзаконских аката пружалаца услуга
9.	Сарадња са образовним институцијама у области права потрошача	- наставак сарадње са образовним институцијама	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	По указаној потреби и у договору са образовним институцијама	- промоција политике заштите потрошача
10.	Издавање инструкција у оквиру надлежности Омбудсмена	- инсистирати на досљедној примјени Закона о заштити потрошача у БиХ и ентитетских закона о облигационим односима	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	По указаној потреби	- инструкције за престанак активности супротних потрошачкој легислативи
11.	Праћење реализације издатих Инструкција	- инсистирати на имплементацији издатих инструкција	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- редовно извјештавање
12.	Праћење реализације препорука датих у Посебним извјештајима	- инсистирати на имплементацији издатих препорука	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- редовно извјештавање
13.	Праћење покренутих судских поступака	- учешће у судским поступцима као активно легитимисан субјекат	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- заступати колективне интересе потрошача
14.	Покретање нових поступака пред надлежним судом	- заштита колективних интереса потрошача	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	По указаној потреби	- тужбе за накнаде штете нанесене колективном интересу потрошача надлежним регулаторима
15.	Иницијатива за усаглашавање прописа из јавних услуга са Законом о заштити потрошача у БиХ	- заштита колективних интереса потрошача	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- укљученост надлежних регулатора
16.	Усаглашавање прописа из свих значајних области за потрошаче са Законом о заштити потрошача у БиХ	- свеобухватнија заштита потрошача	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- укљученост надлежних регулатора и агенција
17.	Предлагање механизма за ефикасно консултовање и представљање потрошача у	- иницирати активно учешће удружења потрошача или релевантног носиоца заштите	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- успостављање регулатора за комуналне дјелатности или верификација учешћа

	доношењу одлука	потрошача у доношењу одлука			представника потрошача
18.	Јачање сарадње са удружењима потрошача и другим сродним удружењима	- пружање стручне помоћи удружењима у њиховим активностима	Омбудсмен, помоћници омбудсмена	Континуирано	- сви облици комуникације и заједничко остварење пројеката

ПОГЛАВЉЕ V - Конкуренијски савјет

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Конкуренијски савјет учествује у правној заштити потрошача на основу члана 98. тачка д) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини, и у томе има значајну али индиректну улогу, која произлази из послова и задатака које обавља.

Елиминисање забрањеног конкуренијског дјеловања привредних субјеката у циљу заштите и одржања слободне тржишне конкуренције, те успостављање јединствених и транспарентних критеријума за све привредне субјекте на тржишту, представља основне задатке Конкуренијског савјета. Управо својим дјеловањем кроз доношење и примјену својих аката, Конкуренијски савјет осигурава да цијене роба и услуга не буду продукт монополистичког, владајућег или неког другог дјеловања. Унапређење примјене принципа слободне тржишне конкуренције, те спречавање да одређени привредни субјекти имају неоправдано повољнији положај у односу на друге, између осталог, доприносе стварању повољнијег положаја крајњих потрошача, прије свега кроз квалитетније и јефтиније

производе и услуге на тржишту. Задовољни и заштићени потрошачи условљавају функционално тржиште, док сам Закон о конкуренцији уређује правила, мјере и поступке тржишне конкуренције, те надлежности и начин рада Конкуренијског савјета на заштити и промоцији тржишне конкуренције у Босни и Херцеговини.

Промоција тржишне конкуренције ("Competition Advocacy") спроводи се објављивањем одлука на веб страници институције и у службеним гласилима у Босни и Херцеговини, давањем интервјуа медијима, организовањем стручних скупова, учешћем на семинарима, издавањем стручних публикација и слично.

На овај начин Конкуренијски савјет учествује у правној заштити потрошача стварајући услове за фер и ефикасну конкуренцију на тржишту, осигуравајући да цијене роба и услуга нису производ монополистичког, доминантног или неког другог облика забрањеног дјеловања, већ да су прилагођена законима тржишта Босне и Херцеговине, што у коначници доводи до развоја националне економије, а потрошачима омогућава шири избор роба и услуга уз повољније цијене и друге погодности.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години који се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатка	Приједлози мјера за побољшање
1.	Примјена Закона о конкуренцији и подзаконских аката с циљем побољшања статуса свих судионика на тржишту, а највише потрошача кроз ниже цијене и већи квалитет производа и услуга у секторима присутним на тржишту БиХ	- спровођење поступака пред Конкуренијским савјетом кроз активно спровођење истрага, како би се отклониле праксе које нарушавају тржишну конкуренцију, и на тај начин наносе штету потрошачима	Конкуренијски савјет	Континуирано	- подизање нивоа свијести, знања и информисања како потрошача тако и судионика на тржишту кроз реализацију ИРА пројекта "Подршка имплементацији прописа конкуренције у БиХ и даље јачање политике конкуренције" који траје од јануара 2014. до октобра 2015. године)

ПОГЛАВЉЕ VI - Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Агенција) представља национални ауторитет за безбједност и квалитет хране те примјену међународних споразума и међународних конвенција из области безбједности хране и хране за животиње. Надлежности, задаци и дјелатности Агенције дефинирани су Законом о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04). Сходно наведеном, у циљу заштите здравља потрошача, Агенција спроводи следеће активности:

- иницирање и израда прописа из области безбједности хране који су усклађени са легислативом ЕУ и стандардима Codex Alimentarius; у 2015. години планирана је израда 11 правилника и 1 одлуке из области хране; службеници Агенције су у циљу заштите здравља потрошача и интереса произвођача обавезни пратити измјене и допуне ЕУ законодавства,

затим нова научна сазнања и препоруке научних панела те у складу са тим дјеловати, што такође доприноси отклањању техничких баријера за извоз робе поријеклом из Босне и Херцеговине на међународно тржиште;

- израда следећих публикација: Смјернице у погледу одређивања дозвољених одступања приликом навођења храњивих вриједности хране (према одредбама Правилника о пружању информација потрошачима о храни), Водич за субјекте у пословању са храном (према одредбама Правилника о микробиолошким критеријима за храну), Приручник за узорковање репродукционог материјала биља и производа који садрже и/или се састоје или потичу од генетички модификованих организама (ГМО);
- сарадња са надлежним институцијама Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;

- сарадња са међународним институцијама из области безбједности хране (Codex Alimentarius, IPA, TAIEX, RASFF, EFSA, итд.)
- сарадња са лабораторијама за контролу хране - прикупљање и анализа података о резултатима лабораторијских анализа хране, прикупљање података о капацитетима лабораторија, те припрема процеса овлашћивања лабораторија;
- имплементација "Програма контроле остатака пестицида у и на храни биљног и животињског поријекла у БиХ 2013 - 2015";
- сарадња са надлежним инспекцијским органима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине,

те укљученост истих посебно у област ЕУ RASFF система брзог узбуњивања за храну и храну за животиње, WHO/FAO INFOSAN мреже, као и по обавјештењима изван наведених система;

- организација едукација из области безбједности хране, информативно дјеловање у циљу обавјештавања јавности о стању у области безбједности хране, учешће представника Агенције на округлим столовима, радионицама и симпозијумима у организацији удружења потрошача, као и укључење представника удружења потрошача у едукативне радионице које организује Агенција.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задачи	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Заштита здравља потрошача	- иницирање и израда спроведбених аката Закона о храни којима се регулишу питања здравствене исправности и квалитета хране као и обавезе субјеката у пословању са храном, - праћење и процјена ризика поријеклом из хране	Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- јачање међусобног разумијевања и унапређење сарадње свих носилаца заштите потрошача, - оснивање научних одбора и научног савјета Агенције
2.	Јачање капацитета лабораторија у циљу контроле здравствене исправности хране	- процес овлашћивања лабораторија у циљу службене контроле хране	Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	
3.	Информисање јавности	- пружање правовремених, објективних и тачних информација јавности у вези са ризицима поријеклом из хране	Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- едукација из области комуникације ризика
4.	Подизање нивоа знања из области сигурности хране	- едукација и доедукација свих учесника у систему сигурности хране (организовање едукативних скупова, радионица и симпозијума)	Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- учешће еминентних стручњака из области безбједности хране ЕУ и БиХ
5.	Јачање сарадње са домаћим институцијама	- остваривање сарадње са надлежним институцијама БиХ, ентитета и БД БиХ у смислу одазивања на иницијативе као и пружање властитог доприноса од стране свих субјеката одговорних за заштиту потрошача	Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- осигурање додатних финансијских средстава за повезивање и функционално јачање мреже институција које морају ефикасно дјеловати у процесу заштите здравља и интереса потрошача
6.	Јачање сарадње са међународним институцијама	- учешће у међународним пројектима (IPA, Свјетска банка, WHO/FAO, EFSA)	Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	
7.	Промотивне активности у циљу заштите здравља и интереса потрошача	- припрема, израда и штампање едукативних материјала (летака, брошура, водича), - медијска презентација улоге, значаја и активности од стране Агенције	Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	

ПОГЛАВЉЕ VII - Агенција за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Улога Агенције за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Агенција) у области заштите потрошача примарно је везана за подизање нивоа заштите здравља и безбједности потрошача у подручју безбједности производа. У циљу осигурања високог нивоа заштите здравља и безбједности потрошача, животиња, биљака, имовине и околине, Агенција, у складу са Законом о надзору над тржиштем у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 45/04, 44/07 и 102/09), координира и

усклађује активности система надзора над тржиштем у Босни и Херцеговини, обезбјеђује идентично спровођење прописа о безбједности производа, затим унификоване процедуре за поступање по приговорима потрошача који се односе на безбједност производа, те примјену научних знања и искустава добре праксе у области безбједности производа, судјелује у изради прописа о безбједности производа, информише јавност и друге заинтересоване стране о активностима надзора над тржиштем те остварује међународну сарадњу у области безбједности производа и надзора над тржиштем.

Агенција и инспекцијски органи ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине спроводе активности

реактивног и проактивног надзора безбједности непрехрамбених потрошачких производа на тржишту Босне и Херцеговине. Агенција путем своје веб странице информише јавност о несигурним производима који су пронађени на тржишту Босне и Херцеговине у оквиру спровођења проактивног и реактивног надзора. Почетком 2014. године Агенција је објавила треће издање Билтена о несигурним производима пронађеним на тржишту Босне и Херцеговине у циљу што боље информисаности потрошача. Такође, Агенција редовно преводи и објављује на својој веб

страници RAPEX обавјештења о опасним производима пронађеним на тржишту ЕУ. На раније отвореним facebook и twitter профилима омогућава се активна комуникација са свим заинтересованим странама.

У области међународне сарадње, Агенција судјелује у оквиру PROSAFE-а у заједничким активностима надзора са државама чланицама ЕУ, радним групама за административну сарадњу држава чланица ЕУ у области надзора над тржиштем, те у регионалном пројекту надзора којег финансира организација GIZ из Њемачке.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задачи	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Подизање нивоа безбједности и здравља дјеце као најосјетљивије потрошачке групе	- спровођење пројекта проактивног надзора производа за дјецу у складу са Законом о општој безбједности производа ("Службени гласник БиХ", број 102/09), - дјечији бицикли, столице за вајску употребу, скејтборди, котуралке/ролери, опасне имитације, - играчке (садржај фталата)	Агенција за надзор над тржиштем БиХ у сарадњи са инспекцијским органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	01.05. до 31.08. 2015. 01.03. до 30.06.2015.	- обуке инспектора од стране Агенције у циљу спровођења пројекта надзора
2.	Подизање нивоа безбједности и здравља потрошача у области електричних производа	- спровођење пројекта проактивног надзора електричних производа у складу са Наредбом о електричној опреми намијењеној за употребу унутар одређених напонских граница ("Службени гласник БиХ", број 98/09), - електрични тостери, електричне преносне кварцне собне гријалице, електрична кухала за воду, електрични увијачи и пегле за косу	Агенција за надзор над тржиштем БиХ у сарадњи са инспекцијским органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	01.02. до 30.04. 2015.	- обуке инспектора од стране Агенције у циљу спровођења пројекта надзора електричних производа
3.	Подизање нивоа безбједности и здравља потрошача у области машина	- спровођење пројекта проактивног надзора машина у складу са Наредбом о сигурности машина ("Службени гласник БиХ", број 04/10), - електричне ручне ланчане пиле, моторне ручне ланчане пиле	Агенција за надзор над тржиштем БиХ у сарадњи са инспекцијским органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	01.04. до 30.06.2015.	- обуке инспектора од стране Агенције у циљу спровођења пројекта надзора машина
4.	Подизање нивоа безбједности и здравља потрошача у области личне заштитне опреме	- спровођење пројекта проактивног надзора личне заштитне опреме у складу са Наредбом о личној заштитној опреми ("Службени гласник БиХ", број 75/10), - плутајућа помагала за учење пливања, - заштитне рукавице за механичке ризике, сигурносна/заштитна обућа	Агенција за надзор над тржиштем БиХ у сарадњи са инспекцијским органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	01.06. до 31.08.2015. 01.10. до 30.11.2015.	- обуке инспектора од стране Агенције у циљу спровођења пројекта надзора личне заштитне опреме
5.	Подизање нивоа безбједности и здравља потрошача у области опреме под притиском	- спровођење пројекта проактивног надзора опреме под притиском у складу са Наредбом о опреми под притиском опреми ("Службени гласник БиХ", број 52/11), - затворене експанзионе посуде са мембраном	Агенција за надзор над тржиштем БиХ у сарадњи са инспекцијским органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	01.10. до 30.11.2015.	- обуке инспектора од стране Агенције у циљу спровођења пројекта надзора опреме под притиском
6.	Подизање нивоа безбједности и здравља потрошача у области грађевинских производа	- спровођење пројекта проактивног надзора у складу са Законом о грађевинским производима ФБиХ ("Службене новине ФБиХ", број 78/09) и Законом о грађевинским производима РС ("Службени гласник РС", број 5/12), - битуменске флексибилне траке и савитљиве траке за хидроизолацију, - керамичке плочице	Агенција за надзор над тржиштем БиХ у сарадњи са инспекцијским органима ентитета	01.09. до 30.11.2015.	- обуке инспектора од стране Агенције у циљу спровођења пројекта надзора грађевинских производа
7.	Подизање нивоа безбједности и здравља потрошача у оквиру реактивног надзора	- спровођење реактивног надзора у складу са Законом о општој сигурности производа, Законом о техничким захтјевима за производе и оцјењивању усклађености опреми ("Службени гласник БиХ", број 45/04) и припадајућим подзаконским актима, - рјешавање приговора потрошача	Агенција за надзор над тржиштем БиХ у сарадњи са инспекцијским органима ентитета и Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	

		koji se односе на безбједност производа			
8.	Унапређење система надзора над тржиштем и едукација службеника у подручју безбједности производа и заштите потрошача	- учешће у заједничким активностима надзора са државама чланицама ЕУ у оквиру PROSAFE и ADCO група у складу са Законом о надзору над тржиштем, - учешће у регионалном заједничком пројекту надзора који имплементира организација GIZ из Њемачке	Агенција за надзор над тржиштем БиХ	Континуирано	
9.	Информисање потрошача о несигурним производима	- објављивање информација о несигурним производима пронађеним на тржишту БиХ путем своје интернет странице, Facebook и Twitter профила, - публикација Билтена о несигурним производима, израда брошура, упута и других докумената, превођење и објављивање RAPEX обавјештења, - одржавање семинара и обука за удружења за заштиту потрошача и пословне субјекте, - организовање информативних кампања подизања свијести потрошача широм БиХ укључујући промоције путем ТВ и радио емисија те интернет портала	Агенција за надзор над тржиштем БиХ	Континуирано	

ПОГЛАВЉЕ VIII - Агенција за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине
ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Законом о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ", број 58/08) утврђена је надлежност Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Агенција) у области лијекова и медицинских средстава који се производе и користе у Босни и Херцеговини. Улога Агенције у систему заштите потрошача, као и сврха њеног оснивања, остварује се кроз следеће активности: заштиту и промоцију здравља осигурањем квалитетних, сигурних и дјелотворних лијекова и медицинских средстава за употребу у хуманој медицини; успоставом функционалног, координираног и јединственог регулационог система лијекова и медицинских средстава и надзором јединственог тржишта лијекова и медицинских

средстава те њиховом доступности на цијелој територији Босне и Херцеговине; остваривањем сарадње и пружањем стручне помоћи државним и ентитетским министарствима надлежним за послове здравства приликом припреме приједлога и спровођења националне политике лијекова и медицинских средстава; предлагањем доношења нових као и измјена постојећих законских прописа из ове области те усклађивањем истих са међународним стандардима.

Поред постојећих прописа, Агенција је у 2014. години донијела следеће подзаконске акте који се на индиректан начин односе на заштиту потрошача, тј. пацијената: Правилник о условима за обављање промета лијекова на велико ("Службени гласник БиХ", број 49/14), Правилник о условима за производњу лијека ("Службени гласник БиХ", број 73/14) и Правилник о начину и поступку разврставања лијекова ("Службени гласник БиХ", број 69/14).

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задачи	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Унапређење заштите јавног здравља становништва БиХ осигурањем квалитетних и сигурних лијекова и медицинских средстава	- имплементација подзаконских аката, те усклађивање са ЕУ прописима који се директно односе на област заштите потрошача, у контексту лијекова и медицинских средстава	Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ	Континуирано	- измјене и допуне Закона о лијековима и медицинским средствима БиХ
2.	Едукација стручног особља Агенције из области законодавства ЕУ	- израда програма едукација и њихова имплементација	Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ	Континуирано	
3.	Имплементација Правилника о начину контроле цијена, начину обликовања цијена лијекова и начину извјештавања о цијенама лијекова ("Службени гласник БиХ", број 82/11)	- регулисање тржишта лијекова кроз имплементацију Правилника и дефинисање максималне велепродајне цијене лијека	Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ	Континуирано	- за имплементацију овог Правилника неопходно је усвајање измјена и допуна истог, а које су упућене Савјету министара БиХ на усвајање 21.05. 2012. године
4.	Успостављање и надзор јединственог тржишта лијекова те њихова доступност на цијелој територији БиХ	- успостављање система пријема документације за поступке давања/измјене/ обнове дозволе за стављање лијека у промет у електронском формату	Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ	Континуирано	

ПОГЛАВЉЕ IX - Агенција за статистику Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Досадашњи допринос Агенције за статистику Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Агенција) углавном чини производња статистичких података, који се односе на потрошњу домаћинстава у Босни и Херцеговини, те израчунавање индекса потрошачких цијена. Агенција је у 2011. години по трећи пут спровела опсежну Анкету о потрошњи домаћинстава на основу које су произведени подаци о величини и структури укупне потрошње, односно издацима за потрошњу према главним социоекономским и географским карактеристикама домаћинстава, потрошњи из властите производње, као и инвестицијама и приходима домаћинстава те исцрпнијој анализи животног стандарда, социјалне укључености и здравственог стања становништва у Босни и Херцеговини. Финални резултати Анкете су објављени и доступни на веб страници Агенције у форми саопштења и посебне публикације под називом Анкета о потрошњи домаћинстава у Босни и Херцеговини 2011 - коначни резултати. Припремљена је и методологија за спровођење Пилот Анкете о приходима и животном стандарду у Босни и Херцеговини 2015. (тзв. SILC анкета). Поред спровођења ових анкета, Агенција континуирано у мјесечној динамици производи и индекс потрошачких цијена као један од основних макроекономских индикатора који служи као мјера инфлације у земљи, за усклађивање плата и

зарада у складу са колективним уговорима, пензија и социјалних давања те у друге сврхе. Индекси потрошачких цијена се објављују према мјесечној динамици у форми саопштења која су доступна на веб страници Агенције. Агенција је једини извор релевантних и на међународним стандардима заснованих података о потрошњи, животном стандарду, сиромаштву, индексима потрошачких цијена и инфлацији у земљи.

Наредна Анкета о потрошњи домаћинстава у Босни и Херцеговини биће спроведена у 2015. години. У другој половини 2014. завршене су све припреме за нову анкету (израда и дизајн упитника и методологије, избор узорка), а потом и штампање образаца, инструктажа анкетара и осталог особља за теренски рад. Анкета ће почети у јануару 2015. године и трајаће 12 мјесеци на територији цијеле Босне и Херцеговине. Резултати Анкете о потрошњи домаћинстава у Босни и Херцеговини у 2015. години (APD 2015.) ће бити доступни средином 2016. године. Осим APD 2015., Агенција ће у сарадњи са ентитетским заводима за статистику спровести Пилот SILC анкету о приходима и животном стандарду у Босни и Херцеговини. Пројекат се финансира из средстава IPA 2012 и спроводи се у периоду јануар 2014-октобар 2015. године. Прикупљање података за Пилот SILC анкету ће се извршити у фебруару 2015. године. Резултати те анкете ће бити статистички обрађени, али неће бити објављени него ће се користити у интерне сврхе статистичких институција за спровођење пуне анкете у непосредној будућности.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Производити податке који се могу користити за заштиту потрошача у смислу да ти подаци дају слику стварне ситуације становништва у БиХ са аспекта величине и структуре потрошње и њихових потреба, прихода и сиромаштва као и социо-економских и демографских карактеристика	- методолошки и организационо припремити и спровести Анкету о потрошњи домаћинстава у БиХ у 2015. години (APD 2015), - методолошки и организационо припремити и спровести Пилот Анкету о приходима и животном стандарду у БиХ у 2015. години (SILC 2015)	Агенција за статистику БиХ	30.06.2016. за објаву финалних резултата APD 2015. 31.10.2015.	- у сврху заштите потрошача у БиХ више користити податке официјелне статистике, посебно оне које произлазе из анкете о потрошњи и приходима домаћинстава и статистике цијена и животног стандарда
2.	Редовно у мјесечној динамици производити и објављивати податке о инфлацији у БиХ и просјечним цијенама производа и услуга по градовима.	- редовно израчунавати и објављивати индекс потрошачких цијена за БиХ по Међународној класификацији финалне потрошње према намјени (COICOP)	Агенција за статистику БиХ	Континуирано	- у сврху заштите потрошача у БиХ више користити податке официјелне статистике, посебно оне који произлазе из анкете о потрошњи и приходима домаћинстава и статистике цијена и животног стандарда.

ПОГЛАВЉЕ X - Регулаторна агенција за комуникације Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање ПОДРУЧЈЕ ЕМИТОВАЊА

На основу Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија, Кодекса о комерцијалним комуникацијама и осталим правилима, циљеви Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: РАК) у области заштите потрошача су да корисници наведених медија буду заштићени у погледу истинитости садржаја, добне погодности садржаја, језика мржње и дискриминације, легалности ауторских права, као и услова електронског рекламирања роба и услуга. У том смислу РАК доноси и примјењује прописе којима се уређују наведене области, а који су усклађени са стандардима ЕУ и

другим примјењивим међународним стандардима емитовања. По сваком од напријед наведених основа корисници садржаја електронских медија имају право да поднесу одговарајући приговор РАК-у.

ПОДРУЧЈЕ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

У области телекомуникационих услуга РАК се брине да корисници тих услуга буду заштићени у погледу транспарентности врста и услова пружања услуга, њихових цијена, максималних обавезујућих рокова и техничких карактеристика уговорених услуга. Наведено је уређено прописима РАК-а и са њима усклађеним општим условима пословања оператора телекомуникација. Уз то, посебно се води рачуна о заштити корисника у погледу легалности уговорених услуга те спречавању рада нелегалних оператора телекомуникација.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	<p>ЕМИТОВАЊЕ</p> <p>Промовисање правичне конкуренције у циљу остварења максималне добити за кориснике у смислу избора, цијене, и квалитета услуга;</p> <p>Обезбиједити приступ услугама дистрибуције аудиовизуелних медијских услуга и медијских услуга радија за све кориснике на транспарентној, објективној и недискриминаторној основи;</p> <p>Заштитити интересе свих корисника услуга, те приближити ниво квалитета у пружању услуга са општеприхваћеним стандардима у ЕУ;</p> <p>Обезбиједити поштивање одредби Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија, Кодекса о комерцијалним комуникацијама као и осталим прописима Агенције, а који се директно тичу заштите потрошача;</p> <p>Обезбиједити поштивања принципа поштене конкуренције који неће штетити интересима потрошача, са посебним освртом на поштивање одредби које се тичу заштите малољетника</p>	<p>- наставак праћења поштивања одредби Правила о дозволама за дистрибуцију аудиовизуелних медијских услуга и медијских услуга радија, као и одредби Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија и Кодекса о комерцијалним комуникацијама које се односе на пружање услуге, примања и поступање по приговорима грађана.</p>	РАК - Сектори из области емитовања	Континуирано	- побољшање сарадње и координације са институцијама које су директно надлежне за спровођење Закона о заштити потрошача у БиХ
2.	<p>ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ</p> <p>Промовисање принципа коректности и исправности у пружању јавних телекомуникационих услуга с циљем да корисник добије услугу која одговара квалитету и цијену каквом је услуга представљена кориснику када је рекламирана</p>	<p>- доношење одговарајућег спроведбеног акта којим ће се уредити поступак вршења техничких мјерења или провера код приговора корисника на квалитет, обрачун или садржај услуге,</p> <p>- сарадња са институцијама које раде на заштити права потрошача</p>	РАК - Сектори из области телекомуникација	Континуирано	- побољшање сарадње и координације са институцијама и удружењима који су директно надлежни за спровођење државних и ентитетских прописа из области заштите права потрошача

ПОГЛАВЉЕ XI - Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине**ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање**

Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Институт) обавља законодавне и стручне послове из подручја заштите права интелектуалне својине. У оквиру надлежности Институт спроводи поступке за признање права индустријске својине (патент, жиг, индустријски дизајн и географска ознака) у Босни и Херцеговини и у иностранству, води регистре (јавне књиге) о пријављеним и признатим правима индустријске својине у Босни и Херцеговини у електронској форми и издаје извјештај о стању заштите наведених права у Босни и Херцеговини. У оквиру послова у области заштите права индустријске својине битан сегмент дјеловања представља информациона дјелатност као и сарадња са другим државним институцијама у циљу осигурања ефикасног спровођења права интелектуалне својине.

У систему заштите интелектуалне својине учествују и друге институције и то: Управа за индиректно опорезивање, тржишне инспекције ентитета и Брчко дистрикта Босне и

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Подстицање развоја модерног система интелектуалне својине	- модернизовање система за процесуирање захтјева за признање права индустријске својине (патент, жиг, индустријски дизајн, ознака географског поријекла) укључујући и дигитализацију процеса	Институт за интелектуалну својину БиХ	Континуирано	
2.	Јачање институционалних капацитета Института	- израда информационо комуникационе основе (СИ) за спровођење нових система за процесуирање захтјева за признање права индустријске својине (софтвере за процесуирање пријава патената и жигова)	Институт за интелектуалну својину БиХ	Континуирано	

Херцеговине, редовни судови, укључујући и Суд Босне и Херцеговине, пореска управа, полиција те заступници за заштиту индустријске својине. Дјеловање наведених субјеката усмјерено је на откривање дјела пуштања у промет кривотворене робе односно неовлашћено вршење услуга у правном промету, сузбијање и спречавање уласка такве робе на тржиште Босне и Херцеговине, спречавање дјела нелојалне конкуренције, предузимање одговарајућих мјера и покретање поступака против њихових починилаца те заступање у поступцима заштите права индустријске својине пред Институтом и другим управним и судским органима.

У систему заштите потрошача у Босни и Херцеговини, Институт дјелује у оквиру своје надлежности, у ком циљу пружа информационе и сервисне услуге заинтересованим лицима и институцијама. Сарадња са институцијама за спровођење права интелектуалне својине остварује се пружањем релевантних информација о стицању, остваривању и промету права интелектуалне својине у Босни и Херцеговини, о важећим правима домаћих и иностраних правних и физичких лица у Босни и Херцеговини и о другим подацима, зависно од захтјева и потреба одговарајућег лица односно институције.

ПОГЛАВЉЕ XII - Институт за метрологију Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Институт за метрологију Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Институт), према члану 15. Закона о метрологији Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/01) именује лабораторије за метрологију и центре за верификацију мјерила који врше верификације мјерних уређаја у склопу законске метрологије. У директној вези са заштитом потрошача је оквир законске метрологије у којем се налазе мјерни уређаји који се користе за мјерење масе (ваге), енергије (ел. енергија, гријање, гас и сл.) и воде, област предпакованих производа, као и област контроле племенитих метала. Ову дјелатност Институт, као и

ентитетске институције и именоване лабораторије, континуирано обављају према Закону.

Метролошки систем Босне и Херцеговине такође чине и лабораторије које су именоване од стране Института, а чији рад се директно рефлектује на област заштите потрошача. У те лабораторије спадају: именоване лабораторије за мјерење протока воде, именоване лабораторије за масу, именоване лабораторије за мјерење протока гаса и именоване лабораторије за мјерење електричне енергије.

Улога Института наглашена је и у члану 23. Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини, у којем се спомињу нето масе производа те у члану 35. истог Закона који прописује мјерења потрошње енергије и воде.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Учешће у раду експертског тима за преузимање Директиве 2004/22/ЕС о мјерним инструментима у законодавство БиХ	- израда правилника и других подзаконских аката, - додатна обука и специјализација запосленика Института како би се што адекватније одговорило на постављене задатке	Институт за метрологију БиХ	Континуирано	
2.	Припрема нацрта правилника за поједина мјерила на основу објављених подзаконских аката у 2012. години	- израда правилника и метролошких упутстава, - едукација и обуке запослених Института	Институт за метрологију БиХ	Континуирано	
3.	Подизање компетенција именованих лабораторија које врше послове верификације мјерних инструмената	- имплементација захтјева предвиђених подзаконским актима донесеним 2012. године	Институт за метрологију БиХ	Континуирано	
4.	Јединствена база података типских одобрења на нивоу БиХ	- објављивање на веб страници Института издатих типских одобрења	Институт за метрологију БиХ	Континуирано	
5.	Успостављање континуираног надзора над мјерилима која су у употреби код комуналних предузећа (водомјери, плинотјери, мјерила ел. енергије, мјерила топлотне енергије, паркинг сатови)	- спровођење редовних и ванредних надзора над мјерилима у употреби	Институт за метрологију БиХ, ентитетски заводи за мјеритељство и тржишне инспекција	Континуирано	
6.	Стављање у оперативни рад лабораторија које чине еталонску базу; Доказивање компетенција лабораторија из области температуре, електричних величина, времена и фреквенције	- писање техничких процедура калибрације, - припрема за "peer review" и публиковање калибрационих и мјерних капацитета (ЦМЦ) предметних лабораторија у КЦДБ базу података у БИПМ-у	Институт за метрологију БиХ	Континуирано	
7.	Подизање свијести о улози и значају метрологији	- организовање округлих столова или радних скупова, - издавање билтена, - редовно ажурирање веб странице Института, - обиљежавање дана метрологије	Институт за метрологију БиХ и надлежне институције, преставници потрошача	Континуирано	- потребан заједнички наступ свих институција које чине инфраструктуру квалитета

ПОГЛАВЉЕ XIII - Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине (у даљем тексту поглавља: Институт) је самостална управна организација надлежна за послове у подручју стандардизације. У складу са тим Институт обавља следеће активности: предлаже стратегију стандардизације у Босни и Херцеговини, припрема и публикује босанскохерцеговачке стандарде, заступа и представља Босну и Херцеговину у европским, међународним и другим националним организацијама за стандардизацију, те обавља послове који произилазе из међународних споразума о чланству у тим организацијама, учествује у припреми техничких прописа, развија и успоставља информациони систем о стандардима

Босне и Херцеговине, те организује и спроводи специјалистичко образовање кадрова у подручју стандардизације.

Стандардизација у Босни и Херцеговини успостављена је према принципима међународне и европске стандардизације, а то су: добровољност, консензус, укључивање свих заинтересованих страна, јавност рада, развој технике и кохерентност. Потрошачи, као једна од заинтересованих страна у процесу стандардизације, односно у процесу планирања, припреме и доношења стандарда, укључивањем својих представника остварују могућност да артикулишу своје интересе те да се упознају са захтјевима стандарда које производи и услуге морају задовољити.

У циљу остваривања контакта са потрошачима те њиховог информисања и подстицања на сарадњу, Институт континуирано обавља следеће активности: редовно

доставља Гласник Института удружењима потрошача који су чланови Савеза удружења потрошача Босне и Херцеговине, те им на тај начин омогућава праћење кретања у стандардизацији; омогућавање удружењима потрошача да делегирају представника потрошача у постојећа стручна тијела за доношење стандарда или у стручна тијела која тек требају да се формирају; на веб страници Института, као и

друштвеним мрежама (Youtube, Facebook, Twitter, LinkedIn и Flickr) објављује информације о раду и дешавањима у Институту, те поставља публикације у вези заштите потрошача; упућује позиве представницима потрошача за присуство на скуповима за које се сматра да постоји интерес потрошача.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Усвајање хармонизованих (ЕН) стандарда који подржавају Директиве новог и глобалног приступа (примјена хармонизованих стандарда омогућава задовољење прописаних сигурносних захтјева у директивама за производе и услуге)	- планирати доношење хармонизованих и других стандарда у годишњим плановима рада техничких комитета и радних група	Институт за стандардизацију БиХ (технички комитети и радне групе као радна тијела Института)	Континуирано	- упућивање иницијативе Институту за доношење стандарда за подручја која су приоритетна за БиХ, - веће укључивање заинтересованих страна у радна тијела Института како би сва подручја стандардизације била покривена (нпр. представници ресорних министарстава, представници потрошача, индустрије, научних установа, итд.)
2.	Стварање услова за јединствени економски простор на којем би бх. потрошачи били заштићени и имали равноправан статус са потрошачима у региону, Европи и свијету	- пратити рад европских и међународних тијела за стандардизацију и усклађивати БАС стандарде са европским и међународним стандардима	Институт за стандардизацију БиХ (технички комитети и радне групе као радна тијела Института)	Континуирано	- веће укључивање заинтересованих страна
3.	Укључивање представника удружења потрошача у радних тијела Института за доношење стандарда (технички комитети и радне групе)	- информисати удружења потрошача када се формирају технички комитети како би предложили своје представнике да учествују у раду	Институт за стандардизацију БиХ и удружења потрошача	Континуирано	- јачање сарадње
4.	Обука потрошача везана за рад на бх. стандардизацији, европској стандардизацији (АНЕС) и међународној стандардизацији (СОPOLCO)	- објављивати корисне информације за потрошаче у Гласнику Института, на веб страници Института и друштвеним мрежама, те позивати потрошаче да учествују на семинарима, радионицама и сл.	Институт за стандардизацију БиХ и представници удружења потрошача	Континуирано	- јачање сарадње

ПОГЛАВЉЕ XIV - Федерално министарство трговине ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Федерално министарство трговине, које је у складу са чланом 98. став 1. тачка е) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини један од субјеката надлежних за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини, је у свом Плану рада за 2015. годину као један од стратешких циљева утврдило унапређење заштите права и економских интереса потрошача. У спровођењу тог задатка утврђено је спровођење низа активности у циљу изградње и развоја система заштите потрошача, а које се састоје од доношења нормативних аката, јачања административних капацитета, подизања јавне свијести о потрошачким правима, те

активности које се односе на давање подршке раду и развоју удружења потрошача у Федерацији Босне и Херцеговине.

Програмски задатак који се односи на јачање капацитета удружења за заштиту потрошача биће реализован давањем стручне и финансијске подршке удружењима.

Имајући у виду значај сарадње са удружењима потрошача као важним дијелом цивилног друштва, Министарство у буџету Федерације Босне и Херцеговине редовно обезбјеђује финансијска средства за подршку њиховом раду.

Спровођењем одређених програмских активности настоји се повећати ниво јавне свијести и знања о потреби заштите потрошача у Федерацији Босне и Херцеговине.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача:

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Повећање транспарентности расподеле средстава за финансијску подршку удружењима потрошача, нормативно уређење критеријума	- израда Одлуке о финансирању и суфинансирању удружења потрошача	Федерално министарство трговине	март 2015. године	
2.	Подизање јавне свијести о потрошачким правима	- организовање семинара, округлих столова, медијска презентација садржаја из подручја заштите потрошача уз	Федерално министарство трговине, Удружења потрошача	Континуирано	

		ангажовање релевантних стручњака из појединих области			
3.	Подршка раду и подстицање развоја и дјеловања удружења за заштиту потрошача	- пружање финансијске и стручне подршке удружењима потрошача	Федерално министарство трговине	Континуирано	
4.	Праћење рада удружења за заштиту потрошача	- анализа и вредновање резултата дјеловања	Федерално министарство трговине	Континуирано	
5.	Активно дјеловање према пословној заједници с циљем поштивања закона	- предузимање прописаних мјера у случајевима притужби потрошача	Федерално министарство трговине	Континуирано	
6.	Унапређење сарадње са осталим носиоцима заштите потрошача	- размјена информација и заједничке активности на досљедној примјени Закона о заштити потрошача у БиХ и других закона и прописа који су повезани са овом области	Федерално министарство трговине	Континуирано	

ПОГЛАВЉЕ XV - Министарство трговине и туризма Републике Српске

ОДЈЕЉАК А - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Улога Министарства трговине и туризма Републике Српске у систему заштите потрошача прописана је Законом о заштити потрошача у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 06/12 и 63/14) и Законом о заштити потрошача у Босни и Херцеговини. Чланом 98. став 1. тачка е) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини, прописано је да су субјекти надлежни за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини ентитетски органи и органи Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, док је одредбом члана 117. прописано да надзор над спровођењем овог Закона обављају надлежни органи одређени чланом 98. став 1. тачке а) до е) и тачка и) у складу са овлашћењима утврђеним посебним законом и другим прописима.

Законом о заштити потрошача у Републици Српској регулисана су бројна питања која се тичу заштите економских интереса потрошача. Законом су утврђени субјекти одговорни за заштиту потрошача у Републици Српској, који имају обавезу да у својим актима којим се дефинишу политике и програми рада укључе и захтјеви из области заштите права потрошача. Законом је прописана обавеза доношења Програма за заштиту потрошача којег усваја Влада Републике Српске за период од двије године. Програмом се утврђују циљеви политике заштите потрошача, начин и динамика остваривања циљева, субјекти овлашћени за реализацију програма, финансијска средства и други елементи значајни за остваривање заштите потрошача. Министарство, као координатор у изради Програма и као субјект одговоран за заштиту потрошача у области трговине и туризма, тренутно спроводи активности на изради Програма за заштиту потрошача за период 2015.-2016. година.

Министарство трговине и туризма има активну сарадњу са удружењима потрошача из Републике Српске, којима је основни циљ пружање помоћи потрошачима у остваривању њихових права и интереса, подизање свијести и

ОДЈЕЉАК Б - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Доношење Програма за заштиту потрошача у РС за период 2015.-2016. година	- формирање Радне групе и активно учешће свих носилаца заштите потрошача у изради Програма	Министарство трговине и туризма (координација активности) и остали носиоци заштите потрошача у РС	30.4.2015. године	- прецизније дефинисање циљева, задатака, носилаца, рокова и потребних средстава за реализацију
2.	Унапређење надзора и контроле извршења обавеза корисника средстава гранта за заштиту потрошача	- измене и допуне Правилника о критеријумима за расподелу финансијских средстава за рад удружења за заштиту потрошача и Правилника о облику, садржају и начину вођења евиденције	Министарство трговине и туризма РС	31.12. 2015. године	

информисање потрошача. Министарство пружа финансијску подршку удружењима путем суфинансирања материјалних трошкова и финансирања пројеката које они реализују. Министарство прати рад постојећих удружења и подржава оснивање нових удружења, а истовремено подиже и квалитет рада удружења путем организовања тематских конференција или округлих столова на којима се дискутује о специфичним областима заштите потрошача. У Републици Српској тренутно дјелује седам удружења за заштиту права потрошача која су уписана у Евиденцију коју води Министарство трговине и туризма.

Поред активне сарадње са удружењима, Министарство сарађује и са осталим носиоцима заштите потрошача у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

У 2014. години донесен је Закон о изменама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 63/14), којим се врши усглашавање постојећег закона са Директивом ЕУ о временском коришћењу непокретности у туризму, прецизније дефинисање права потрошача на рекламацију у случају недостатка на производу. Законом су дефинисани појмови распродаје, снижења и акцијске продаје, и с тим у вези обавезе трговаца у погледу јасног и видљивог обавјештавања потрошача о разлозима снижења цијена. Законом је забрањено трговцима да додатно наплаћују издавање рачуна, као и да наплаћују врећницу, омот, или другу врсту амбалаже која служи за ношење купљених производа уколико на себи имају логотип, слоган, знак или назив трговца а који се сматра рекламним средством. Надаље, прописана је обавеза пружаоца услуга од општег економског интереса да морају потрошачима омогућити право на раскид уговора (нпр. корисници гријања), као и застара обавеза по основу потраживања за економске услуге у року од годину дана од дана настанка обавезе.

У 2015. години наставиће се са јачањем права потрошача, посебно корисника економских услуга, путем имплементације одредбе која омогућава представницима удружења потрошача учешће у раду комисија за рјешавање рекламација.

		удружења за заштиту потрошача			
3.	Јачање савјетодавне улоге удружења потрошача	- евидентирање приговора потрошача од стране удружења потрошача	Удружења потрошача и Министарство трговине и туризма РС	Континуирано	- учествовала анализа и вредновање рада и учинака удружења потрошача
4.	Побољшање услова за рад и дјеловање удружења потрошача	- финансирање рада удружења потрошача, кроз суфинансирање материјалних трошкова рада	Министарство трговине и туризма РС	Континуирано	- подстицање развоја и дјеловања удружења потрошача
5.	Подизање јавне свијести о правима потрошача и њиховој заштити	- финансирање пројеката удружења потрошача	Министарство трговине и туризма РС у сарадњи са удружењима за заштиту потрошача у РС	30.6. 2015. године	- информисање потрошача о начину остваривања њихових права
6.	Успостављање и унапређење сарадње између носилаца заштите потрошача и трговаца, пружаоца услуга од општег економског интереса	- организовање тематских конференција са носиоцима заштите потрошача и пружаоцима услуга од општег економског интереса	Министарство трговине и туризма РС у сарадњи са носиоцима заштите потрошача	Континуирано	- конкретније идентификовање проблема са којима се потрошачи сусрећу и тражење начина за њихово рјешавање у пракси

ПОГЛАВЉЕ XVI - Влада Брчко дистрикта Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Улога Одјељења за привредни развој, спорт и културу као и других одјељења и институција Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у систему заштите потрошача одређена је у поглављу IV Закона о јавној управи Брчко дистрикта Босне и Херцеговине ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ", бр. 19/07, 2/08 и 43/08) као и чланом 98. тачка е) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини.

Одјељење за привредни развој, спорт и културу, између осталог, прати и унапређује стање у области заштите потрошача, те сарађује са удружењима за заштиту

потрошача из Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске. Одјељење прати цијене животних намирница и нафтних деривата у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине.

Одјељење за привредни развој, спорт и културу је 2013. године успоставило Савјетодавни сервис за потрошаче, те на захтјев потрошача, телефонски и путем електронске поште пружа бесплатне савјетодавне услуге. На захтјеви привредних субјеката (правних лица) и физичких лица, Одјељење за привредни развој, спорт и културу даје стручна мишљења у писменој форми, везано за поједине одредбе Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини и Закона о трговини.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Спровођење пројеката у вези информисања и едукације потрошача у циљу заштите права потрошача	- организовање округлих столова, радио емисија уз ангажовање релевантних стручњака из области заштите потрошача, штампање и дистрибуција брошура на тему заштите потрошача, - осигурање финансијских средстава у буџету БД БиХ за 2015. годину за спровођење пројеката повјерених удружењима за заштиту потрошача БД БиХ, те пружање техничке подршке удружењима	Надлежна одјељења и институције Владе Брчко дистрикта БиХ у систему заштите потрошача у сарадњи са удружењима за заштиту потрошача у БД БиХ	Континуирано	- јачање сарадње свих носиоца заштите потрошача кроз планирање циљева, задатака и средстава за њихову реализацију.
2.	Савјетодавни сервис за потрошаче	- пружање савјета и стручних мишљења на упите физичких и правних лица путем телефона, електронске поште и путем писаних одговора	Одјељење за привредни развој, спорт и културу	Континуирано	

ПОГЛАВЉЕ XVII - Федерална управа за инспекцијске послове

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Улога Инспектората тржишно-туристичке инспекције Федералне управе за инспекцијске послове односи се на обављање надзора над примјеном Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини и других прописа којима је, између осталог, у дјелатности трговине, трговинских услуга, обрта и туристичко-гоститељској дјелатности прописано пружање услуга крајњем потрошачу. С тим у вези, битно је истакнути одређене потешкоће које се појављују приликом надзора над примјеном прописа из области заштите потрошача: недореченост и/или двосмисленост појединих одредби закона и подзаконских аката којима се штите права потрошача; недостатак

акредитованих лабораторија за испитивање узоркованих производа, односно да ли исти испуњавају прописане услове и параметре за ту врсту производа; недостатак опреме, уређаја, инструмената и других помоћних средстава неопходних за прописан рад у обављању послова контроле квалитета и узимање узорка за лабораторијско испитивање роба у унутрашњем промету и на мјестима царинења, односно при увозу; недостатак потребних новчаних средстава за лабораторијско испитивање производа.

Инспекторат санитарно-здравствено-фармацеутске инспекције у саставу Федералне управе за инспекцијске послове врши инспекцијски надзор над увозом пошиљки животних намирница и предмета опште употребе као и узимање узорка ради лабораторијске провјере здравствене исправности путем овлашћених лабораторијских установа.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Сарадња са носиоцима заштите потрошача што укључује наставак сарадње са Агенцијом за надзор над тржиштем БиХ и проширење сарадње са осталим носиоцима заштите потрошача, омбудсменима и удружењима за заштиту потрошача	- размјена информација и искустава из области заштите потрошача свих носилаца заштите потрошача, укључујући информације и позитивна искуства над примјеном прописа из ове области у ЕУ	Федерална управа за инспекцијске послове и кантоналне управе (инспекторати тржишно-туристичке инспекције)	Континуирано	- примјена прописа из области заштите потрошача свих носилаца заштите потрошача
2.	Повећање дисциплине у примјени прописа из области заштите потрошача	- извршити планиране контроле према Плану и програму за 2015. годину, - зависно од области надзора, вршити континуиране или повремене контроле и надзоре по захтјевима потрошача и других носилаца заштите потрошача	Федерална управа за инспекцијске послове и кантоналне управе (инспекторати тржишно-туристичке инспекције)	Континуирано	- повећање сарадње свих носилаца заштите потрошача
3.	Лабораторијско испитивање прехрамбених и непрехрамбених производа ради провере да ли исти задовољавају прописане услове квалитета, односно сигурносне захтјеве. Наставак сарадње са Агенцијом за надзор над тржиштем БиХ са циљем административне, визуелне и лабораторијске провере непрехрамбених производа	- узимање узорака производа који су у промету (прехрамбени и непрехрамбени производи) као и на мјестима производње (прехрамбени производи) и достављање истих у испитне лабораторије	Федерална управа за инспекцијске послове и кантоналне управе (инспекторати тржишно-туристичке инспекције)	Повремене провере у зависности од планираних пројектних активности за непрехрамбене производе, те уопштено од одобрених средстава за ову намјену (за прехрамбене и непрехрамбене производе)	- обезбјеђење финансијских средстава за реализацију наведених задатака
4.	Судјеловање у изради измјена и допуна закона и подзаконских аката с циљем повећања ефикасности у надзору над примјеном прописа из области заштите потрошача	- покренути иницијативу за измјене и допуне закона и подзаконских аката, дати примједбе и приједлоге за измјене, активно учествовати у процесу измјена и допуна као и доношењу нових прописа	Федерална управа за инспекцијске послове и кантоналне управе (инспекторати тржишно-туристичке инспекције)	По потреби	- активно укључивање у процес израде прописа из области заштите потрошача и на захтјев обрађивача прописа
5.	Едукација из области заштите потрошача и информисање потрошача	- учешће на семинарима, округлим столовима на тему заштите потрошача, - информисање потрошача о извршеним инспекцијским надзорима над примјеном прописа из ове области	Федерална управа за инспекцијске послове и кантоналне управе (инспекторати тржишно-туристичке инспекције)	По потреби	- сарадња са другим носиоцима заштите потрошача, едукација и усклађивање прописа са прописима и позитивним искуствима из ЕУ
6.	Инспекцијски надзори и узимање узорака на лабораторијску проверу здравствене исправности одређених врста намирница и предмета опште употребе према мониторингу	- четири мониторинга на проверу одређених врста намирница на микотоксине, пестициде, тешке метале и микробиологију	Федерална управа за инспекцијске послове (инспекторат санитарно-здравствено-фармацеутске инспекције)	Континуирано	
7.	Појачан инспекцијски надзор у тимском раду	- квалитет пружања здравствених услуга, - контрола регистрованих и нерегистрованих лијекова, - контрола магистралних и галенских препарата; - контрола дијететских производа, - контрола намирница и предмета опште употребе, - контрола транспорта и складиштења намирница	Федерална управа за инспекцијске послове и кантоналне управе (инспекторат санитарно-здравствено-фармацеутске инспекције)	По потреби	

ПОГЛАВЉЕ XVIII - Републичка управа за инспекцијске послове**ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање**

Републичка управа за инспекцијске послове контролише примјену прописа из области заштите потрошача и лојалне конкуренције. Контролу прописа који се односе на заштиту потрошача врше инспекције у саставу

Инспектората Републике Српске и органа локалне самоуправе. Сметње у раду инспекцијских органа представљају: недостатак лабораторија за испитивања одређених врста роба, неспособљеност лабораторија за утврђивање одређених, врло значајних параметара те недовољна техничка опремљеност органа локалне управе за брзу размјену информација.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Јачање дисциплине у примјени прописа из области заштите потрошача	- редовне и ванредне контроле (планиране контроле и контроле по дојавама и рекламацијама потрошача)	Инспекторат РС и инспекције у саставу органа локалне самоуправе	Континуирано	- јачање сарадње свих носилаца заштите потрошача кроз планирање циљева, задатака и средстава за њихову реализацију
2.	Лабораторијска провјера усаглашености производа са дефинисаним захтјевима	- узорковање и достављање на лабораторијско испитивање	Инспекторат РС, инспекције у саставу органа локалне самоуправе и овлашћене лабораторије	Повремено према процјени ризика и у складу расположивим финансијским средствима	- јачање лабораторијских капацитета и већа финансијска средства
3.	Јачање комуникације и размјена информација са свим носиоцима заштите потрошача	- сарадња са удружењима потрошача и другим надлежним институцијама, - размјена информација путем међународних система за брзо обавјештавање (RASFF, RAPEX)	Инспекторат РС и инспекције у саставу органа локалне самоуправе	Континуирано	- одржавање сталне комуникације и интензивирање исте у одређеним околностима
4.	Информисање потрошача	- медијско представљање планираних и реализованих инспекцијских активности	Инспекторат РС и инспекције у саставу органа локалне самоуправе	Повремено по потреби	- објективно и правовремено информисање
5.	Потпуно примјениви прописи	- давање мишљења и иницијатива за измјену прописа из области заштите потрошача	Инспекторат РС и инспекције у саставу органа локалне самоуправе	По потреби	- боља сарадња између предлагача прописа и инспекцијских органа
6.	Едукација и подизање свијести потрошача	- учешће у кампањама	Надлежни органи	По потреби	- већа учесталост и обухватност спровођења кампања путем масовних средстава информисања

ПОГЛАВЉЕ XIX - Инспекторат Брчко дистрикта Босне и Херцеговине

ОДЈЕЉАК А. - Улога институције у систему заштите потрошача и тренутно стање

Улога Инспектората Брчко дистрикта Босне и Херцеговине огледа се у вршењу контроле над примјеном прописа, која укључује и контролу примјене прописа из области заштите потрошача и лојалне конкуренције. Надзор над примјеном прописа из области заштите потрошача врше

слиједеће инспекције: тржишна, пољопривредна, здравствена, санитарна, ветеринарска, саобраћајна, грађевинска, инспекција за путеве, електроенергетска, термоенергетска, инспекција рада и комунална инспекција. Недостатак лабораторија за испитивање одређених врста роба, неспособност лабораторија за утврђивање одређених врло значајних параметара, недовољна финансијска средства те недостатак прописа из ове области представљају проблеме са којима се Инспекторат суочава у свом раду.

ОДЈЕЉАК Б. - Планиране активности у 2015. години које се односе на област заштите потрошача

Р.б.	Циљеви	Задаци	Носиоци	Рок за реализацију задатака	Приједлози мјера за побољшање
1.	Јачање друштвене дисциплине и одговорности у примјени прописа чиме се постиже заштита потрошача и смањује нелојална конкуренција	- вршење инспекцијског надзора уз давање приоритета мање уређеним областима, - инспекцијски надзор ће се вршити у складу са Планом и програмом рада за 2015. годину појединих инспекција, - по потреби инспекцијски надзор ће бити усмјерен према областима са појавом већег ризика, - поред проактивног, вршиће се и реактивни надзор који обухвата активности покренуте на основу приговора потрошача, обавјештења и информација од надлежних агенција	Надлежне инспекције у саставу Инспектората Брчко дистрикта БиХ	Континуирано	- усклађивање прописа са прописима ЕУ, - доношење нових, те измјене и допуне постојећих правних прописа у циљу подизања квалитета заштите потрошача, - јачање лабораторијских капацитета и овлашћивање лабораторија за поједина испитивања, - сарадња између свих носилаца активности заштите потрошача, - спровођење активности узорковања појединих врста роба на тржишту

ПОГЛАВЉЕ XX - Удружења потрошача

Удружења потрошача у БиХ представљају врло битан субјект у систему заштите потрошача јер имају улогу посредника између потрошача и надлежних органа, инспекција и других субјеката којима је законом прописана обавеза заштите потрошача. Њихова надлежност прописана је чланом 112. Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини. Дјелују као непрофитне и невладине организације које имају својство правног лица, те се као

такве не могу бавити привредном дјелатношћу. Све своје активности усмјеравају искључиво на заштиту појединачних и заједничких интереса потрошача. Удружења потрошача имају право на учешће при додјеливању јавних послова за област заштите потрошача на начин како је прописано члановима 113, 114. и 115. Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини. Удружења потрошача у Босни и Херцеговини су различито организована на различитим нивоима, почев од општинског, кантоналног, ентитетског

нивоа, нивоа Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, те на нивоу Босне и Херцеговине. Кровно удружење је Савез удружења потрошача Босне и Херцеговине, који је основан у септембру 2004. године и регистрован у Министарству правде Босне и Херцеговине. Сврха Савеза је да обезбиди помоћ својим чланицама и обезбиди заштиту интереса потрошача у Босни и Херцеговини, али и да представља удружења на интернационалном нивоу. Чланство у Савезу је отворено под једнаким условима према свим удружењима потрошача. У буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2015. годину нису планирана средства за финансирање удружења потрошача. Ентитети и Брчко дистрикт Босне и Херцеговине издвајају значајна финансијска средства за финансирање удружења потрошача.

ПОГЛАВЉЕ XXI - Образовне институције и медији

Право на образовање о питањима потрошача и право на информисаност су основна и неотуђива права потрошача која су им дата чланом 3. тачке б) и д) Закона о заштити потрошача у Босни и Херцеговини. Чланом 116. истог Закона одређени су и начини образовања потрошача као што су: а) путем посебних курсева, семинара и савјетовања; б) средстава јавног информирања (ТВ, радио, штампа); ц) специјалних публикација за образовање потрошача.

Осим наведених, указује се потреба и за новим моделима едукације потрошача као што је, између осталог, и допуна наставног програма у образовним институцијама материјом из области заштите потрошача која има за крајњи циљ квалитетно образовање о правима, обавезама и заштити потрошача. Потпуна и правремена информисаност потрошача је немогућа без активне улоге свих средстава јавног информисања (ТВ, радио, штампа), као најефикаснијег начина обавјештавања потрошача о производима и услугама које користе или ће користити.

ДИО ПЕТИ - ОКВИРНИ ОБИМ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЗАДАТАКА ИЗ ПРОГРАМА

Реализацију претходно наведених задатака (у табелама), а чији је циљ промоција доброг и ефикасног спровођења политике заштите потрошача, надлежни органи врше у склопу својих редовних активности. Органи управе задужени за поједине задатке из Програма предвидјели су финансирање извршавања задатака редовним буџетским средствима која су планирана у буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2015. годину (Министарство спољне трговине и економских односа, Управа БиХ за заштиту здравља биља, Омбудсмен за заштиту потрошача у БиХ, Агенција за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине, Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, Агенција за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине, Институт за метрологију Босне и Херцеговине, Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине, Регулаторна агенција за комуникације Босне и Херцеговине, Конкурентски савјет, итд.) и буџетима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Поједини органи управе са специфичним активностима су планирали средства за посебне намјене.

Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине је планирала финансијска средства за 2015. годину:

- за спровођење мониторинга болести код салмонидних и ципринидних врста риба 51.520,00 КМ,

- за спровођење мониторинга болести авијарне инфлуенце код перади 32.000,00 КМ,
- за спровођење плана праћења резидуа 400.000,00 КМ и
- за спровођење службених контрола у регистрованим и одобреним објектима 35.000,00 КМ.

Планиране активности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине финансирају се из редовних буџетских средстава али и из средстава ЕПО-а (Европске патентне организације) утврђених билатералним програмом сарадње са Институтом за интелектуалну својину Босне и Херцеговине.

Агенција за статистику Босне и Херцеговине је планирала сљедећа финансијска средства:

- за спровођење Анкете о потрошњи домаћинстава у Босни и Херцеговини 2015. године око 900.000,00 КМ (износ се троши током периода од 2 године и покрива све активности статистичких институција од припреме анкете до објаве резултата),
- за Пилот анкету о приходима и животном стандарду у Босни и Херцеговини 2015. године 30.223,00 КМ (средства из ИРА 2012 програма за период јануар 2014. године - октобар 2015. године),
- за израду Индекса потрошачких цијена у Босни и Херцеговини 25.000,00 КМ мјесечно (покрива све трошкове од прикупљања података о око 21 000 потрошачких цијена за око 650 производа и услуга у 12 градова Босне и Херцеговине до објаве података о инфлацији).

Инспекцијски надзор у Федерацији Босне и Херцеговине се финансира из буџета Федерације Босне и Херцеговине и буџета органа нижих нивоа власти. У Програму и Плану рада Инспектората тржишно-туристичке инспекције за 2015. годину планирана су сљедећа средства:

- за трошкове лабораторијских услуга испитивања квалитета производа у износу од 100.000,00 КМ (предвиђено је узимање 500 узорака на мјесту производње и у промету са просјечном цијеном лабораторијске анализе испитивања квалитета у износу 200,00 КМ),
- за трошкове лабораторијских услуга испитивања безбједносних захтева непрехрамбених производа у износу 20.000,00 КМ (за око 10 узорака чије испитивање ће се вршити према потреби и у зависности од стања на тржишту; узимање узорака непрехрамбених производа обухваћено је и пројектима Агенције за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине, а у чијој реализацији учествују инспекторати тржишних инспекција ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине),
- за набавку потребне опреме, уређаја, инструмената и других помоћних средстава за узимање узорака за лабораторијско испитивање (15 комплета за инспекторе у унутрашњем промету и инспекторе на мјесту царинења) процјењује се да су потребна средства око 15.000,00 КМ.

Инспекцијски надзор у Републици Српској се финансира из буџета Републике Српске и буџета органа

локалне самоуправе. У 2015. години за инспекцијске послове планирани су трошкови лабораторијске анализе узорака производа и редовних мониторинга у износу од 35.000,00 КМ.

Инспекторат Брчко дистрикта Босне и Херцеговине је за 2015. годину планирао одређена средства за трошкове лабораторијских услуга, а у сарадњи са Агенцијом за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине планирано је узимање узорака по групама производа ради испитивања усклађености са безбједносним захтјевима (трошкове тих анализа сноси Агенција за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине).

С обзиром да је велики број буџетских корисника на државном, ентитетском и нижим нивоима власти укључен у остварење овог Програма и његових планираних циљева, веома је тешко одредити у апсолутном износу оквирни обим финансијских средстава, који би био довољан за његову реализацију. Због тога би концепт, по којем су сами носиоци активности планирали задатке и рокове за њихово извршење, требао бити полазни основ за конкретизацију обима финансијских средстава за остваривање задатака из Програма.

ДИО ШЕСТИ - ОКВИРНИ ОБИМ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ПОДСТИЦАЊЕ РАЗВОЈА И ДЈЕЛОВАЊА УДРУЖЕЊА ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА

Одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине о основним критеријумима за додјеливање грант подршке за сваку календарску годину уврштена је одредба према којој ће удружења за заштиту потрошача моћи аплицирати за додјелу средстава из текуће резерве буџета Босне и Херцеговине. Надлежна ентитетска министарства из властитог буџета издвајаће дио средстава за подстицање развоја и дјеловања удружења за заштиту потрошача у циљу образовања и освјешћивања потрошача о њиховом стварном положају и снази на тржишту. У буџету Федерације Босне и Херцеговине за 2015. годину Федерално министарство трговине је обезбиједило грант средства за подршку удружењима потрошача у износу од 150.000,00 КМ. У буџету Републике Српске за 2015. годину Министарство трговине и туризма Републике Српске је обезбиједило грант средства за подршку удружењима за заштиту потрошача у износу од 100.000,00 КМ. Буџетом Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за 2015. годину предвиђена су грант средства "Удружењу грађана заштита потрошача Брчко дистрикта Босне и Херцеговине" (за рад и материјалне трошкове) у износу 7.000,00 КМ.

Осим финансијске, удружењима за заштиту потрошача биће пружена и техничка помоћ, те у циљу што квалитетнијег информисања и едукације потрошача и трговаца о њиховим правима и обавезама, у складу са Законом о заштити потрошача у Босни и Херцеговини, помоћ у организацији семинара, округлих столова, радио и ТВ емисија, уз ангажовање релевантних стручњака из појединих области које су везане за област заштите потрошача, штампању и дистрибуцији брошура на тему заштите потрошача, организовању предавања у школама и другим видовима активности.

ДИО СЕДМИ - ЗАКЉУЧАК

Овим Програмом одређени су оквири приоритета политике Босне и Херцеговине на подручју заштите потрошача за 2015. годину. Осигурање примјереног

функционисања тржишта зависиће од развоја управне инфраструктуре како би се обезбиједио надзор над тржиштем и спровођење закона на том подручју. Развој отвореног дијалога свих интересних група у друштву са сврхом осигурања јасноће, конзистентности поступања и разумијевања у дефинисању интереса потрошача, циљ је Босне и Херцеговине. Он ће се остварити даљим усклађивањем преузетих обавеза, властитих могућности и интереса. Читав процес зависи од спремности свих кључних сектора, од оспособљености цјелокупног система за процес прилагођавања стандардима ЕУ, преко образовања људских потенцијала у државној управи и правосуђу до јединствене, квалитетно оспособљене, освјешћене и обавијештене јавности. Успјех спровођења овог Програма, у првом реду, зависиће од спремности свих кључних носилаца заштите потрошача за извршавање утврђених задатака и поштивање наведених рокова.

Na osnovu člana 107. stav (1) tačka a) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 25/06) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine, na 6. sjednici održanoj 07.05.2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O USVAJANJU DRŽAVNOG GODIŠNJEG PROGRAMA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2015. GODINU

Član 1.

(Predmet odluke)

Ovom Odlukom usvaja se Državni godišnji program za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, koji je dat u prilogu ove Odluke i čini njen sastavni dio.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 45/15
7. maja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

DRŽAVNI GODIŠNJI PROGRAM ZA ZAŠTITU POTROŠAČA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2015. GODINU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Osnove unutrašnje i vanjske politike Bosne i Hercegovine zasnivaju se na ispunjenju njenog primarnog strateškog cilja, a to je ispunjavanje uslova za punopravno članstvo u Evropskoj uniji (EU). Inicijalni pravni akt Bosne i Hercegovine s ciljem da postane punopravan član EU je bila Odluka Vijeća ministara BiH o pokretanju inicijative za pristupanje Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji ("Službeni glasnik BiH", broj 3/99). Također, treba spomenuti i Rezoluciju Parlamentarne skupštine BiH o evropskim integracijama i Pakta o stabilnosti za jugoistočnu Evropu ("Službeni glasnik BiH", broj 12/99) kojom se ističe važnost intenziviranja političkog dijaloga Bosne i Hercegovine i EU kao dijela projekta za stabilnost i pridruživanje EU. Nužne pretpostavke i uslovi bez kojih nije bilo moguće otpočeti navedeni proces su stabilnost institucija koje osiguravaju

demokratiju, vladavinu prava i poštovanje demokratskih načela i ljudskih prava, međunarodnog prava te tržišne privrede.

Stvaranjem Bosne i Hercegovine kao samostalne države, već je na početku bilo vidljivo opredjeljenje za demokratsku i socijalnu državu, što je i jasno naznačeno u Ustavu Bosne i Hercegovine koji u članu II. govori o "Ljudskim pravima i osnovnim slobodama", gdje u istom članu stav 1. propisuje da će "Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najviši nivo međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda." Shodno članu II. 2. Ustava BiH "Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini." Primarno pravo, kao sastavni dio navedenih prava i sloboda, je pravo na zdrav život. Svako je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, posebno posvećivati pažnju zaštiti zdravlja ljudi, prirode i čovjekovog okoliša.

Državni godišnji program za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2015. godinu (u daljnjem tekstu: Program) je cjelovit dokument koji kreira politiku zaštite potrošača, definiše prioritete, određuje mjere za njihovo ostvarenje u navedenom periodu, te utvrđuje nositelje aktivnosti za ispunjenje planiranih ciljeva i zadataka. Program predstavlja nastavak kontinuiteta koji je uspostavljen Državnim godišnjim programom za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, od kada se za svaku godinu usvaja poseban Program i objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

Članom 76. Glava VI. potpisanog teksta Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine (SSP) propisano je da će strane saradivati u cilju usklađivanja standarda za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini s istim standardima u Zajednici, te da je efikasna zaštita potrošača neophodna kako bi se osiguralo propisno funkcioniranje tržišne ekonomije. Potpisivanjem navedenog sporazuma Bosna i Hercegovina je preuzela obavezu harmonizacije zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, mada je i do momenta potpisivanja SSP-a vršeno preuzimanje direktiva EU iz oblasti zaštite potrošača u pravni sistem Bosne i Hercegovine.

Savremeno tržište omogućava široku ponudu uz potrebno postizanje visokog i jedinstvenog nivoa zaštite potrošača, kako bismo Bosnu i Hercegovinu pripremili za ravnopravno nastupanje na jedinstvenom tržištu EU. To podrazumijeva stvaranje jedinstvene i kvalitetne institucionalne strukture kao temelja provođenja efikasne zaštite potrošača, čime bi Bosna i Hercegovina pokazala da zaslužuje povjerenje potrošača na konkurentnom unutrašnjem tržištu uz jasna pravila i dosljedno provođenje zakona, bez obzira gdje se potrošač ili privredni subjekt nalaze. Da bi se sve to moglo ostvariti potrebna su i značajna finansijska sredstva koja bi u konačnici dovela do značajne koristi ne samo privrednim subjektima, nego i potrošačima u njihovom svakidašnjem životu, obzirom na veći izbor robe i usluga uz bolji kvalitet i niže cijene.

DIO DRUGI - ZAKONODAVSTVO

Zaštita potrošača dinamično je područje te se samim tim i politika zaštite potrošača ne može definirati na duži period. U skladu s brzim promjenama na tržištu, a koje se posljedično odnose i na potrošače, potrebno je stalno pratiti prioriteta područja koja su važna kod provođenja politike zaštite potrošača.

Donošenjem Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 25/06) osigurala se primjerena zaštita potrošačkih interesa prilikom kupnje robe i usluga za lične potrebe. Zakon o zaštiti potrošača u Bosni i

Hercegovini jedan je od propisa kojim je započeo postupak implementacije direktiva EU s područja zaštite potrošača i pravni sistem Bosne i Hercegovine, kojim se preuzimaju evropski standardi ponašanja na tržištu, kako u pogledu same zaštite potrošača, tako i u pogledu obaveza trgovaca. Obzirom na širinu područja u kojem interesi potrošača dolaze do izražaja ovaj Zakon treba promatrati kao opći propis na području zaštite potrošača, propis kojim je utvrđen okvir sistema zaštite potrošača.

Pored Zakona o zaštiti potrošača u BiH postoji još čitav niz propisa koji su vezani za oblast zaštite potrošača, a koji bi se mogli grupisati prema sektorskom principu. Interesi potrošača štite se još i nizom drugih propisa koji pravno uređuju različita prava potrošača kao što su: propisi iz oblasti obligacionih odnosa, oblasti hrane, veterinarstva, zdravlja bilja, nadzora nad tržištem, sigurnosti proizvoda, lijekova i medicinskih sredstava, oblasti konkurencije, zatim čitav set zakona o električnoj energiji državnog i entitetskog nivoa, entitetski zakoni o trgovini, entitetski zakoni o inspekcijama, zakoni i podzakonski akti o poštanskom saobraćaju, propisi različitih nivoa vlasti vezano za komunalne usluge, propisi iz oblasti zdravstvene zaštite, propisi iz oblasti finansijskih usluga, propisi iz oblasti zaštite okoliša itd.

DIO TREĆI - NAČELA I CILJEVI DRŽAVNOG PROGRAMA

POGLAVLJE I - Načela politike zaštite potrošača:

- načelo javnosti, obrazovanja, i obavještanja - predstavlja pravo građanina na pravovremeno obavještanje o svojim pravima, kao i o kvalitetu roba i usluga na tržištu, o poduzetim mjerama za zaštitu osnovnih prava potrošača, te s tim u vezi na slobodan pristup podacima o stanju u području zaštite potrošača;
- načelo cjelovitosti - podrazumijeva harmonizaciju djelovanja svih vladinih i nevladinih subjekata zaštite potrošača u cilju što kvalitetnijeg provođenja politika u oblasti zaštite potrošača;
- načelo preventivnosti - ima za svrhu svim legalnim sredstvima izbjegavati rizik opasnosti za život i zdravlje te štetu na strani potrošača. Pod tim legalnim sredstvima podrazumijevamo redovne, organizirane i planirane kontrole roba i usluga.

POGLAVLJE II - Ciljevi i mjere politike zaštite potrošača

Osnovni cilj politike zaštite potrošača je stalno poboljšanje kvaliteta života svih građana Bosne i Hercegovine, te promocija važnosti zdravlja i sigurnosti potrošača.

Opći ciljevi i mjere zaštite potrošača su:

CILJEVI	MJERE ZA OSTVARENJE CILJEVA
a) osigurati vladavinu prava demokratije i civilnog društva; daljnje usklađivanje zakonodavstva sa zakonodavstvom EU	1. predlaganje zakonskih i drugih mjera u osiguranju visokog nivoa zaštite zdravlja, sigurnosti, dostojanstva i prava potrošača; 2. udruživanje u udruženja za zaštitu potrošača; 3. pravo na predstavljanje u procesu donošenja odluka
b) stvoriti uslove za efikasno rješavanje uočenih problema na području zaštite potrošača	1. uvođenje odgovarajućih mjera za zaštitu potrošača (inspekcije, sudovi, Ombudsmen) kako bi se sporovi potrošača i trgovaca riješili prije redovnog suda; 2. pojednostavljenje postupka zaštite potrošača pred sudovima
c) osvješćivanje potrošača o njihovom stvarnom položaju na tržištu	1. podrška osnivanju i radu udruženjima i savjetovalištim za zaštitu potrošača; 2. osmišljavanje i provođenje obrazovanja potrošača; 3. primjena osnovnih znanja o zaštiti potrošača u obrazovnim ustanovama
d) osigurati podršku potrošačima u ostvarenju njihovih prava	1. osiguranje djelotvorne saradnje vladinih organa i nadležnih institucija za provođenje

	politike zaštite potrošača; 2. uspostavljanje savjetodavne mreže za razvijanje njihove međusobne saradnje
e) međusobna povezanost svih nositelja zaštite potrošača	jačanje saradnje i razmjena informacija
f) jačanje položaja potrošača na tržištu i podizanje svijesti potrošača u odnosu na njihova prava i ulogu u tržišnoj privredi	obavješćavanje potrošača, različiti vidovi savjetovanja i obrazovanja potrošača
g) zaštita zdravlja i sigurnost potrošača	1. uspostavljanje sistema obavješćavanja potrošača o sigurnosti proizvoda na tržištu; 2. izrada tehničkih propisa za tehničke zahtjeve za proizvode koji osiguravaju visok nivo zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača; 3. saradnja svih organa javne uprave u osiguravanju zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača
h) davanje informacija i upoznavanje javnosti o pravima potrošača u BiH	planiranje promotivnih djelovanja na svim nivoima i podsticanje medijske aktivnosti

DIO ČETVRTI - NOSITELJI ZAŠTITE POTROŠAČA

Kako bi se osigurala što kvalitetnija realizacija politike zaštite potrošača, neophodno je uključivanje niza subjekata koji bi bili odgovorni za njeno provođenje.

Članom 98. tačkama od a) do i) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini određeni su subjekti odgovorni za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini. Pored tih subjekata, u ovom Programu su navedeni i drugi subjekti koji imaju bitnu ulogu u oblasti zaštite potrošača.

POGLAVLJE I - Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Članom 9. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) i članom 99. stav (1) tačke a) do e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, određeni su poslovi u oblasti zaštite potrošača koje u okviru svoje djelatnosti obavlja Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu poglavlja: Ministarstvo).

Ministarstvo koordinira izradu Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za svaku

kalendarsku godinu, počev od 2009. godine, te u saradnji sa svim učesnicima u izradi istog, prikuplja relevantne podatke za njegov sadržaj. Ministarstvo organizira sjednice Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine (Vijeće), pa u vezi s tim obavlja sve poslove koji obuhvataju pripremu materijala za održane sjednice, predsjedavanje sjednicama, dostavu materijala nakon održanih sjednica, te praćenje realizacije donesenih zaključaka. Vijeće, kao bitan subjekt odgovoran za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini, imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i njegov sastav je određen članom 106. stav (1) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Vijeće čine predstavnici državnih institucija, nadležnih organa entiteta te predstavnici udruženja za zaštitu potrošača na državnom i entitetskom nivou. Vijeće je imenovano na osnovu Odluke o imenovanju članova Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 89/06, 10/08, 24/09, 63/10, 32/12 i 9/13), a sastaje se najmanje četiri puta godišnje. Poslovi koje Vijeće, u okviru svoje nadležnosti, obavlja propisani su članom 107. navedenog Zakona, a obuhvataju sljedeće aktivnosti: predlaganje na usvajanje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača i praćenje njegovog izvršavanja, utvrđivanje osnove politike za zaštitu potrošača, te usmjeravanje obima djelatnosti koje se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Bosne i Hercegovine.

Kroz saradnju i razmjenu informacija s bosanskohercegovačkim državnim i entitetskim institucijama vezanim za oblast zaštite potrošača, kao i nevladinim sektorom, Ministarstvo nastoji uključiti sve odgovorne subjekte u proces uspostave što cjelovitijeg i efikasnijeg sistema zaštite potrošača u Bosni i Hercegovini. Također, Ministarstvo ima permanentnu saradnju i s relevantnim međunarodnim institucijama pogotovo s Delegacijom EU u BiH, kao prvom kontaktom tačkom za transmisiju informacija prema Evropskoj komisiji.

Predstavnici Ministarstva učestvuju na različitim konferencijama i stručnim skupovima na temu zaštite potrošača. Ministarstvo također ostvaruje saradnju s akademskom i poslovnom zajednicom po pitanju promoviranja zaštite prava i interesa potrošača.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Informacija o izvršenju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2014. godinu	- prikupiti podatke o izvršenju Programa 2014. od institucija koje su učestvovala u izradi istog, te sačiniti Informaciju o izvršenju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2014. godinu koju usvaja VM BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	- poboljšanje kvaliteta saradnje između svih institucija - subjekata sistema zaštite potrošača u BiH
2.	Koordinacija aktivnosti izrade Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2015. godinu	- u saradnji sa svim učesnicima izrade Državnog godišnjeg programa za zaštitu BiH potrošača za 2015. godinu prikupljanje i obrada relevantnih podataka koji bi trebali biti sadržaj navedenog programa	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	juni 2015. godine	- podizanje svijesti svih učesnika u izradi Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH na način da pristupe osmišljavanju realno ostvarivih planova aktivnosti svojih institucija u 2015. godini u oblasti zaštite potrošača
3.	Pripremne aktivnosti na izradi Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2016. godinu	- u saradnji sa svim učesnicima izrade Državnog godišnjeg programa za zaštitu BiH potrošača za 2016. godinu prikupljanje relevantnih podataka koji bi trebali biti sadržaj navedenog programa	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	IV kvartal 2015. godine	
4.	Organizacija sjednica Vijeća za zaštitu potrošača BiH i aktivno učešće u njegovom radu	- priprema svih materijala za održavanje sjednica, predsjedavanje sjednicama, dostava materijala nakon održanih sjednica te praćenje realizacije donesenih zaključaka	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	- rješavanje problema budžetskih sredstava neophodnih za rad Vijeća za zaštitu potrošača BiH, te aktivan pristup svih članova

					Vijeća prilikom realizacije zaključaka sjednica
5.	Aktivna saradnja i razmjena informacija i podataka sa svim subjektima u BiH odgovornim za zaštitu potrošača, s ciljem njihovog aktivnog uključivanja u proces uspostave što cjelovitijeg i efikasnijeg sistema zaštite potrošača u BiH	- uspostava svih vidova saradnje s ostalim institucijama i nevladinim sektorom vezanim za oblast zaštite potrošača, - organizacija tematskih okruglih stolova iz oblasti zaštite potrošača	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	
6.	Savjetodavni servis za potrošače	- kontinuirano pružanje savjeta i stručnih mišljenja na upite fizičkih i pravnih lica putem telefona, elektronske pošte i putem pisanih odgovora	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	
7.	Saradnja s akademskom i poslovnom zajednicom	- predavanja na fakultetima, - učešće na seminarima privrednih komora	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	- saradnja s akademskom i poslovnom zajednicom u cilju promocije politike zaštite potrošača

POGLAVLJE II - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Ured) ima ulogu krovne i koordinirajuće ustanove veterinarske službe u Bosni i Hercegovini. Uloga Ureda u zaštiti potrošača prevashodno je bazirana na zaštiti zdravlja potrošača. S tim u vezi, Ured u skladu sa svojim mandatom, između ostalog, vrši praćenje epidemiološke situacije u državi i

svijetu, uključujući praćenje pojave zoonoza, donosi programe/odluke u cilju provođenja mjera praćenja, suzbijanja, kontrole i iskorjenjivanja zaraznih bolesti, donosi i finansira provođenje plana praćenja rezidua, donosi uslove koje moraju ispunjavati objekti koji se bave klanjem životinja, obradom, preradom i uskladištenjem proizvoda životinjskog porijekla, donosi uslove koji moraju ispunjavati ovlaštene dijagnostičke veterinarske laboratorije, te vrši kontrolu uvoza i izvoza živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Kontrola i prevencija zaraznih bolesti	- donošenje godišnje Naredbe o mjerama kontrole zaraznih i parazitarnih bolesti životinja i njihovom provođenju i finansiranju u 2015. godini	Ured za veterinarstvo BiH, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Odjel za poljoprivredu Brčko Distrikta BiH;	31.01.2015.	- kontrola provođenja Naredbe, koju vrše nadležni veterinarski inspekcijiski organi
2.	Donošenje propisa o kontroli bolesti	- donošenje i objavljivanje propisa o kontroli pojedinih bolesti od nacionalnih interesa	Ured za veterinarstvo BiH	Kontinuirano	
3.	Sprječavanje unošenja zaraznih bolesti u BiH	- donošenje određenih zakonskih i podzakonskih propisa o zabrani uvoza pošiljki životinjskog porijekla radi sprječavanja unošenja zaraznih bolesti u BiH u slučaju pojave istih.	Ured za veterinarstvo BiH	Kontinuirano	
4.	Kontrola uvoznih pošiljki	- kontrola svih pošiljki živih životinja, proizvoda životinjskog porijekla, veterinarskih lijekova, stočne hrane i otpadaka (nusproizvoda) životinjskog porijekla na graničnim veterinarskim prijelazima koje se uvoze u BiH, - primjena odredbi Rješenja o nepostojanju VZ smetnji za uvoz izdanom od strane Ureda za veterinarstvo, - uzorkovanje uvoznih pošiljki.	Ured za veterinarstvo BiH (granični veterinarski inspektori, kontrola na graničnim veterinarskim prijelazima), nadležni veterinarski inspekcijiski organi, Republička uprava za inspekcijiske poslove RS, Federalna uprava za inspekcijiske poslove, Inspektorat Brčko Distrikta BiH (kontrola u unutrašnjem prometu)	Kontinuirano	- po potrebi pojačati veterinarsko inspekcijiske kontrole i češće vršenje uzorkovanja
5.	Zaštita zdravlja potrošača u unutrašnjem prometu/ proizvodnji	- donošenje godišnjeg plana praćenja rezidua za 2015. godinu, - kontrola sirovina i proizvoda životinjskog porijekla u objektima za klanje životinja, proizvodnju, obradu, preradu i skladištenje proizvoda životinjskog porijekla, - kontrola roba životinjskog porijekla u unutrašnjem prometu	Ured za veterinarstvo BiH, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Odjel za poljoprivredu Brčko Distrikta BiH; nadležni veterinarski inspekcijiski organi entiteta i Brčko Distrikta BiH	31.03.2015. Kontinuirano	- kontrola provedbe plana praćenja rezidua
6.	Jačanje kapaciteta laboratorija	- organizacija zajedničkih sastanaka u cilju unaprjeđenja rada u skladu sa standardom, - organizacija seminara za laboratorijsko osoblje, - kandidiranje nabavke laboratorijske opreme	Ured za veterinarstvo BiH, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta; Institut za akreditaciju BiH i ovlaštene veterinarske laboratorije	Kontinuirano	- izrada operativnih procedura u samim laboratorijama i podnošenje zahtjeva za akreditaciju
7.	Suzbijanje bruceloze u 2015. god.	- vakcinacija i identifikacija malih preživara od 3 do 6 mjeseci	Ured za veterinarstvo BiH, nadležne veterinarske službe i institucije na entitetskom nivou, operativne veterinarske službe i referentni laboratoriji	Kontinuirano	- poboljšati kontrolu provođenja vakcinacije, - povećati broj edukativnih regionalnih sastanaka
8.	Ispunjavanje uslova u objektima za klanje životinja, proizvodnju, obradu	- registracija i odobravanje objekata koji se bave klanjem životinja, proizvodnjom, obradom preradom i skladištenjem proizvoda životinjskog	Ured za veterinarstvo BiH, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i	Kontinuirano	- provođenje službenih kontrola u odobrenim objektima

	preradu i skladištenje proizvoda životinjskog porijekla	porijekla, te kontinuirana kontrola objekata, - brisanje iz registra objekata koji ne ispunjavaju uslove.	Odjel za poljoprivredu Brčko Distrikta BiH; nadležni veterinarski inspekcijiski organi entiteta i Brčko Distrikta BiH		
9.	Postvaccinalni monitoring bjesnoće kod lisica	- kontrola uspješnosti provedene vakcinacije lisica	Ured za veterinarstvo, lovačka udruženja i ovlaštene veterinarske laboratorije	Kontinuirano	
10.	Monitoring virusnih riba	- kontrola zdravstvenog statusa riba i riblje mladi kao jednog od bitnih faktora izvoza ribljih proizvoda	Ured za veterinarstvo, nadležne veterinarske službe i institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH, referentne laboratorije	Kontinuirano	
11.	Monitoring avijarne influence kod divljih ptica	- kontrola bolesti kod divlje populacije ptica	Ured za veterinarstvo, nadležne veterinarske službe i institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH, referentne laboratorije	Kontinuirano	

POGLAVLJE III - Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu poglavlja: Uprava) je centralno odgovorno tijelo za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini za saradnju i razmjenu informacija s međunarodnim zvaničnim tijelima i obavještanje međunarodnih tijela. U skladu sa Zakonom o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) Uprava vrši upravne poslove i s njima povezane tehničke poslove. Ovlaštenja i zadaci Uprave propisani su članom 76. navedenog zakona. Uprava također obavlja i druge poslove iz fitosanitarne oblasti koji su joj dati u nadležnost drugim zakonima i odlukama nadležnih organa.

Osnovni zadaci Uprave su da: koordinira pripremu i priprema propise iz svoje nadležnosti; donosi podzakonske akte kada je za to ovlaštena zakonom; uspostavlja i vodi registre iz svoje nadležnosti; ostvaruje saradnju i koordinaciju s nadležnim organima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine; uspostavlja i ostvaruje saradnju s međunarodnim institucijama i organizacijama (FAO, IPPC, EPPO, UPOV, EC i sl.); predstavlja Bosnu i Hercegovinu u međunarodnim institucijama i organizacijama iz svoje nadležnosti; prati međunarodne propise iz fitosanitarne oblasti; usklađuje propise Bosne i Hercegovine iz fitosanitarne oblasti s odgovarajućim propisima EU.

Uspostavljen je funkcionalan fitosanitarni sistem u Bosni i Hercegovini, a to je bilo moguće ostvariti jedino kroz harmonizaciju zakonodavstva i potpunu uključenost Uprave i svih nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u fitosanitarnom sektoru u Bosni i Hercegovini s jasnom podjelom zadataka i odgovornosti, što je konstatirano i tokom posjete FVO (Food and Veterinary Office EU) revizije u sektoru krompira. Glavni cilj uspostavljanja funkcionalnog fitosanitarnog sistema je da se osigura jasan lanac kontrole i osigura brza razmjena informacija o pojavi i rasprostranjenosti nekog štetnog organizma bilja.

Oblast zaštite zdravlja bilja uređena je Zakonom o zaštiti zdravlja bilja kojim se regulira zdravlje bilja, određuju mjere i obaveze radi sprječavanja pojave, unošenja i širenja štetnih organizama na biljke, biljne proizvode i druge regulirane objekte, kao i njihovo iskorjenjivanje, zatim biološka zaštita bilja, prikupljanje i razmjena podataka, te sistemi informiranja.

Implementacija Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata ("Službeni glasnik BiH", broj 48/13) tj. Priloga V dio A odjeljak I je jedna

od najznačajnijih aktivnosti Uprave. U skladu s tim, redefiniran je Objedinjeni spisak roba koje podliježu kontroli fitosanitarne inspekcije pri uvozu i time je haramonizirana s odgovarajućim spiskom roba u EU. Primjenom ovog vrlo važnog Pravilnika značajno su smanjena opterećenja uvoznika, a pregledaju se samo one robe koje predstavljaju fitosanitarni rizik.

Program posebnog nadzora (sistemske kontrole) nad karantinskim štetnim organizmima na krompiru u BiH počeo je s implementacijom u 2011. godini i vrši se kontinuirano svake godine na osnovu usvojenog programa za tu godinu. Poseban nadzor provodi se s ciljem utvrđivanja prisustva, odnosno odsustva (detekcije) karantinskih štetnih organizama krompira na mjestima ulaska pošiljki krompira, koje se uvoze u Bosnu i Hercegovinu, te na mjestima proizvodnje sjemenskog i merkantilnog krompira. Kontinuirano provođenje navedenog programa posebnog nadzora vrlo je značajno s aspekta omogućavanja izvoza krompira u zemlje EU, a poseban značaj ima za potrošače u Bosni i Hercegovini obzirom da kontroli podliježe krompir koji se uvozi kao i krompir koji se proizvodi u Bosni i Hercegovini.

Oblast sjemena i sadnog materijala kao i zaštita novih sorti uređuje Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 03/05) i Zakon o zaštiti novih sorti bilja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 14/10 i 32/13). U saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Uprava priprema i donosi pravne propise iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje, propisuje uslove za uvoz i stavljanje u promet, pripremu za stavljanje u promet i proizvodnju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, uslove za upis dobavljača u centralni registar dobavljača, kao i postupak upisa sorti u Sortnu listu, te uslove za dodjelu oplemenjivačkog prava i zaštitu novih sorti.

Oblast fitofarmaceutskih sredstva uređuje Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 49/04). Uprava koordinira i saraduje s entitetima i Brčko Distrikom Bosne i Hercegovine u vezi zadataka i ovlaštenja iz oblasti fitofarmaceutskih sredstava koja su propisana navedenim zakonom i radi na implementaciji donesenih podzakonskih akata, prati stanje na području prometa odnosno upotrebe fitofarmaceutskih sredstava i saraduje pri pripremi neophodnih mjera, kao i izradi programa mjera vezanih za pravilnu upotrebu fitofarmaceutskih sredstava i pomaže kod uvođenja načela dobre poljoprivredne prakse i integralne zaštite biljaka.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Osigurana proizvodnja krompira u BiH po procedurama i standardima koje propisuje EU	- provođenje posebnog nadzora nad karantinskih štetnih organizmima na krompiru, - implementacija Programa posebnog nadzora (sistemske kontrole) nad karantinskim štetnim organizmima na krompiru u BiH	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- zaštita zdravlja bilja i osiguranje uslova za nesmetanu trgovinu krompira, - podizanje svijesti svih zainteresiranih strana, - osiguranje neophodnih finansijskih sredstava, - osiguranje izvoza krompira kako u zemlje EU tako i u zemlje u okruženju koje nisu članice EU
2.	Uspostavljanje sistema testiranja i upisa sorti u Sortnu listu BiH	- omogućavanje uvođenja novih kvalitetnijih sorti i hibrida u proizvodnju i upotrebu u BiH	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH i entitetske institucije koje se bave ispitivanjem sorti	Kontinuirano	- usvajanje Poslovnika o radu zajedničke komisije za sorte, - stupanje na snagu Pravilnika o kontroli proizvodnje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, - jačanje kapaciteta laboratorija za ispitivanje sjemena i sadnog materijala, - podizanje svijesti svih zainteresiranih strana
3.	Jačanje kapaciteta za kontrolu kvaliteta sjemena i sadnog materijala koji se proizvodi, uvozi i stavlja u promet u BiH	- implementacija donesenih podzakonskih akata, - provođenje obuke fitosanitarnih inspektora i drugog osoblja u cilju podizanja kvaliteta standarda za kontrolu, - uvođenje sistema kontrole proizvodnje i deklariranja/certificiranja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležni organi i institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- jačanje kapaciteta laboratorija za sjeme i sadni materijal, - povećanje broja fitosanitarnih inspektora u inspektoratima entiteta i Brčko Distrikta BiH, - provođenje obuka službenika i inspekcijiskog osoblja
4.	Uspostavljanje sistema zaštite sorti prava oplemenjivača	- ratifikacija i provođenje odredbi Konvencije UPOV	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH u saradnji s MVTEO	Kontinuirano	- implementacija Zakona o zaštiti novih sorti bilja u BiH i donošenje podzakonskih akata, - podizanje svijesti svih zainteresiranih strana
5.	Uspostavljanje i kontinuirani razvoj sistema primjene integralne zaštite bilja	- provođenje aktivnosti koje će osigurati uslove za primjenu osnovnih principa integralne zaštite bilja	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležni organi i institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- implementacija odredbi pravilnika koji su usklađeni s Uredbom 1107/2009 i kojom se propisuju uslovi za stavljanje fitofarmaceutskih sredstava na tržište i Direktivom 2009/128 o održivoj upotrebi pesticida

POGLAVLJE IV - Ombudsmen za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini**ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje**

Institucija Ombudsmena za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu poglavlja: Institucija ombudsmena) uspostavljena je s ciljem promocije dobrog i efikasnog provođenja politike zaštite potrošača u Bosni i Hercegovini.

Institucijom ombudsmena upravlja Ombudsmen za zaštitu potrošača koji zastupa kolektivne potrošačke interese, kako u pojedinačnim predmetima tako i u općem medijskom prostoru gdje ih predstavlja i brani. Kao neovisno tijelo ima ovlaštenje da provodi istražne radnje, javno kritizira, educira slabiju stranu u potrošačkom odnosu, tj. potrošača, izdaje preporuke, instrukcije, pokreće postupak pred nadležnim sudom u slučajevima naknade štete i druge pravne mjere, a sve u svrhu zaštite kolektivnih interesa potrošača u ime zaštite kolektivnih interesa potrošača.

Zaštita potrošača ostvaruje se kroz nadziranje, komunikaciju i preventivne radnje da bi se osigurala njegova osnovna prava na tržištu te promovirala jednakost među potrošačima i u odnosu na poslovanje.

Institucija ombudsmena radi na širokom spektru pitanja potrošača. Područja rada uglavnom se odnose na rješavanje žalbi potrošača, pružanje informacija potrošačima organiziranim u udruženjima i Savezu udruženja potrošača Bosne i Hercegovine, te njihovo educiranje, saradnju s medijima o svim pitanjima potrošača, sigurnost proizvoda, kvalitetu proizvoda i uticaj na okoliš i zaštitu ekonomskog interesa potrošača, sudjelovanjem u svojstvu umješača u raspravama koje se vode kod sektorskih regulatornih tijela.

Prema planiranim aktivnostima te razvijanjem i jačanjem saradnje s regionalnom i lokalnom administracijom, Institucija ombudsmena će tokom 2015. godine poboljšati svoju društvenu efikasnost da bi ukazala na stavove potrošača u različitim administrativnim sektorima i poslovnom svijetu.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Informiranje potrošača i podrška udruženjima potrošača	- informiranje putem medija, izdavanje različitih publikacija	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- uzajamne posjete, okrugli stolovi, seminari
2.	Praćenje i predlaganje aktivnosti kompanija -potrošač	- provedba potrošačke legistative	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- odgovori na upite poslovne zajednice
3.	Analiza tržišta po pitanju kršenja potrošačkih prava	- jačanje saradnje s inspekcijiskim organima	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- preporuke i smjernice u posebnim sektorima

4.	Prijem i odlučivanje po pojedinačnim pritužbama potrošača	- djelovanje prema poslovnoj zajednici u smislu poštivanja potrošačkih prava	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- u skladu s Pravilima rada preduzeti potrebne aktivnosti
5.	Predlaganje rješavanja potrošačkih sporova putem mehanizama za alternativno rješavanje sporova (ARS)	- iniciranje donošenja procedura ARS	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- učešće u radu Radne grupe za rješavanje zaostalih komunalnih predmeta
6.	Kontaktiranje s Ombudsmenima za ljudska prava u vezi problema iz oblasti ekonomskih usluga od općeg interesa	- jačanje saradnje s Ombudsmenima za ljudska prava	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- uzajamne posjete, zajednički stav o problemima iz oblasti javnih usluga
7.	Prijedlozi i inicijative za poboljšanje Zakona o zaštiti potrošača u BiH i druge potrošačke legislativne	- otvoriti raspravu s udruženjima potrošača o predloženim izmjenama zakona	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- šire raspraviti pojedinačne prijedloge i dati zajednički stav
8.	Istraživanje drugih mjera organa vlasti na zaštitu potrošača	- učešće u javnoj raspravi za propise iz oblasti potrošačke legislativne	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- donošenje podzakonskih akata pružatelja usluga
9.	Saradnja s obrazovnim institucijama u oblasti prava potrošača	- nastavak saradnje s obrazovnim institucijama	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Po ukazanoj potrebi i u dogovoru s obrazovnim institucijama	- promocija politike zaštite potrošača
10.	Izdavanje instrukcija u okviru nadležnosti Ombudsmena	- insistirati na dosljednoj primjeni Zakona o zaštiti potrošača u BiH i entitetskih zakona o obligacionim odnosima	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Po ukazanoj potrebi	- instrukcije za prestanak aktivnosti suprotnih potrošačkoj legislativi
11.	Praćenje realizacije izdatih Instrukcija	- insistirati na implementaciji izdatih instrukcija	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- redovno izvještavanje
12.	Praćenje realizacije preporuka datih u Posebnim izvještajima	- insistirati na implementaciji izdatih preporuka	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- redovno izvještavanje
13.	Praćenje pokrenutih sudskih postupaka	- učešće u sudskim postupcima kao aktivno legitimisan subjekt	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- zastupati kolektivne interese potrošača
14.	Pokretanje novih postupaka pred nadležnim sudom	- zaštita kolektivnih interesa potrošača	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Po ukazanoj potrebi	- tužbe za naknade štete nanesene kolektivnom interesu potrošača nadležnim regulatorima
15.	Inicijativa za usaglašavanje propisa iz javnih usluga sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH	- zaštita kolektivnih interesa potrošača	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- uključenost nadležnih regulatora
16.	Usaglašavanje propisa iz svih značajnih oblasti za potrošače sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH	- sveobuhvatnija zaštita potrošača	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- uključenost nadležnih regulatora i agencija
17.	Predlaganje mehanizama za efikasno konsultiranje i predstavljanje potrošača u donošenju odluka	- inicirati aktivno učešće udruženja potrošača ili relevantnog nositelja zaštite potrošača u donošenju odluka	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- uspostava regulatora za komunalne djelatnosti ili verifikacija učešća predstavnika potrošača
18.	Jačanje saradnje s udruženjima potrošača i drugim srodnim udruženjima	- pružanje stručne pomoći udruženjima u njihovim aktivnostima	Ombudsmen, pomoćnici ombudsmena	Kontinuirano	- svi oblici komunikacije i zajedničko ostvarenje projekata

POGLAVLJE V - Konkurencijsko vijeće

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Konkurencijsko vijeće učestvuje u pravnoj zaštiti potrošača na osnovu člana 98. tačka d) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, i u tome ima značajnu ali indirektnu ulogu, koja proizlazi iz poslova i zadataka koje obavlja.

Eliminiranje zabranjenog konkurencijskog djelovanja privrednih subjekata u cilju zaštite i održanja slobodne tržišne konkurencije, te uspostavljanje jedinstvenih i transparentnih kriterija za sve privredne subjekte na tržištu, predstavlja osnovne zadatke Konkurencijskog vijeća. Upravo svojim djelovanjem kroz donošenje i primjenu svojih akata, Konkurencijsko vijeće osigurava da cijene roba i usluga ne budu produkt monopolističkog, vladajućeg ili nekog drugog djelovanja. Unaprijeđenje primjene principa slobodne tržišne konkurencije, te sprječavanje da određeni privredni subjekti imaju neopravdano povoljniji položaj u odnosu na druge, između ostalog, doprinose stvaranju povoljnijeg položaja krajnjih potrošača, prije svega

kroz kvalitetnije i jeftinije proizvode i usluge na tržištu. Zadovoljni i zaštićeni potrošači uslovljavaju funkcionalno tržište, dok sam Zakon o konkurenciji uređuje pravila, mjere i postupke tržišne konkurencije, te nadležnosti i način rada Konkurencijskog vijeća na zaštiti i promociji tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Promocija tržišne konkurencije ("Competition Advocacy") provodi se objavljivanjem odluka na web stranici institucije i u službenim glasilima u Bosni i Hercegovini, davanjem intervjua medijima, organiziranjem stručnih skupova, učešćem na seminarima, izdavanjem stručnih publikacija i slično.

Na ovaj način Konkurencijsko vijeće učestvuje u pravnoj zaštiti potrošača stvarajući uslove za fer i efikasnu konkurenciju na tržištu, osiguravajući da cijene roba i usluga nisu proizvod monopolističkog, dominantnog ili nekog drugog oblika zabranjenog djelovanja, već da su prilagođena zakonima tržišta Bosne i Hercegovine, što u konačnici dovodi do razvoja nacionalne ekonomije, a potrošačima omogućava širi izbor roba i usluga uz povoljnije cijene i druge pogodnosti.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koji se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadatka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Primjena Zakona o konkurenciji i podzakonskih akata s ciljem poboljšanja statusa svih sudionika na tržištu, a najviše potrošača kroz niže cijene i veći kvalitet proizvoda i usluga u sektorima prisutnim na tržištu BiH	- provođenje postupaka pred Konkurencijskim vijećem kroz aktivno provođenje istraga, kako bi se otklonile prakse koje narušavaju tržišnu konkurenciju, i na taj način nanose štetu potrošačima	Konkurencijsko vijeće	Kontinuirano	- podizanje nivoa svijesti, znanja i informiranja kako potrošača tako i sudionika na tržištu kroz realizaciju IPA projekta "Podrška implementaciji propisa konkurencije u BiH i daljnje jačanje politike konkurencije" koji traje od januara 2014. do oktobra 2015. godine)

POGLAVLJE VI - Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine**ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje**

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Agencija) predstavlja nacionalni autoritet za sigurnost i kvalitet hrane te primjenu međunarodnih sporazuma i međunarodnih konvencija iz oblasti sigurnosti hrane i hrane za životinje. Nadležnosti, zadaci i djelatnosti Agencije definirani su Zakonom o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04). Shodno navedenom, u cilju zaštite zdravlja potrošača, Agencija provodi sljedeće aktivnosti:

- iniciranje i izrada propisa iz oblasti sigurnosti hrane koji su usklađeni s legislativom EU i standardima Codex Alimentarius; u 2015. godini planirana je izrada 11 pravilnika i 1 odluke iz oblasti hrane; službenici Agencije su u cilju zaštite zdravlja potrošača i interesa proizvođača obavezni pratiti izmjene i dopune EU zakonodavstva, zatim nova naučna saznanja i preporuke naučnih panela te u skladu s tim djelovati, što također doprinosi otklanjanju tehničkih barijera za izvoz robe porijeklom iz Bosne i Hercegovine na međunarodno tržište;
- izrada sljedećih publikacija: Smjernice u pogledu određivanja dozvoljenih odstupanja prilikom navođenja hranjivih vrijednosti hrane (prema odredbama Pravilnika o pružanju informacija potrošačima o hrani), Vodič za subjekte u poslovanju s hranom (prema odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu), Priručnik za

uzorkovanje reprodukcijskog materijala bilja i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potiču od genetički modificiranih organizama (GMO);

- saradnja s nadležnim institucijama Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- saradnja s međunarodnim institucijama iz oblasti sigurnosti hrane (Codex Alimentarius, IPA, TAIEX, RASFF, EFSA, itd.)
- saradnja s laboratorijama za kontrolu hrane - prikupljanje i analiza podataka o rezultatima laboratorijskih analiza hrane, prikupljanje podataka o kapacitetima laboratorija, te priprema procesa ovlašćivanja laboratorija;
- implementacija "Programa kontrole ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla u BiH 2013 - 2015";
- saradnja s nadležnim inspekcijским organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te uključenost istih posebno u oblast EU RASFF sistema brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje, WHO/FAO INFOSAN mreže, kao i po obavijestima izvan navedenih sistema;
- organizacija edukacija iz oblasti sigurnosti hrane, informativno djelovanje u cilju obavještanja javnosti o stanju u oblasti sigurnosti hrane, učešće predstavnika Agencije na okruglim stolovima, radionicama i simpozijima u organizaciji udruženja potrošača, kao i uključjenje predstavnika udruženja potrošača u edukativne radionice koje organizira Agencija.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Zaštita zdravlja potrošača	- iniciranje i izrada provedbenih akata Zakona o hrani kojima se reguliraju pitanja zdravstvene ispravnosti i kvaliteta hrane kao i obaveze subjekata u poslovanju s hranom, - praćenje i procjena rizika porijeklom iz hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- jačanje međusobnog razumijevanja i unaprjeđenje saradnje svih nositelja zaštite potrošača, - osnivanje naučnih odbora i naučnog vijeća Agencije
2.	Jačanje kapaciteta laboratorija u cilju kontrole zdravstvene ispravnosti hrane	- proces ovlašćivanja laboratorija u cilju službene kontrole hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	
3.	Informiranje javnosti	- pružanje pravovremenih, objektivnih i tačnih informacija javnosti u vezi s rizicima porijeklom iz hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- edukacija iz oblasti komunikacije rizika
4.	Podizanje nivoa znanja iz oblasti sigurnosti hrane	- edukacija i doedukacija svih učesnika u sistemu sigurnosti hrane (organiziranje edukativnih skupova, radionica i simpozija)	Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- učešće eminentnih stručnjaka iz oblasti sigurnosti hrane EU i BiH
5.	Jačanje saradnje s domaćim institucijama	- ostvarivanje saradnje s nadležnim institucijama BiH, entiteta i BD BiH u smislu odazivanja na inicijative kao i pružanje vlastitog doprinosa od strane svih subjekata	Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- osiguranje dodatnih finansijskih sredstava za povezivanje i funkcionalno jačanje mreže institucija koje

		odgovornih za zaštitu potrošača			moraju efikasno djelovati u procesu zaštite zdravlja i interesa potrošača
6.	Jačanje saradnje s međunarodnim institucijama	- učešće u međunarodnim projektima (IPA, Svjetska banka, WHO/FAO, EFSA)	Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	
7.	Promotivne aktivnosti u cilju zaštite zdravlja i interesa potrošača	- priprema, izrada i štampanje edukativnih materijala (letaka, brošura, vodiča), - medijska prezentacija uloge, značaja i aktivnosti od strane Agencije	Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	

POGLAVLJE VII - Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Agencija) u oblasti zaštite potrošača primarno je vezana za podizanje nivoa zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača u području sigurnosti proizvoda. U cilju osiguranja visokog nivoa zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača, životinja, biljaka, imovine i okoliša, Agencija, u skladu sa Zakonom o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 45/04, 44/07 i 102/09), koordinira i usklađuje aktivnosti sistema nadzora nad tržištem u Bosni i Hercegovini, osigurava identičnu provedbu propisa o sigurnosti proizvoda, zatim unificirane procedure za postupanje po prigovorima potrošača koji se odnose na sigurnost proizvoda, te primjenu naučnih znanja i iskustava dobre prakse u oblasti sigurnosti proizvoda, sudjeluje u izradi propisa o sigurnosti proizvoda, informira javnost i druge zainteresirane strane o aktivnostima nadzora nad tržištem, te ostvaruje međunarodnu saradnju u oblasti sigurnosti proizvoda i nadzora nad tržištem.

Agencija i inspekcijски organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine provode aktivnosti reaktivnog i proaktivnog nadzora sigurnosti neprehrambenih potrošačkih proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine. Agencija putem svoje web stranice informira javnost o nesigurnim proizvodima koji su pronađeni na tržištu Bosne i Hercegovine u okviru provedbe reaktivnog i reaktivnog nadzora. Početkom 2014. godine Agencija je objavila treće izdanje Biltena o nesigurnim proizvodima pronađenim na tržištu Bosne i Hercegovine u cilju što bolje informiranosti potrošača. Također, Agencija redovno prevodi i objavljuje na svojoj web stranici RAPEX obavijesti o opasnim proizvodima pronađenim na tržištu EU. Na ranije otvorenim Facebook i Twitter profilima omogućava se aktivna komunikacija sa svim zainteresiranim stranama.

U oblasti međunarodne saradnje, Agencija sudjeluje u okviru PROSAFE-a u zajedničkim aktivnostima nadzora s državama članicama EU, radnim grupama za administrativnu saradnju država članica EU u oblasti nadzora nad tržištem, te u regionalnom projektu nadzora kojeg finansira organizacija GIZ iz Njemačke.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Podizanje nivoa sigurnosti i zdravlja djece kao najosjetljivije potrošačke grupe	- provedba projekta proaktivnog nadzora proizvoda za djecu u skladu sa Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda ("Službeni glasnik BiH", broj 102/09), - dječiji bicikli, stolice za vanjsku upotrebu, skejtboardi, koturaljke/roleri, opasne imitacije, - igračke (sadržaj flatala)	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u saradnji s inspekcijским organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.05. do 31.08. 2015. 01.03. do 30.06.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora
2.	Podizanje nivoa sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti električnih proizvoda	- provedba projekata proaktivnog nadzora električnih proizvoda u skladu s Naredbom o električnoj opremi namijenjenoj za upotrebu unutar određenih naponskih granica ("Službeni glasnik BiH", broj 98/09), - električni tosteri, električne prenosne sobne grijalice, električna kuhala za vodu, električni uvijači i pegle za kosu	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u saradnji s inspekcijским organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.02. do 30.04. 2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora električnih proizvoda
3.	Podizanje nivoa sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti mašina	- provedba projekata proaktivnog nadzora mašina u skladu s Naredbom o sigurnosti mašina ("Službeni glasnik BiH", broj 04/10), - električne ručne lančane pile, motorne ručne lančane pile	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u saradnji s inspekcijским organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.04. do 30.06.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora mašina
4.	Podizanje nivoa sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti lične zaštitne opreme	- provedba projekata proaktivnog nadzora lične zaštitne opreme u skladu s Naredbom o ličnoj zaštitnoj opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 75/10), - plutajuća pomagala za učenje plivanja, - zaštitne rukavice za mehaničke rizike, sigurnosna/zaštitna obuća	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u saradnji s inspekcijским organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.06. do 31.08.2015. 01.10. do 30.11.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora lične zaštitne opreme
5.	Podizanje nivoa sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti opreme pod pritiskom	- provedba projekata proaktivnog nadzora opreme pod pritiskom u skladu s Naredbom o opremi pod pritiskom opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 52/11), - zatvorene ekspanzione posude s membranom	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u saradnji s inspekcijским organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	01.10. do 30.11.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora opreme pod pritiskom
6.	Podizanje nivoa sigurnosti i zdravlja potrošača u oblasti građevinskih proizvoda	- provedba projekata proaktivnog nadzora u skladu sa Zakonom o građevinskim proizvodima FBiH ("Službene novine FBiH", broj 78/09) i Zakonom o građevinskim proizvodima RS ("Službeni glasnik RS", broj 5/12),	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u saradnji sa inspekcijским organima entiteta	01.09. do 30.11.2015.	- obuke inspektora od strane Agencije u cilju provedbe projekata nadzora građevinskih proizvoda

		- bitumenske fleksibilne trake i savitljive trake za hidroizolaciju, - keramičke pločice			
7.	Podizanje nivoa sigurnosti i zdravlja potrošača u okviru reaktivnog nadzora	- provedba reaktivnog nadzora u skladu sa Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda, Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04) i pripadajućim podzakonskim aktima, - rješavanje prigovora potrošača koji se odnose na sigurnost proizvoda	Agencija za nadzor nad tržištem BiH u saradnji sa inspeksijskim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	
8.	Unaprjeđenje sistema nadzora nad tržištem i edukacija službenika u području sigurnosti proizvoda i zaštite potrošača	- učešće u zajedničkim aktivnostima nadzora s državama članicama EU u okviru PROSAFE i ADCO grupa u skladu sa Zakonom o nadzoru nad tržištem, - učešće u regionalnom zajedničkom projektu nadzora koji implementira organizacija GiZ iz Njemačke	Agencija za nadzor nad tržištem BiH	Kontinuirano	
9.	Informiranje potrošača o nesigurnim proizvodima	- objavljivanje informacija o nesigurnim proizvodima pronađenim na tržištu BiH putem svoje internet stranice, Facebook i Twitter profila, - publikacija Biltena o nesigurnim proizvodima, izrada brošura, uputa i drugih dokumenata, prevodenje i objavljivanje RAPEX obavijesti, - održavanje seminara i obuka za udruženja za zaštitu potrošača i poslovne subjekte, - organiziranje informativnih kampanja podizanja svijesti potrošača širom BiH uključujući promocije putem TV i radio emisija te internet portala	Agencija za nadzor nad tržištem BiH	Kontinuirano	

POGLAVLJE VIII - Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08) utvrđena je nadležnost Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Agencija) u oblasti lijekova i medicinskih sredstava koji se proizvode i koriste u Bosni i Hercegovine. Uloga Agencije u sistemu zaštite potrošača, kao i svrha njenog osnivanja, ostvaruje se kroz sljedeće aktivnosti: zaštitu i promociju zdravlja osiguranjem kvalitetnih, sigurnih i djelotvornih lijekova i medicinskih sredstava za upotrebu u humanoj medicini; uspostavljanje funkcionalnog, koordiniranog i jedinstvenog regulacijskog sistema lijekova i medicinskih sredstava i nadzorom jedinstvenog tržišta lijekova i medicinskih

sredstava te njihovom dostupnosti na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine; ostvarivanjem saradnje i pružanjem stručne pomoći državnim i entitetskim ministarstvima nadležnim za poslove zdravstva prilikom pripreme prijedloga i provođenja nacionalne politike lijekova i medicinskih sredstava; predlaganjem donošenja novih kao i izmjena postojećih zakonskih propisa iz ove oblasti te usklađivanjem istih s međunarodnim standardima.

Pored postojećih propisa, Agencija je u 2014. godini donijela sljedeće podzakonske akte koji se na indirektni način odnose na zaštitu potrošača, tj. pacijenata: Pravilnik o uslovima za obavljanje prometa lijekova na veliko ("Službeni glasnik BiH", broj 49/14), Pravilnik o uslovima za proizvodnju lijeka ("Službeni glasnik BiH", broj 73/14) i Pravilnik o načinu i postupku razvrstavanja lijekova ("Službeni glasnik BiH", broj 69/14).

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Unaprjeđenje zaštite javnog zdravlja stanovništva BiH osiguranjem kvalitetnih i sigurnih lijekova i medicinskih sredstava	- implementacija podzakonskih akata, te usklađivanje s EU propisima koji se direktno odnose na oblast zaštite potrošača, u kontekstu lijekova i medicinskih sredstava	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	- izmjene i dopune Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima BiH
2.	Edukacija stručnog osoblja Agencije iz oblasti zakonodavstva EU	- izrada programa edukacija i njihova implementacija	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	
3.	Implementacija Pravilnika o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova ("Službeni glasnik BiH", broj 82/11)	- reguliranje tržišta lijekova kroz implementaciju Pravilnika i definiranje maksimalne veleprodajne cijene lijeka	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	- za implementaciju ovog Pravilnika neophodno je usvajanje izmjena i dopuna istog, a koje su upućene Vijeću ministara BiH na usvajanje 21.05.2012. godine
4.	Uspostava i nadzor jedinstvenog tržišta lijekova te njihova dostupnost na cijeloj teritoriji BiH	- uspostavljanje sistema prijema dokumentacije za postupke davanja/izmjene/obnove dozvole za stavljanje lijeka u promet u elektronskom formatu	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	Kontinuirano	

POGLAVLJE IX - Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Dosadašnji doprinos Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Agencija) uglavnom čini proizvodnja statističkih podataka, koji se odnose na potrošnju

domaćinstava u Bosni i Hercegovini, te izračunavanje indeksa potrošačkih cijena. Agencija je u 2011. godini po treći put provela opsežnu Anketu o potrošnji domaćinstava na osnovu koje su proizvedeni podaci o veličini i strukturi ukupne potrošnje, odnosno izdacima za potrošnju prema glavnim socioekonomskim i geografskim karakteristikama domaćinstava, potrošnji iz vlastite proizvodnje, kao i investicijama i prihodima domaćinstava te

iscrpnijoj analizi životnog standarda, socijalne uključenosti i zdravstvenog stanja stanovništva u Bosni i Hercegovini. Finalni rezultati Ankete su objavljeni i dostupni na web stranici Agencije u formi saopćenja i posebne publikacije pod nazivom Anketu o potrošnji domaćinstava u Bosni i Hercegovini 2011 - konačni rezultati. Pripremljena je i metodologija za provođenje Pilot Ankete o prihodima i životnom standardu u Bosni i Hercegovini 2015. (tzv. SILC anketa). Pored provođenja ovih anketa, Agencija kontinuirano u mjesečnoj dinamici proizvodi i indeks potrošačkih cijena kao jedan od osnovnih makroekonomskih indikatora koji služi kao mjera inflacije u zemlji, za usklađivanje plaća i zarada u skladu s kolektivnim ugovorima, penzija i socijalnih davanja te u druge svrhe. Indeksi potrošačkih cijena se objavljuju prema mjesečnoj dinamici u formi saopćenja koja su dostupna na web stranici Agencije. Agencija je jedini izvor relevantnih i na međunarodnim standardima zasnovanih podataka o potrošnji, životnom standardu, siromaštvu, indeksima potrošačkih cijena i inflaciji u zemlji.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Proizvoditi podatke koji se mogu koristiti za zaštitu potrošača u smislu da ti podaci daju sliku stvarne situacije stanovništva u BiH s aspekta veličine i strukture potrošnje i njihovih potreba, prihoda i siromaštva kao i socio-ekonomskih i demografskih karakteristika	- metodološki i organizacijski pripremiti i provesti Anketu o potrošnji domaćinstava u BiH u 2015. godini (APD 2015), - metodološki i organizacijski pripremiti i provesti Pilot Anketu o prihodima i životnom standardu u BiH u 2015. godini (SILC 2015)	Agencija za statistiku BiH	30.06.2016. za objavu finalnih rezultata APD 2015. 31.10.2015.	- u svrhu zaštite potrošača u BiH više koristiti podatke oficijelne statistike, posebno one koje proizlaze iz anketa o potrošnji i prihodima domaćinstava i statistike cijena i životnog standarda
2.	Redovno u mjesečnoj dinamici proizvoditi i objavljivati podatke o inflaciji u BiH i prosječnim cijenama proizvoda i usluga po gradovima.	- redovno izračunavati i objavljivati indeks potrošačkih cijena za BiH po Međunarodnoj klasifikaciji finalne potrošnje prema namjeni (COICOP)	Agencija za statistiku BiH	Kontinuirano	- u svrhu zaštite potrošača u BiH više koristiti podatke oficijelne statistike, posebno one koji proizlaze iz anketa o potrošnji i prihodima domaćinstava i statistike cijena i životnog standarda.

POGLAVLJE X - Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

PODRUČJE EMITIRANJA

Na osnovu Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija, Kodeksa o komercijalnim komunikacijama i ostalim pravilima, ciljevi Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: RAK) u oblasti zaštite potrošača su da korisnici navedenih medija budu zaštićeni u pogledu istinitosti sadržaja, dobne pogodnosti sadržaja, jezika mržnje i diskriminacije, legalnosti autorskih prava, kao i uslova elektronskog reklamiranja roba i usluga. U tom smislu RAK donosi i primjenjuje propise kojima se uređuju navedene oblasti, a koji su usklađeni sa

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	EMITIRANJE Promoviranje pravične konkurencije u cilju ostvarenja maksimalne dobiti za korisnike u smislu izbora, cijene, i kvaliteta usluga; Osigurati pristup uslugama distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija za sve korisnike na transparentnoj, objektivnoj i nediskriminatornoj osnovi; Zaštiti interese svih korisnika usluga, te približiti nivo kvaliteta u pružanju usluga s općeprihvaćenim standardima u EU;	- nastavak praćenja poštivanja odredbi Pravila o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, kao i odredbi Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija i Kodeksa o komercijalnim komunikacijama koje se odnose na pružanje usluge, zaprimanje i postupanje po prigovorima građana.	RAK -Sektori iz oblasti emitiranja	Kontinuirano	- poboljšanje saradnje i koordinacije s institucijama koje su direktno nadležne za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u BiH

Naredna Anketu o potrošnji domaćinstava u Bosni i Hercegovini bit će provedena u 2015. godini. U drugoj polovini 2014. završene su sve pripreme za novu anketu (izrada i dizajn upitnika i metodologije, izbor uzorka), a potom i štampanje obrazaca, instruktura anketara i ostalog osoblja za terenski rad. Anketu će početi u januaru 2015. godine i trajat će 12 mjeseci na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Rezultati Ankete o potrošnji domaćinstava u Bosni i Hercegovini u 2015. godini (APD 2015.) će biti dostupni sredinom 2016. godine. Osim APD 2015., Agencija će u saradnji s entitetskim zavodima za statistiku provesti Pilot SILC anketu o prihodima i životnom standardu u Bosni i Hercegovini. Projekat se finansira iz sredstava IPA 2012 i provodi se u periodu januar 2014 - oktobar 2015. godine. Prikupljanje podataka za Pilot SILC anketu će se izvršiti u februaru 2015. godine. Rezultati te ankete će biti statistički obrađeni, ali neće biti objavljeni nego će se koristiti u interne svrhe statističkih institucija za provođenje pune ankete u neposrednoj budućnosti.

standardima EU i drugim primjenjivim međunarodnim standardima emitiranja. Po svakom od naprijed navedenih osnova korisnici sadržaja elektronskih medija imaju pravo da podnesu odgovarajući prigovor RAK-u.

PODRUČJE TELEKOMUNIKACIJA

U oblasti telekomunikacionih usluga RAK se brine da korisnici tih usluga budu zaštićeni u pogledu transparentnosti vrsta i uslova pružanja usluga, njihovih cijena, maksimalnih obavezujućih rokova i tehničkih karakteristika ugovorenih usluga. Navedeno je uređeno propisima RAK-a i s njima usklađenim općim uvjetima poslovanja operatora telekomunikacija. Uz to, posebno se vodi računa o zaštiti korisnika u pogledu legalnosti ugovorenih usluga te sprječavanju rada nelegalnih operatora telekomunikacija.

	Osigurati poštovanje odredbi Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija, Kodeksa o komercijalnim komunikacijama kao i ostalim propisima Agencije, a koji se direktno tiču zaštite potrošača; Osigurati poštovanja principa poštene konkurencije koji neće štetiti interesima potrošača, s posebnim osvrtom na poštivanje odredbi koje se tiču zaštite maloljetnika				
2.	TELEKOMUNIKACIJE Promoviranje principa korektnosti i ispravnosti u pružanju javnih telekomunikacionih usluga s ciljem da korisnik dobije uslugu koja odgovara kvalitetu i cijenu kakvom je usluga predstavljena korisniku kada je reklamirana	- donošenje odgovarajućeg provedbenog akta kojim će se urediti postupak vršenja tehničkih mjerenja ili provjera kod prigovora korisnika na kvalitet, obračun ili sadržaj usluge, - saradnja s institucijama koje rade na zaštiti prava potrošača	RAK - Sektori iz oblasti telekomunikacija	Kontinuirano	- poboljšanje saradnje i koordinacije s institucijama i udruženjima koji su direktno nadležni za provođenje državnih i entitetskih propisa iz oblasti zaštite prava potrošača

POGLAVLJE XI - Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Institut) obavlja zakonodavne i stručne poslove iz područja zaštite prava intelektualnog vlasništva. U okviru nadležnosti Institut provodi postupke za priznanje prava industrijskog vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn i geografska oznaka) u Bosni i Hercegovini i u inostranstvu, vodi registre (javne knjige) o prijavljenim i priznatim pravima industrijskog vlasništva u Bosni i Hercegovini u elektronskoj formi i izdaje izvještaj o stanju zaštite navedenih prava u Bosni i Hercegovini. U okviru poslova u oblasti zaštite prava industrijskog vlasništva bitan segment djelovanja predstavlja informacijska djelatnost kao i saradnja s drugim državnim institucijama u cilju osiguranja efikasne provedbe prava intelektualnog vlasništva.

U sistemu zaštite intelektualnog vlasništva učestvuju i druge institucije i to: Uprava za indirektno oporezivanje, tržišne inspekcije entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, redovni

sudovi, uključujući i Sud Bosne i Hercegovine, porezna uprava, policija te zastupnici za zaštitu industrijskog vlasništva. Djelovanje navedenih subjekata usmjereno je na otkrivanje djela puštanja u promet krivotvorene robe odnosno neovlašteno vršenje usluga u pravnom prometu, suzbijanje i sprječavanje ulaska takve robe na tržište Bosne i Hercegovine, sprječavanje djela neloyalne konkurencije, preduzimanje odgovarajućih mjera i pokretanje postupaka protiv njihovih počinitelja te zastupanje u postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva pred Institutom i drugim upravnim i sudskim organima.

U sistemu zaštite potrošača u Bosni i Hercegovini, Institut djeluje u okviru svoje nadležnosti, u kom cilju pruža informacijske i servisne usluge zainteresiranim licima i institucijama. Saradnja s institucijama za provedbu prava intelektualnog vlasništva ostvaruje se pružanjem relevantnih informacija o sticanju, ostvarivanju i prometu prava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini, o važećim pravima domaćih i inostranih pravnih i fizičkih lica u Bosni i Hercegovini i o drugim podacima, zavisno od zahtjeva i potreba odgovarajuće osobe odnosno institucije.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Podsticanje razvoja modernog sistema intelektualnog vlasništva	- moderniziranje sistema za procesuiranje zahtjeva za priznanje prava industrijskog vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn, oznaka geografskog porijekla) uključujući i digitalizaciju procesa	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	Kontinuirano	
2.	Jačanje institucionalnih kapaciteta Instituta	- izrada informaciono komunikacione osnove (ICT) za provedbu novih sistema za procesuiranje zahtjeva za priznanje prava industrijskog vlasništva (software za procesuiranje prijave patenata i žigova)	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	Kontinuirano	

POGLAVLJE XII - Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Institut), prema članu 15. Zakona o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) imenuje mjeriteljske laboratorije i centre za verifikaciju mjerila koji vrše verifikacije mjernih uređaja u sklopu zakonskog mjeriteljstva. U direktnoj vezi sa zaštitom potrošača je okvir zakonskog mjeriteljstva u kojem se nalaze mjerni uređaji koji se koriste za mjerenje mase (vage), energije (el. energija, grijanje, plin i sl.) i vode, oblast predpakiranih proizvoda, kao i oblast kontrole plemenitih metala. Ovu djelatnost Institut, kao i

entitetske institucije i imenovane laboratorije, kontinuirano obavljaju prema Zakonu.

Mjeriteljski sistem Bosne i Hercegovine također čine i laboratorije koje su imenovane od strane Instituta, a čiji rad se direktno reflektira na oblast zaštite potrošača. U te laboratorije spadaju: imenovane laboratorije za mjerenje protoka vode, imenovane laboratorije za masu, imenovane laboratorije za mjerenje protoka plina i imenovane laboratorije za mjerenje električne energije.

Uloga Instituta naglašena je i u članu 23. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, u kojem se spominju neto mase proizvoda te u članu 35. istog zakona koji propisuje mjerenja potrošnje energije i vode.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Učešće u radu ekspertnog tima za preuzimanje Direktive 2004/22/EC o mjernim instrumentima u zakonodavstvo BiH	- izrada pravilnika i drugih podzakonkih akata, - dodatna obuka i specijalizacija uposlenika Instituta kako bi se što adekvatnije odgovorilo na postavljene zadatke	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
2.	Priprema nacrtu pravilnika za pojedina mjerila na osnovu objavljenih podzakonkih akata u 2012. godini	- izrada pravilnika i mjeriteljskih uputa, - edukacija i obuke zaposlenih Instituta	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
3.	Podizanje kompetencija imenovanih laboratorije koje vrše poslove verifikacije mjernih instrumenata	- implementacija zahtjeva predviđenih podzakonskim aktima donesenim 2012. godine	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
4.	Jedinstvena baza podataka tipskih odobrenja na nivou BiH	- objavljivanje na web stranici Instituta izdatih tipskih odobrenja	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
5.	Uspostavljanje kontinuiranog nadzora nad mjerilima koja su u upotrebi kod komunalnih preduzeća (vodomjeri, plinomjeri, mjerila el.energije, mjerila toplotne energije, parking satovi)	- provođenje redovnih i vanrednih nadzora nad mjerilima u upotrebi	Institut za mjeriteljstvo BiH, entitetski zavodi za mjeriteljstvo i tržišne inspekcija	Kontinuirano	
6.	Stavljanje u operativni rad laboratorija koje čine etalonsku bazu; Dokazivanje kompetencija laboratorija iz oblasti temperature, električnih veličina, vremena i frekvencije	- pisanje tehničkih procedura kalibracije, - priprema za "peer review" i publiciranje kalibracionih i mjernih kapaciteta (CMC) predmetnih laboratorija u KCDB bazu podataka u BIPM-u	Institut za mjeriteljstvo BiH	Kontinuirano	
7.	Podizanje svijesti o ulozi i značaju mjeriteljstva	- organiziranje okruglih stolova ili radnih skupova, - izdavanje biltena, - redovno ažuriranje web stranice Instituta, - obilježavanje dana mjeriteljstva	Institut za mjeriteljstvo BiH i nadležne institucije, prestavnici potrošača	Kontinuirano	- potreban zajednički nastup svih institucija koje čine infrastrukturu kvaliteta

POGLAVLJE XIII - Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine**ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje**

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu poglavlja: Institut) je samostalna upravna organizacija nadležna za poslove u području standardizacije. U skladu s tim Institut obavlja sljedeće aktivnosti: predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i publikuje bosanskohercegovačke standarde, zastupa i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u evropskim, međunarodnim i drugim nacionalnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma o članstvu u tim organizacijama, učestvuje u pripremi tehničkih propisa, razvija i uspostavlja informacijski sistem o standardima Bosne i Hercegovine, te organizira i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije.

Standardizacija u Bosni i Hercegovini uspostavljena je prema principima međunarodne i evropske standardizacije, a to su: dobrovoljnost, konsenzus, uključivanje svih zainteresiranih strana, javnost rada, razvoj tehnike i koherentnost. Potrošači, kao

jedna od zainteresiranih strana u procesu standardizacije, odnosno u procesu planiranja, pripreme i donošenja standarda, uključivanjem svojih predstavnika ostvaruju mogućnost da artikuliraju svoje interese te da se upoznaju sa zahtjevima standarda koje proizvodi i usluge moraju zadovoljiti.

U cilju ostvarivanja kontakta s potrošačima te njihovog informiranja i podsticanja na saradnju, Institut kontinuirano obavlja sljedeće aktivnosti: redovno dostavlja Glasnik Instituta udruženjima potrošača koji su članovi Saveza udruženja potrošača Bosne i Hercegovine, te im na taj način omogućava praćenje kretanja u standardizaciji; omogućavanje udruženjima potrošača da delegiraju predstavnika potrošača u postojeća stručna tijela za donošenje standarda ili u stručna tijela koja tek trebaju da se formiraju; na web stranici Instituta, kao i društvenim mrežama (Youtube, Facebook, Twitter, LinkedIn i Flickr) objavljuje informacije o radu i dešavanjima u Institutu, te postavlja publikacije u vezi zaštite potrošača; upućuje pozive predstavnicima potrošača za prisustvo na skupovima za koje se smatra da postoji interes potrošača.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Usvajanje harmoniziranih (EN) standarda koji podržavaju Direktive novog i globalnog pristupa (primjena harmoniziranih standarda omogućava zadovoljenje propisanih sigurnosnih zahtjeva u direktivama za proizvode i usluge)	- planirati donošenje harmoniziranih i drugih standarda u godišnjim planovima rada tehničkih komiteta i radnih grupa	Institut za standardizaciju BiH (tehnički komiteti i radne grupe kao radna tijela Instituta)	Kontinuirano	- upućivanje inicijative Institutu za donošenje standarda za područja koja su prioriteta za BiH, - veće uključivanje zainteresiranih strana u radna tijela Instituta kako bi sva područja standardizacije bila pokrivena (npr. predstavnici resornih ministarstava, predstavnici potrošača, industrije, naučnih ustanova, itd.)

2.	Stvaranje uslova za jedinstveni ekonomski prostor na kojem bi bh. potrošači bili zaštićeni i imali ravnopravan status s potrošačima u regionu, Evropi i svijetu	- pratiti rad evropskih i međunarodnih tijela za standardizaciju i usklađivati BAS standarde s evropskim i međunarodnim standardima	Institut za standardizaciju BiH (tehnički komiteti i radne grupe kao radna tijela Instituta)	Kontinuirano	- veće uključivanje zainteresiranih strana
3.	Uključivanje predstavnika udruženja potrošača u rad radnih tijela Instituta za donošenje standarda (tehnički komiteti i radne grupe)	- informirati udruženja potrošača kada se formiraju tehnički komiteti kako bi predložili svoje predstavnike da učestvuju u radu	Institut za standardizaciju BiH i udruženja potrošača	Kontinuirano	- jačanje saradnje
4.	Obuka potrošača vezana za rad na bh. standardizaciji, evropskoj standardizaciji (ANEC) i međunarodnoj standardizaciji (COPOLCO)	- objavljivati korisne informacije za potrošače u Glasniku Instituta, naweb stranici Instituta i društvenim mrežama, te pozivati potrošače da učestvuju na seminarima, radionicama i sl.	Institut za standardizaciju BiH i predstavnici udruženja potrošača	Kontinuirano	- jačanje saradnje

POGLAVLJE XIV - Federalno ministarstvo trgovine ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Federalno ministarstvo trgovine, koje je u skladu s članom 98. stav 1. tačka e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini jedan od subjekata nadležnih za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini, je u svom Planu rada za 2015. godinu kao jedan od strateških ciljeva utvrdilo unaprjeđenje zaštite prava i ekonomskih interesa potrošača. U provođenju tog zadatka utvrđeno je provođenje niza aktivnosti u cilju izgradnje i razvoja sistema zaštite potrošača, a koje se sastoje od donošenja normativnih akata, jačanja administrativnih kapaciteta, podizanja javne svijesti o potrošačkim pravima, te aktivnosti koje se odnose

na davanje podrške radu i razvoju udruženja potrošača u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Programski zadatak koji se odnosi na jačanje kapaciteta udruženja za zaštitu potrošača bit će realiziran davanjem stručne i finansijske podrške udruženjima.

Imajući u vidu značaj saradnje s udruženjima potrošača kao važnim dijelom civilnog društva, Ministarstvo u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine redovno osigurava finansijska sredstva za podršku njihovom radu.

Provođenjem određenih programskih aktivnosti nastoji se povećati nivo javne svijesti i znanja o potrebi zaštite potrošača u Federaciji Bosne i Hercegovine.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača:

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Povećanje transparentnosti raspodjele sredstava za finansijsku podršku udruženjima potrošača, normativno uređenje kriterija	- izrada Odluke o finansiranju i sufinansiranju udruženja potrošača	Federalno ministarstvo trgovine	mart 2015. godine	
2.	Podizanje javne svijesti o potrošačkim pravima	- organiziranje seminara, okruglih stolova, medijska prezentacija sadržaja iz područja zaštite potrošača uz angažiranje relevantnih stručnjaka iz pojedinih oblasti	Federalno ministarstvo trgovine, Udruženja potrošača	Kontinuirano	
3.	Podrška radu i podsticanje razvoja i djelovanja udruženja za zaštitu potrošača	- pružanje finansijske i stručne podrške udruženjima potrošača	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	
4.	Praćenje rada udruženja za zaštitu potrošača	- analiza i vrjednovanje rezultata djelovanja	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	
5.	Aktivno djelovanje prema poslovnoj zajednici s ciljem poštivanja zakona	- preduzimanje propisanih mjera u slučajevima pritužbi potrošača	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	
6.	Unaprjeđenje saradnje s ostalim nositeljima zaštite potrošača	- razmjena informacija i zajedničke aktivnosti na dosljednoj primjeni Zakona o zaštiti potrošača u BiH i drugih zakona i propisa koji su povezani s ovom oblast	Federalno ministarstvo trgovine	Kontinuirano	

POGLAVLJE XV - Ministarstvo trgovine i turizma Republike Srbije

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Ministarstva trgovine i turizma Republike Srbije u sistemu zaštite potrošača propisana je Zakonom o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 06/12 i 63/14) i Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Članom 98. stav 1. tačka e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, propisano je da su subjekti nadležni za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini entitetski organi i organi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je odredbom člana 117. propisano da nadzor nad provođenjem ovog Zakona obavljaju nadležni organi određeni članom 98. stav 1. tačke a) do e) i tačka i) u skladu s ovlaštenjima utvrđenim posebnim zakonom i drugim propisima.

Zakonom o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj regulirana su brojna pitanja koja se tiču zaštite ekonomskih interesa

potrošača. Zakonom su utvrđeni subjekti odgovorni za zaštitu potrošača u Republici Srpskoj, koji imaju obavezu da u svojim aktima kojim se definiraju politike i programi rada uključe i zahtjevi iz oblasti zaštite prava potrošača. Zakonom je propisana obaveza donošenja Programa za zaštitu potrošača kojeg usvaja Vlada Republike Srbije za period od dvije godine. Programom se utvrđuju ciljevi politike zaštite potrošača, način i dinamika ostvarivanja ciljeva, subjekti ovlašteni za realizaciju programa, finansijska sredstva i drugi elementi značajni za ostvarivanje zaštite potrošača. Ministarstvo, kao koordinator u izradi Programa i kao subjekt odgovoran za zaštitu potrošača u oblasti trgovine i turizma, trenutno provodi aktivnosti na izradi Programa za zaštitu potrošača za period 2015-2016. godina.

Ministarstvo trgovine i turizma ima aktivnu saradnju s udruženjima potrošača iz Republike Srbije, kojima je osnovni cilj pružanje pomoći potrošačima u ostvarivanju njihovih prava i interesa, podizanje svijesti i informiranje potrošača. Ministarstvo pruža finansijsku podršku udruženjima putem sufinansiranja

materijalnih troškova i finansiranja projekata koje oni realiziraju. Ministarstvo prati rad postojećih udruženja i podržava osnivanje novih udruženja, a istovremeno podiže i kvalitet rada udruženja putem organiziranja tematskih konferencija ili okruglih stolova na kojima se diskutira o specifičnim oblastima zaštite potrošača. U Republici Srpskoj trenutno djeluje sedam udruženja za zaštitu prava potrošača koja su upisana u Evidenciju koju vodi Ministarstvo trgovine i turizma.

Pored aktivne saradnje s udruženjima, Ministarstvo saraduje i s ostalim nositeljima zaštite potrošača u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

U 2014. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 63/14), kojim se vrši usaglašavanje postojećeg zakona s Direktivom EU o vremenskom korištenju nepokretnosti u turizmu, preciznije definiranje prava potrošača na reklamaciju u slučajevima nedostatka na proizvodu. Zakonom su definirani pojmovi

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Donošenje Programa za zaštitu potrošača u RS za period 2015-2016. godina	- formiranje Radne grupe i aktivno učešće svih nositelja zaštite potrošača u izradi Programa	Ministarstvo trgovine i turizma (koordinacija aktivnosti) i ostali nositelji zaštite potrošača u RS	30.4.2015. godine	- preciznije definiranje ciljeva, zadataka, nositelja, rokova i potrebnih sredstava za realizaciju
2.	Unaprjeđenje nadzora i kontrole izvršenja obaveza korisnika sredstava granta za zaštitu potrošača	- izmjene i dopune Pravilnika o kriterijima za raspodjelu finansijskih sredstava za rad udruženja za zaštitu potrošača i Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja evidencije udruženja za zaštitu potrošača	Ministarstvo trgovine i turizma RS	31.12.2015. godine	
3.	Jačanje savjetodavne uloge udruženja potrošača	- evidentiranje prigovora potrošača od strane udruženja potrošača	Udruženja potrošača i Ministarstvo trgovine i turizma RS	Kontinuirano	- učestalija analiza i vrjednovanje rada i učinaka udruženja potrošača
4.	Poboljšanje uslova za rad i djelovanje udruženja potrošača	- finansiranje rada udruženja potrošača, kroz sufinansiranje materijalnih troškova rada	Ministarstvo trgovine i turizma RS	Kontinuirano	- podsticanje razvoja i djelovanja udruženja potrošača
5.	Podizanje javne svijesti o pravima potrošača i njihovoj zaštiti	- finansiranje projekata udruženja potrošača	Ministarstvo trgovine i turizma RS u saradnji s udruženjima za zaštitu potrošača u RS	30.06.2015. godine	- informiranje potrošača o načinu ostvarivanja njihovih prava
6.	Uspostavljanje i unaprjeđenje saradnje između nositelja zaštite potrošača i trgovaca, pružatelja usluga od općeg ekonomskog interesa	- organiziranje tematskih konferencija s nositeljima zaštite potrošača i pružateljima usluga od općeg ekonomskog interesa	Ministarstvo trgovine i turizma RS u saradnji s nositeljima zaštite potrošača	Kontinuirano	- konkretnije identifikiranje problema s kojima se potrošači susreću i traženje načina za njihovo rješavanje u praksi

POGLAVLJE XVI - Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Odjela za privredni razvoj, sport i kulturu kao i drugih odjela i institucija Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u sistemu zaštite potrošača određena je u poglavlju IV Zakona o javnoj upravi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", br. 19/07, 2/08 i 43/08) kao i članom 98. tačka e) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini.

Odjel za privredni razvoj, sport i kulturu, između ostalog, prati i unaprjeđuje stanje u oblasti zaštite potrošača, te saraduje s

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Provođenje projekata u vezi informiranja i edukacije potrošača u cilju zaštite prava potrošača	- organiziranje okruglih stolova, radio emisija uz angažiranje relevantnih stručnjaka iz oblasti zaštite potrošača, štampanje i distribucija brošura na temu zaštite potrošača, - osiguranje finansijskih sredstava u budžetu BD BiH za 2015. godinu za provođenje projekata povjerenih udruženjima za zaštitu potrošača BD BiH, te pružanje tehničke podrške udruženjima	Nadležni odjeli i institucije Vlade Brčko Distrikta BiH u sistemu zaštite potrošača u saradnji s udruženjima za zaštitu potrošača u BD BiH	Kontinuirano	- jačanje saradnje svih nositelja zaštite potrošača kroz planiranje ciljeva, zadataka i sredstava za njihovu realizaciju.

rasprodaje, sniženja i akcijske prodaje, i s tim u vezi obaveze trgovaca u pogledu jasnog i vidljivog obavještanja potrošača o razlozima sniženja cijena. Zakonom je zabranjeno trgovcima da dodatno naplaćuju izdavanje računa, kao i da naplaćuju vrećicu, omot, ili drugu vrstu ambalaže koja služi za nošenje kupljenih proizvoda ukoliko na sebi imaju logotip, slogan, znak ili naziv trgovca a koji se smatra reklamnim sredstvom. Nadalje, propisana je obaveza pružatelja usluga od općeg ekonomskog interesa da moraju potrošačima omogućiti pravo na raskid ugovora (npr. korisnici grijanja), kao i zastara obaveza po osnovu potraživanja za ekonomske usluge u roku od godinu dana od dana nastanka obaveze.

U 2015. godini nastavit će se s jačanjem prava potrošača, posebno korisnika ekonomskih usluga, putem implementacije odredbe koja omogućava predstavnicima udruženja potrošača učešće u radu komisija za rješavanje reklamacija.

udruženjima za zaštitu potrošača iz Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske. Odjel prati cijene životnih namirnica i naftnih derivata u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Odjel za privredni razvoj, sport i kulturu je 2013. godine uspostavio Savjetodavni servis za potrošače, te na zahtjev potrošača, telefonski i putem elektronske pošte pruža besplatne savjetodavne usluge. Na zahtjeve privrednih subjekata (pravni lica) i fizičkih lica, Odjel za privredni razvoj, sport i kulturu daje stručna mišljenja u pismenoj formi, vezano za pojedine odredbe Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini i Zakona o trgovini.

2.	Savjetodavni servis za potrošače	- pružanje savjeta i stručnih mišljenja na upite fizičkih i pravnih lica putem telefona, elektronske pošte i putem pisanih odgovora	Odjel za privredni razvoj, sport i kulturu	Kontinuirano	
----	----------------------------------	---	--	--------------	--

POGLAVLJE XVII - Federalna uprava za inspeksijske poslove

ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje

Uloga Inspektorata tržišno-turističke inspekcije Federalne uprave za inspeksijske poslove odnosi se na obavljanje nadzora nad primjenom Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini i drugih propisa kojima je, između ostalog, u djelatnosti trgovine, trgovinskih usluga, obrta i turističko-ugostiteljskoj djelatnosti propisano pružanje usluga krajnjem potrošaču. Vezano za to, bitno je istaknuti određene poteškoće koje se pojavljuju prilikom nadzora nad primjenom propisa iz oblasti zaštite potrošača: nedorečenost i/ili dvosmislenost pojedinih odredbi zakona i podzakonskih akata kojima se štite prava potrošača; nedostatak

akreditiranih laboratorija za ispitivanje uzorkovanih proizvoda, odnosno da li isti ispunjavaju propisane uslove i parametre za tu vrstu proizvoda; nedostatak opreme, uređaja, instrumenata i drugih pomoćnih sredstava neophodnih za propisan rad u obavljanju poslova kontrole kvaliteta i uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje roba u unutrašnjem prometu i na mjestima carinjenja, odnosno pri uvozu; nedostatak potrebnih novčanih sredstava za laboratorijsko ispitivanje proizvoda.

Inspektorat sanitarno-zdravstveno-farmaceutске inspekcije u sastavu Federalne uprave za inspeksijske poslove vrši inspeksijski nadzor nad uvozom pošiljki životnih namirnica i predmeta opće upotrebe kao i uzimanje uzoraka radi laboratorijske provjere zdravstvene ispravnosti putem ovlaštenih laboratorijskih ustanova.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Saradnja s nositeljima zaštite potrošača što uključuje nastavak saradnje s Agencijom za nadzor nad tržištem BiH i proširenje saradnje s ostalim nositeljima zaštite potrošača, ombudsmenima i udruženjima za zaštitu potrošača	- razmjena informacija i iskustava iz oblasti zaštite potrošača svih nositelja zaštite potrošača, uključujući informacije i pozitivna iskustva nad primjenom propisa iz ove oblasti u EU	Federalna uprava za inspeksijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Kontinuirano	- primjena propisa iz oblasti zaštite potrošača svih nositelja zaštite potrošača
2.	Povećanje discipline u primjeni propisa iz oblasti zaštite potrošača	- izvršiti planirane kontrole prema Planu i programu za 2015. godinu, - zavisno od oblasti nadzora, vršiti kontinuirane ili povremene kontrole i nadzore po zahtjevima potrošača i drugih nositelja zaštite potrošača	Federalna uprava za inspeksijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Kontinuirano	- povećanje saradnje svih nositelja zaštite potrošača
3.	Laboratorijsko ispitivanje prehrambenih i neprehrambenih proizvoda radi provjere da li isti zadovoljavaju propisane uslove kvaliteta, odnosno sigurnosne zahtjeve. Nastavak saradnje s Agencijom za nadzor nad tržištem BiH s ciljem administrativne, vizuelne i laboratorijske provjere neprehrambenih proizvoda	- uzimanje uzoraka proizvoda koji su u prometu (prehrambeni i neprehrambeni proizvodi) kao i na mjestima proizvodnje (prehrambeni proizvodi) i dostavljanje istih u ispitne laboratorije	Federalna uprava za inspeksijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Povremene provjere u zavisnosti od planiranih projektnih aktivnosti za neprehrambene proizvode, te općenito od odobrenih sredstava za ovu namjenu (za prehrambene i neprehrambene proizvode)	- osiguranje finansijskih sredstava za realizaciju navedenih zadataka
4.	Sudjelovanje u izradi izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata s ciljem povećanja efikasnosti u nadzoru nad primjenom propisa iz oblasti zaštite potrošača	- pokrenuti inicijativu za izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata, dati primjedbe i prijedloge za izmjene, aktivno učestvovati u procesu izmjena i dopuna kao i donošenju novih propisa	Federalna uprava za inspeksijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Po potrebi	- aktivno uključivanje u proces izrade propisa iz oblasti zaštite potrošača i na zahtjev obrađivača propisa
5.	Edukacija iz oblasti zaštite potrošača i informiranje potrošača	- učešće na seminarima, okruglim stolovima na temu zaštite potrošača, - informiranje potrošača o izvršenim inspeksijskim nadzorima nad primjenom propisa iz ove oblasti	Federalna uprava za inspeksijske poslove i kantonalne uprave (inspektorati tržišno-turističke inspekcije)	Po potrebi	- saradnja s drugim nositeljima zaštite potrošača, edukacija i usklađivanje propisa s propisima i pozitivnim iskustvima iz EU
6.	Inspeksijski nadzori i uzimanje uzoraka na laboratorijsku provjeru zdravstvene ispravnosti određenih vrsta namirnica i predmeta opće upotrebe prema monitoringu	- četiri monitoringa na provjeru određenih vrsta namirnica na mikotoksine, pesticide, teške metale i mikrobiologiju	Federalna uprava za inspeksijske poslove (inspektorat sanitarno-zdravstveno-farmaceutске inspekcije)	Kontinuirano	
7.	Pojačan inspeksijski nadzor u timskom radu	- kvalitet pružanja zdravstvenih usluga, - kontrola registriranih i neregistriranih lijekova, - kontrola magistralnih i galenskih preparata, - kontrola dijetetskih proizvoda, - kontrola namirnica i predmeta opće upotrebe, - kontrola transporta i skladištenja namirnica	Federalna uprava za inspeksijske poslove i kantonalne uprave (inspektorat sanitarno-zdravstveno-farmaceutске inspekcije)	Po potrebi	

POGLAVLJE XVIII - Republička uprava za inspeksijske poslove**ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje**

Republička uprava za inspeksijske poslove kontrolira primjenu propisa iz oblasti zaštite potrošača i lojalne konkurencije. Kontrolu propisa koji se odnose na zaštitu

potrošača vrše inspekcije u sastavu Inspektorata Republike Srpske i organa lokalne samouprave. Smetnje u radu inspeksijskih organa predstavljaju: nedostatak laboratorija za ispitivanje određenih vrsta roba, neosposobljenost laboratorija za utvrđivanje određenih, vrlo značajnih parametara te nedovoljna tehnička opremljenost organa lokalne uprave za brzu razmjenu informacija.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju, zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Jačanje discipline u primjeni propisa iz oblasti zaštite potrošača	- redovne i vanredne kontrole (planirane kontrole i kontrole po dojavama i reklamacijama potrošača)	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu organa lokalne samouprave	Kontinuirano	- jačanje saradnje svih nositelja zaštite potrošača kroz planiranje ciljeva, zadataka i sredstava za njihovu realizaciju
2.	Laboratorijska provjera usaglašenosti proizvoda s definiranim zahtjevima	- uzorkovanje i dostavljanje na laboratorijsko ispitivanje	Inspektorat RS, inspekcije u sastavu organa lokalne samouprave i ovlaštene laboratorije	Povremeno prema procjeni rizika i u skladu s raspoloživim finansijskim sredstvima	- jačanje laboratorijskih kapaciteta i veća finansijska sredstva
3.	Jačanje komunikacije i razmjena informacija sa svim nositeljima zaštite potrošača	- saradnja s udruženjima potrošača i drugim nadležnim institucijama, - razmjena informacija putem međunarodnih sistema za brzo obavještanje (RASFF, RAPEX)	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu organa lokalne samouprave	Kontinuirano	- održavanje stalne komunikacije i intenziviranje iste u određenim okolnostima
4.	Informiranje potrošača	- medijsko predstavljanje planiranih i realiziranih inspeksijskih aktivnosti	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu organa lokalne samouprave	Povremeno po potrebi	- objektivno i pravovremeno informiranje
5.	Potpuno primjenjivi propisi	- davanje mišljenja i inicijativa za izmjenu propisa iz oblasti zaštite potrošača	Inspektorat RS i inspekcije u sastavu organa lokalne samouprave	Po potrebi	- bolja saradnja između predlagača propisa i inspeksijskih organa
6.	Edukacija i podizanje svijesti potrošača	- učešće u kampanjama	Nadležni organi	Po potrebi	- veća učestalost i obuhvatnost provođenja kampanja putem masovnih sredstava informiranja

POGLAVLJE XIX - Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine**ODJELJAK A. - Uloga institucije u sistemu zaštite potrošača i trenutno stanje**

Uloga Inspektorata Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ogleda se u vršenju kontrole nad primjenom propisa, koja uključuje i kontrolu primjene propisa iz oblasti zaštite potrošača i lojalne konkurencije. Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zaštite potrošača vrše sljedeće inspekcije: tržišna, poljoprivredna,

zdravstvena, sanitarna, veterinarska, saobraćajna, građevinska, inspekcija za puteve, elektroenergetska, termoenergetska, inspekcija rada i komunalna inspekcija. Nedostatak laboratorija za ispitivanje određenih vrsta roba, neosposobljenost laboratorija za utvrđivanje određenih vrlo značajnih parametara, nedovoljna finansijska sredstva te nedostatak propisa iz ove oblasti predstavljaju probleme s kojima se Inspektorat suočava u svom radu.

ODJELJAK B. - Planirane aktivnosti u 2015. godini koje se odnose na oblast zaštite potrošača

R.b.	Ciljevi	Zadaci	Nositelji	Rok za realizaciju zadataka	Prijedlozi mjera za poboljšanje
1.	Jačanje društvene discipline i odgovornosti u primjeni propisa čime se postiže zaštita potrošača i smanjuje nelojalna konkurencija	- vršenje inspeksijskog nadzora uz davanje prioriteta manje uređenim oblastima, - inspeksijski nadzor će se vršiti u skladu s Planom i programom rada za 2015. godinu pojedinih inspekcija, - po potrebi inspeksijski nadzor će biti usmjeren prema oblastima s pojavom većeg rizika, - pored proaktivnog, vršit će se i reaktivni nadzor koji obuhvata aktivnosti pokrenute na osnovu prigovora potrošača, obavijesti i informacija od nadležnih agencija	Nadležne inspekcije u sastavu Inspektorata Brčko Distrikta BiH	Kontinuirano	- usklađivanje propisa s propisima EU, - donošenje novih, te izmjene i dopune postojećih pravnih propisa u cilju podizanja kvaliteta zaštite potrošača, - jačanje laboratorijskih kapaciteta i ovlašćivanje laboratorija za pojedina ispitivanja, - saradnja između svih nositelja aktivnosti zaštite potrošača, - provođenje aktivnosti uzorkovanja pojedinih vrsta roba na tržištu

POGLAVLJE XX - Udruženja potrošača

Udruženja potrošača u BiH predstavljaju vrlo bitan subjekt u sistemu zaštite potrošača jer imaju ulogu posrednika između potrošača i nadležnih organa, inspekcija i drugih subjekata kojima je zakonom propisana obaveza zaštite potrošača. Njihova nadležnost propisana je članom 112. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Djeluju kao neprofitne i nevladine organizacije koje imaju svojstvo pravnog lica, te se kao takve ne mogu baviti privrednom djelatnošću. Sve svoje aktivnosti usmjeravaju isključivo na zaštitu pojedinačnih i zajedničkih interesa potrošača. Udruženja potrošača imaju pravo na učešće pri dodjeljivanju javnih poslova za oblast zaštite potrošača na način kako je propisano članovima 113., 114. i 115. Zakona o

zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Udruženja potrošača u Bosni i Hercegovini su različito organizirana na različitim nivoima, počev od općinskog, kantonalnog, entitetskog nivoa, nivoa Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te na nivou Bosne i Hercegovine. Krovno udruženje je Savez udruženja potrošača Bosne i Hercegovine, koji je osnovan u septembru 2004. godine i registriran u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine. Svrha Saveza je da osigura pomoć svojim članicama i osigura zaštitu interesa potrošača u Bosni i Hercegovini, ali i da predstavlja udruženja na internacionalnom nivou. Članstvo u Savezu je otvoreno pod jednakim uslovima prema svim udruženjima potrošača. U budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2015. godinu nisu planirana sredstva za finansiranje

udruženja potrošača. Entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine izdvajaju značajna finansijska sredstva za finansiranje udruženja potrošača.

POGLAVLJE XXI - Obrazovne institucije i mediji

Pravo na obrazovanje o pitanjima potrošača i pravo na informiranost su osnovna i neotuđiva prava potrošača koja su im data članom 3. tačke b) i d) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Članom 116. istog Zakona određeni su i načini obrazovanja potrošača kao što su: a) putem posebnih kurseva, seminara i savjetovanja; b) sredstava javnog informiranja (TV, radio, štampa); c) specijalnih publikacija za obrazovanje potrošača.

Osim navedenih, ukazuje se potreba i za novim modelima edukacije potrošača kao što je, između ostalog, i dopuna nastavnog programa u obrazovnim institucijama materijom iz oblasti zaštite potrošača koja ima za krajnji cilj kvalitetno obrazovanje o pravima, obavezama i zaštiti potrošača. Potpuna i pravovremena informiranost potrošača je nemoguća bez aktivne uloge svih sredstava javnog informiranja (TV, radio, štampa), kao najefikasnijeg načina obavještanja potrošača o proizvodima i uslugama koje koriste ili će koristiti.

DIO PETI - OKVIRNI OBIM FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA OSTVARIVANJE ZADATAKA IZ PROGRAMA

Realizaciju prethodno navedenih zadataka (u tabelama), a čiji je cilj promocija dobrog i efikasnog provođenja politike zaštite potrošača, nadležni organi vrše u sklopu svojih redovnih aktivnosti. Organi uprave zaduženi za pojedine zadatke iz Programa predvidjeli su finansiranje izvršavanja zadataka redovnim budžetskim sredstvima koja su planirana u budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2015. godinu (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Ombudsmen za zaštitu potrošača u BiH, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine, Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine, Konkurencijsko vijeće, itd.) i budžetima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Pojedini organi uprave sa specifičnim aktivnostima su planirali sredstva za posebne namjene.

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine je planirao finansijska sredstva za 2015. godinu:

- za provođenje monitoringa bolesti kod salmonidnih i ciprinidnih vrsta riba 51.520,00 KM,
- za provođenje monitoringa bolesti avijarne influence kod peradi 32.000,00 KM,
- za provođenje plana praćenja rezidua 400.000,00 KM i
- za provođenje službenih kontrola u registriranim i odobrenim objektima 35.000,00 KM.

Planirane aktivnosti Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine finansiraju se iz redovnih budžetskih sredstava ali i iz sredstava EPO-a (Evropske patentne organizacije) utvrđenih bilateralnim programom saradnje s Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je planirala sljedeća finansijska sredstva:

- za provođenje Ankete o potrošnji domaćinstava u Bosni i Hercegovini 2015. godine oko 900.000,00 KM (iznos se troši tokom perioda od 2 godine i

pokriva sve aktivnosti statističkih institucija od pripreme ankete do objave rezultata),

- za Pilot anketu o prihodima i životnom standardu u Bosni i Hercegovini 2015. godine 30.223,00 KM (sredstva iz IPA 2012 programa za period januar 2014. godine - oktobar 2015. godine),
- za izradu Indeksa potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini 25.000,00 KM mjesečno (pokriva sve troškove od prikupljanja podataka o oko 21 000 potrošačkih cijena za oko 650 proizvoda i usluga u 12 gradova Bosne i Hercegovine do objave podataka o inflaciji).

Inspeksijski nadzor u Federaciji Bosne i Hercegovine se finansira iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine i budžeta organa nižih nivoa vlasti. U Programu i Planu rada Inspektorata tržišno-turističke inspekcije za 2015. godinu planirana su sljedeća sredstva:

- za troškove laboratorijskih usluga ispitivanja kvaliteta proizvoda u iznosu od 100.000,00 KM (predviđeno je uzimanje 500 uzoraka na mjestu proizvodnje i u prometu s prosječnom cijenom laboratorijske analize ispitivanja kvaliteta u iznosu 200,00 KM),
- za troškove laboratorijskih usluga ispitivanja sigurnosnih zahtjeva neprehrambenih proizvoda u iznosu 20.000,00 KM (za oko 10 uzoraka čije ispitivanje će se vršiti prema potrebi i u zavisnosti od stanja na tržištu; uzimanje uzoraka neprehrambenih proizvoda obuhvaćeno je i projektima Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, a u čijoj realizaciji učestvuju inspektorati tržišnih inspekcija entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine),
- za nabavku potrebne opreme, uređaja, instrumenata i drugih pomoćnih sredstava za uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje (15 kompleta za inspektore u unutrašnjem prometu i inspektore na mjestu carinjenja) procjenjuje se da su potrebna sredstva oko 15.000,00 KM.

Inspeksijski nadzor u Republici Srpskoj se finansira iz budžeta Republike Srpske i budžeta organa lokalne samouprave. U 2015. godini za inspeksijske poslove planirani su troškovi laboratorijske analize uzoraka proizvoda i redovnih monitoringa u iznosu od 35.000,00 KM.

Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine je za 2015. godinu planirao određena sredstva za troškove laboratorijskih usluga, a u saradnji s Agencijom za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine planirano je uzimanje uzoraka po grupama proizvoda radi ispitivanja usklađenosti sa sigurnosnim zahtjevima (troškove tih analiza snosi Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine).

S obzirom da je veliki broj budžetskih korisnika na državnom, entitetskom i nižim nivoima vlasti uključen u ostvarenje ovog Programa i njegovih planiranih ciljeva, veoma je teško odrediti u apsolutnom iznosu okvirni obim finansijskih sredstava, koji bi bio dovoljan za njegovu realizaciju. Zbog toga bi koncept, po kojem su sami nositelji aktivnosti planirali zadatke i rokove za njihovo izvršenje, trebao biti polazni osnov za konkretizaciju obima finansijskih sredstava za ostvarivanje zadataka iz Programa.

DIO ŠESTI - OKVIRNI OBIM FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PODSTICANJE RAZVOJA I DJELOVANJA UDRUŽENJA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA

Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o osnovnim kriterijima za dodjeljivanje grant podrške za svaku

kalendarsku godinu uvrštena je odredba prema kojoj će udruženja za zaštitu potrošača moći aplicirati za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve budžeta Bosne i Hercegovine. Nadležna entitetska ministarstva iz vlastitog budžeta izdvajati će dio sredstava za podsticanje razvoja i djelovanja udruženja za zaštitu potrošača u cilju obrazovanja i osvješćivanja potrošača o njihovom stvarnom položaju i snazi na tržištu. U budžetu Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu Federalno ministarstvo trgovine je osiguralo grant sredstva za podršku udruženjima potrošača u iznosu od 150.000,00 KM. U budžetu Republike Srpske za 2015. godinu Ministarstvo trgovine i turizma Republike Srpske je osiguralo grant sredstva za podršku udruženjima za zaštitu potrošača u iznosu od 100.000,00 KM. Budžetom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine za 2015. godinu predviđena su grant sredstva "Udruženju građana zaštita potrošača Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" (za rad i materijalne troškove) u iznosu 7.000,00 KM.

Osim finansijske, udruženjima za zaštitu potrošača bit će pružena i tehnička pomoć, te u cilju što kvalitetnijeg informiranja i edukacije potrošača i trgovaca o njihovim pravima i obavezama, u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, pomoć u organizaciji seminara, okruglih stolova, radio i TV emisija, uz angažiranje relevantnih stručnjaka iz pojedinih oblasti koje su vezane za oblast zaštite potrošača, štampanju i distribuciji brošura na temu zaštite potrošača, organiziranju predavanja u školama i drugim vidovima aktivnosti.

DIO SEDMI - ZAKLJUČAK

Ovim Programom određeni su okviri prioriteta politike Bosne i Hercegovine na području zaštite potrošača za 2015. godinu. Osiguranje primjerenog funkcioniranja tržišta ovisit će o razvoju upravne infrastrukture kako bi se osigurao nadzor nad tržištem i provedba zakona na tom području. Razvoj otvorenog dijaloga svih interesnih grupa u društvu sa svrhom osiguranja jasnoće, konzistentnosti postupanja i razumijevanja u definiranju interesa potrošača, cilj je Bosne i Hercegovine. On će se ostvariti daljnjim usklađivanjem preuzetih obaveza, vlastitih mogućnosti i interesa. Čitav proces ovisi o spremnosti svih ključnih sektora, od osposobljenosti cjelokupnog sistema za proces prilagođavanja standardima EU, preko obrazovanja ljudskih potencijala u državnoj upravi i pravosuđu do jedinstvene, kvalitetno osposobljene, osviještene i obaviještene javnosti. Uspjeh provedbe ovog Programa, u prvom redu, ovisit će o spremnosti svih ključnih nositelja zaštite potrošača za izvršavanje utvrđenih zadataka i poštivanje navedenih rokova.

438

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 8. stavka (2) točke f) i članka 8. stavka (3) točke i) Zakona o Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 56/08), uz suglasnost Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 8. sjednici održanoj 21. svibnja 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O NADLEŽNOSTI ZA PERSONALIZACIJU, TEHNIČKU OBRADU, PRIJEVOZ, USPOSTAVU I VOĐENJE ELEKTRONIČKE EVIDENCIJE O BRODARSKIM I POMORSKIM KNJIŽICAMA

Članak 1.

(Predmet)

Ovom odlukom utvrđuje se nadležnost za personalizaciju, tehničku obradu, prijevoz, uspostavu, vođenje i tehničko održavanje elektroničke evidencije o izdanim brodarskim i pomorskim knjižicama (u daljnjem tekstu: "knjižicama") na razini Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Personalizacija, tehnička obrada i prijevoz)

- (1) Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Agencija") nadležna je da vrši personalizaciju, tehničku obradu i prijevoz personaliziranih knjižica sukladno važećim pravnim propisima kojima je uređen postupak personalizacije i tehničke obrade identifikacijskih isprava.
- (2) Poslovi personalizacije i tehničke obrade iz stavka (1) ovog članka vrše se na temelju zahtjeva koje Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Ministarstvo") dostavi Agenciji elektroničkim putem.

Članak 3.

(Uspostava i vođenje evidencije)

- (1) Agencija je nadležna da u suradnji sa Ministarstvom provede sve aktivnosti izrade projektnog zadatka i na razini Bosne i Hercegovine uspostavi jedinstveni informacijski sustav za vođenje elektroničke evidencije o knjižicama.
- (2) Agencija je nadležna da izvrši nabavu sustava, opreme i potrošnog materijala potrebnog za provođenje poslova iz stavka (1) ovog članka sukladno važećim pravnim propisima kojima je uređena oblast javnih nabava.
- (3) Agencija je nadležna da vodi i tehnički održava elektroničku evidenciju o knjižicama sukladno važećim pravnim propisima Bosne i Hercegovine kojima je uređena oblast vođenja središnje evidencije podataka i zaštite osobnih podataka.

Članak 4.

(Unos i obrada podataka)

Unos i obradu podataka u elektroničku evidenciju o knjižicama vrši nadležno tijelo za izdavanje knjižica - Ministarstvo i nadležna tijela za zaprimanje i obradu zahtjeva - entitetska ministarstva komunikacija i prometa i tijelo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležno za obavljanje poslova komunikacija i prometa.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 46/15

21. svibnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj

Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 8. става (2) тачке ф) и члана 8. става (3) тачке и) Закона о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ",

број 56/08), уз сагласност Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 8. сједници одржаној 21. маја 2015. године, донио је

**ОДЛУКУ
О НАДЛЕЖНОСТИ ЗА ПЕРСОНАЛИЗАЦИЈУ,
ТЕХНИЧКУ ОБРАДУ, ТРАНСПОРТ,
УСПОСТАВЉАЊЕ И ВОЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ
ЕВИДЕНЦИЈЕ О БРОДАРСКИМ И ПОМОРСКИМ
КЊИЖИЦАМА**

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком утврђује се надлежност за персонализацију, техничку обраду, транспорт, успостављање, вођење и техничко одржавање електронске евиденције о издатим бродарским и поморским књижицама (у даљем тексту: "књижицама") на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Персонализација, техничка обрада и транспорт)

- (1) Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљем тексту: "Агенција") надлежна је да врши персонализацију, техничку обраду и транспорт персонализованих књижица у складу са важећим правним прописима којима је уређен поступак персонализације и техничке обраде идентификационих докумената.
- (2) Послови персонализације и техничке обраде из става (1) овог члана врше се на основу захтјева које Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: "Министарство") достави Агенцији електронским путем.

Члан 3.

(Успостављање и вођење евиденције)

- (1) Агенција је надлежна да у сарадњи са Министарством проведе све активности израде пројектног задатка и на нивоу Босне и Херцеговине успостави јединствени информациони систем за вођење електронске евиденције о књижицама.
- (2) Агенција је надлежна да изврши набавку система, опреме и потрошног материјала потребног за провођење послова из става (1) овог члана у складу са важећим правним прописима којима је уређена област јавних набавки.
- (3) Агенција је надлежна да води и технички одржава електронску евиденцију о књижицама у складу са важећим правним прописима Босне и Херцеговине којима је уређена област вођења централне евиденције података и заштите личних података.

Члан 4.

(Унос и обрада података)

Унос и обраду података у електронску евиденцију о књижицама врши надлежни орган за издавање књижица - Министарство и надлежни органи за зајимање и обраду захтјева - ентитетска министарства комуникација и саобраћаја и орган Брчко дистрикта Босне и Херцеговине надлежан за обављање послова комуникација и саобраћаја.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 46/15

21. маја 2015. године

Сарајево

Предједавајући

Савјета министара БиХ

Др **Денис Звиздић**, с. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 8. stava (2) tačke f) i člana 8. stava (3) tačke i) Zakona o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 56/08), uz saglasnost Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 8. sjednici održanoj 21. maja 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

**O NADLEŽNOSTI ZA PERSONALIZACIJU, TEHNIČKU
OBRADU, TRANSPORT, USPOSTAVLJANJE I
VOĐENJE ELEKTRONSKE EVIDENCIJE O
BRODARSKIM I POMORSKIM KNJIZICAMA**

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком утврђује се надлежност за персонализацију, техничку обраду, транспорт, успостављање, вођење и техничко одржавање електронске евиденције о издатим бродарским и поморским књижицама (у даљњем тексту: "књижицама") на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Персонализација, техничка обрада и транспорт)

- (1) Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: "Агенција") надлежна је да врши персонализацију, техничку обраду и транспорт персонализованих књижица у складу са важећим правним прописима којима је уређен поступак персонализације и техничке обраде идентификационих докумената.
- (2) Послови персонализације и техничке обраде из става (1) овог члана врше се на основу захтјева које Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: "Министарство") достави Агенцији електронским путем.

Члан 3.

(Успостављање и вођење евиденције)

- (1) Агенција је надлежна да у сарадњи са Министарством проведе све активности израде пројектног задатка и на нивоу Босне и Херцеговине успостави јединствени информациони систем за вођење електронске евиденције о књижицама.
- (2) Агенција је надлежна да изврши набавку система, опреме и потрошног материјала потребног за провођење послова из става (1) овог члана у складу са важећим правним прописима којима је уређена област јавних набавки.
- (3) Агенција је надлежна да води и технички одржава електронску евиденцију о књижицама у складу са важећим правним прописима Босне и Херцеговине којима је уређена област вођења централне евиденције података и заштите личних података.

Члан 4.

(Унос и обрада података)

Унос и обраду података у електронску евиденцију о књижицама врши надлежни орган за издавање књижица -

Ministarstvo i nadležni organi za zaprimanje i obradu zahtjeva - entitetska ministarstva komunikacija i prometa i organ Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležan za obavljanje poslova komunikacija i prometa.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 46/15
21. maja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

439

Na temelju članka 10. stavak (1) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", br. 53/09, 54/10 i 47/14) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i Odluke o određivanju graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 39/12), na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 9. sjednici, održanoj 2.6.2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O ODREĐIVANJU MEĐUNARODNIH GRANIČNIH PRIJELAZA U BiH NA KOJIMA SE MOGU IZDAVATI VIZE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom određuju se Međunarodni granični prijelazi u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize.

Članak 2.

(Međunarodni granični prijelazi na kojima se mogu izdavati vize)

Vize se mogu izdavati stranim državljanima koji dolaze u Bosnu i Hercegovinu na sljedećim graničnim prijelazima:

- a) Međunarodni granični prijelaz Orašje,
- b) Međunarodni granični prijelaz Bosanska Gradiška/Gradiška,
- c) Međunarodni granični prijelaz Izačić,
- d) Međunarodni granični prijelaz Kamensko,
- e) Međunarodni granični prijelaz Gorica,
- f) Međunarodni granični prijelaz Doljani,
- g) Međunarodni granični prijelaz Bijajača,
- h) Međunarodni granični prijelaz Bosanski/Srpski Brod,
- i) Međunarodni granični prijelaz Rača,
- j) Međunarodni granični prijelaz Karakaj,
- k) Međunarodni granični prijelaz Hum,
- l) Međunarodni granični prijelaz Klobuk,
- m) Međunarodni granični prijelaz Aerodrom Sarajevo,
- n) Međunarodni granični prijelaz Aerodrom Banja Luka,
- o) Međunarodni granični prijelaz Aerodrom Tuzla,
- p) Međunarodni granični prijelaz Aerodrom Mostar.

Članak 3.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o određivanju Međunarodnih graničnih prijelaza u BiH na kojima se mogu izdavati vize ("Službeni glasnik BiH", broj 60/04).

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 47/15
2. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", br. 53/09, 54/10 i 47/14) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i Odluke o određivanju graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 39/12), na prijedlog Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 9. sjednici, održanoj 02.06.2015. godine, donio je

ODLUKU

O ODREĐIVANJU MEĐUNARODNIH GRANIČNIH PRIJELAZA U BiH NA KOJIMA SE MOGU IZDAVATI VIZE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom određuju se Međunarodni granični prelazi u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize.

Član 2.

(Međunarodni granični prelazi na kojima se mogu izdavati vize)

Vize se mogu izdavati stranim državljanima koji dolaze u Bosnu i Hercegovinu na sljedećim graničnim prelazima:

- a) Međunarodni granični prelaz Orašje,
- b) Međunarodni granični prelaz Bosanska Gradiška/Gradiška,
- ц) Međunarodni granični prelaz Izačić,
- д) Međunarodni granični prelaz Kamensko,
- е) Međunarodni granični prelaz Gorica,
- ф) Međunarodni granični prelaz Doljani,
- г) Međunarodni granični prelaz Bijajača,
- х) Međunarodni granični prelaz Bosanski/Srpski Brod,
- и) Međunarodni granični prelaz Rača,
- ј) Međunarodni granični prelaz Karakaj,
- к) Međunarodni granični prelaz Hum,
- л) Međunarodni granični prelaz Klobuk,
- м) Međunarodni granični prelaz Aerodrom Sarajevo,
- н) Međunarodni granični prelaz Aerodrom Banja Luka,
- о) Međunarodni granični prelaz Aerodrom Tuzla,
- п) Međunarodni granični prelaz Aerodrom Mostar.

Član 3.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o određivanju Međunarodnih graničnih prelaza u BiH na kojima se mogu izdavati vize ("Službeni glasnik BiH", broj 60/04).

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 47/15
02. јуна 2015. године
Сарајево

Предједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 10. став (1) Закона о граничној контроли ("Службени гласник БиХ", бр. 53/09, 54/10 и 47/14) и члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и Одлуке о одређивању граничних прелаза у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 39/12), на приједлог Министарства сигурности Босне и Херцеговине, Вijeће министара Босне и Херцеговине на 9. сједници, одржаној 02.06.2015. године, донијело је

ODLUKU**O ODREĐIVANJU MEĐUNARODNIH GRANIČNIH PRELAZA U BIH NA KOJIMA SE MOGU IZDAVATI VIZE**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком одређују се Међународни гранични прелази у Босни и Херцеговини на којима се могу издати вие.

Члан 2.

(Међународни гранични прелази на којима се могу издати вие)

Вие се могу издати страним држављанима који долазе у Босну и Херцеговину на слjedeћим граничним прелазима:

- a) Међународни гранични прелаз Орашје,
- b) Међународни гранични прелаз Босанска Градишка/ Градишка,
- c) Међународни гранични прелаз Изаčić,
- d) Међународни гранични прелаз Каменско,
- e) Међународни гранични прелаз Горика,
- f) Међународни гранични прелаз Долјани,
- g) Међународни гранични прелаз Бијаћа,
- h) Међународни гранични прелаз Босански/Српски Брод,
- i) Међународни гранични прелаз Раћа,
- j) Међународни гранични прелаз Каракaj,
- k) Међународни гранични прелаз Хум,
- l) Међународни гранични прелаз Клобук,
- m) Међународни гранични прелаз Аеродром Сарајево,
- n) Међународни гранични прелаз Аеродром Бања Лука,
- o) Међународни гранични прелаз Аеродром Тузла,
- p) Међународни гранични прелаз Аеродром Мостар.

Члан 3.

(Престанак важења)

Ступањем на снагу ове одлуке престaje да важи Одлука о одређивању Међународних граничних прелаза у БиХ на којима се могу издати вие ("Службени гласник БиХ", број 60/04).

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 47/15
02. јуна 2015. године
Сарајево

Предједавајући
Вijeћа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

440

На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на 8. сједници одржаној 21. свибња 2015. године, донијело је

ODLUKU**O DOPUNAMA ODLUKE O KRITERIJIMA ZA IZBOR BANAKA ZA DRŽANJE DEPOZITA IZ KREDITNIH I GRANT IZVORA KOJIMA SE FINANCIRAJU PROJEKTI U BOSNI I HERCEGOVINI**

Чланак 1.

У Одлуци о критеријима за избор банака за држање депозита из кредитних и grant извора којима се финансирају пројекти у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 92 /11) иза чланака 3. додају се нови чл. 4., 5. и 6. који гласе:

"Чланак 4.

(Управљање ризиком држања депозита)

Ризик држања депозита из екстерних извора финансирања обухваћа слjedeће аспекте:

- a) рочни аспект: повлачење и опозив депозита, неусклађеност у динамичности плаћања обвеза; неусклађеност између висине и потреба за депозитима, неоправдано повлачење кредитних и grant средстава; *trade-off* између трошкова повучених средстава и учинака држања депозита;
- b) аспект тржишта: кретање каматних стопа (negativne kamatne stope) и цијене валута (валутни ризик).
- c) аспект neočekivanog događaja: stečaj i likvidacija banaka u kojima se drže depoziti; prioriteti u redosljedju naplate iz stečajne mase finansijske institucije.

Чланак 5.

(Одговорност за држање депозита)

Ризик држања депозита преузимају особе на које су пренесене овласти за располагање депозитима на депозитним рачунима за потребе пројекта и институције које су именовале исте.

Чланак 6.

(Обвеза овлашћених особа)

Особе које имају овласти за финансијско управљање предметним средствима депозита дућне су управљати новчаним токovima (приливом и одливом новца) тако да минимизирају ризике из чланака 1. Одлуке."

Досадашњи чланак 4. постaje чланак 7.

Чланак 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 48/15
21. свибња 2015. године
Сарајево

Предсједатељ
Вijeћа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, в. р.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 8. сједници одржаној 21. маја 2015. године, донио је

ОДЛУКУ**О ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О КРИТЕРИЈИМА ЗА ИЗБОР БАНАКА ЗА ДРЖАЊЕ ДЕПОЗИТА ИЗ КРЕДИТНИХ И ГРАНТ ИЗВОРА КОЈИМА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ПРОЈЕКТИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

Члан 1.

У Одлуци о критеријима за избор банака за држање депозита из кредитних и грант извора којима се финансирају пројекти у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 92 /11) иза члана 3. додају се нови чл. 4., 5. и 6. који гласе:

"Члан 4.

(Управљање ризицима држања депозита)

Ризик држања депозита из екстерних извора финансирања обухвата следеће аспекте:

- a) рочни аспект: повлачење и опозив депозита, неусклађеност у динамици плаћања обавеза; неусклађеност између висине и потреба за депозитима, неоправдано повлачење кредитних и грант средстава; *trade-off* између трошкова повучених средстава и учинака држања депозита;
- b) аспект тржишта: кретање каматних стопа (негативне каматне стопе) и цијене валута (валутни ризик).
- ц) аспект неочекиваног догађаја: стечај и ликвидација банака у којима се држе депозити; приоритети у редослиједу наплате из стечајне масе финансијске институције.

Члан 5.

(Одговорност за држање депозита)

Ризик држања депозита преузимају лица на које су пренесена овлашћења за располагање депозитима на депозитним рачунима за потребе пројекта и институције које су именовале иста.

Члан 6.

(Обавеза овлашћених лица)

Особе које имају овлашћења за финансијско управљање предметним средствима депозита дужне су управљати новчаним токовима (приливом и одливом новца) тако да минимизирају ризике из члана 1. Одлуке."

Досадашњи члан 4. постаје члан 7.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 48/15
21. маја 2015. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03,42/03, 81/06,76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на 8. сједници одржаној 21. маја 2015. године, донijело је

ОДЛУКУ**О ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О КРИТЕРИЈИМА ЗА ИЗБОР БАНАКА ЗА ДРЖАЊЕ ДЕПОЗИТА ИЗ КРЕДИТНИХ И ГРАНТ ИЗВОРА КОЈИМА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ПРОЈЕКТИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

Члан 1.

У Одлуци о критеријима за избор банака за држање депозита из кредитних и грант извора којима се финансирају пројекти у Босни и

Херцеговини ("Службени гласник БиХ" број 92 /11) иза члана 3. додају се нови чл. 4., 5. и 6. који гласе:

"Члан 4.

(Управљање ризицима држања депозита)

Ризик држања депозита из екстерних извора финансирања обухвата следеће аспекте:

- a) рочни аспект: повлачење и опозив депозита, неусклађеност у динамици плаћања обавеза; неусклађеност између висине и потреба за депозитима, неоправдано повлачење кредитних и грант средстава; *trade-off* између трошкова повучених средстава и учинака држања депозита;
- b) аспект тржишта: кретање каматних стопа (негативне каматне стопе) и цијене валута (валутни ризик).
- c) аспект неочекиваног догађаја: стечај и ликвидација банака у којима се држе депозити; приоритети у редослиједу наплате из стечајне масе финансијске институције.

Члан 5.

(Одговорност за држање депозита)

Ризик држања депозита преузимају особе на које су пренесена овлашћења за располагање депозитима на депозитним рачунима за потребе пројекта и институције које су именовале исте.

Члан 6.

(Обавеза овлашћених особа)

Особе које имају овлашћења за финансијско управљање предметним средствима депозита дужне су управљати новчаним токовима (приливом и одливом новца) тако да минимизирају ризике из члана 1. Одлуке."

Досадашњи члан 4. постаје члан 7.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 48/15
21. маја 2015. године
Сарајево

Председавајући
Вijeћа министара БиХ
Др. **Денис Звиздић**, с. р.

441

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 13. ставка (4) Закона о Прораћуну институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне прораћунске причуве, бр. 01-02-2-1541/15 од 16.6.2015. године, председатељ Вijeћа министара Босне и Херцеговине доніо је

ОДЛУКУ**О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ ПРОРАЧУНСКЕ ПРИЧУВЕ**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравaju се средства за интервентно коришћење текуће прораћунске причуве Прораћуна институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 4.000 КМ Славистићком комитету у сврху једнократне помоћи за реализацију Другог босанскохерцеговачког славистићког конгреса.

Чланак 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о

financiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro-račun Slavističkog komiteta, Sarajevo.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-2-1078-1/15

16. svibnja 2015. godine

Sarajevo

Predsjedatelj

Vijeća ministara BiH

Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), člana 13. stava (4) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne budžetske rezerve, br. 01-02-2-1541/15 od 16.6.2015. godine, predsjedavajući Savjeta ministara Bosne i Hercegovine donio je

ОДЛУКУ

О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 4.000 КМ Славистичком комитету у сврху једнократне помоћи за реализацију Другог босанскохерцеговачког славистичког конгреса.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро-рачун Славистичког комитета, Сарајево.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1078-1/15

16. јуна 2015. године

Сарајево

Председavajuћи

Савјета министара БиХ

Др **Денис Звиздић**, с. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), člana 13. stava (4) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne budžetske rezerve, br. 01-02-2-1541/15 od 16.6.2015. godine, predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine donio je

ОДЛУКУ

О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и

међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 4.000 КМ Славистичком комитету у сврху једнократне помоћи за реализацију Другог босанскохерцеговачког славистичког конгреса.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро-рачун Славистичког комитета, Сарајево.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1078-1/15

16. јуна 2015. године

Сарајево

Председavajuћи

Вјећа министара БиХ

Др. **Денис Звиздић**, с. р.

442

Na temelju članka 17. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), članka 13. stavka (4) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne proračunske pričuve, br. 01-02-2-1541/15 od 16.6.2015. godine, predsjedatelj Vijeća ministara Bosne i Hercegovine donio je

ОДЛУКУ

О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ ПРОРАЧУНСКЕ ПРИЧУВЕ

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће прорачунске причуве Прорачуна институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 2.000 КМ Удрузи обitelji дјече и особа с poteškoćama у развоју "Дajte нам шансу" у сврху једнократне помоћи за рад удруге.

Чланак 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро-рачун Удруге обitelji дјече и особа с poteškoćama у развоју "Дajte нам шансу", Сарајево.

Чланак 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1176-1/15

16. липња 2015. године

Сарајево

Председatelj

Вјећа министара БиХ

Др. **Денис Звиздић**, в. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), člana 13. stava (4) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne budžetske rezerve, br. 01-02-2-1541/15

од 16.6.2015. године, предсједавајући Савјета министара Босне и Херцеговине донио је

ОДЛУКУ
О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 2.000 КМ Удружењу породица дјеце и особа с потешкоћама у развоју "Дајте нам шансу" у сврху једнократне помоћи за рад удружења.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро-рачун Удружења породица дјеце и особа с потешкоћама у развоју "Дајте нам шансу", Сарајево.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1176-1/15

16. јуна 2015. године

Сарајево

Предсједавајући

Савјета министара БиХ

Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 13. става (4) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне буџетске резерве, бр. 01-02-2-1541/15 од 16.6.2015. године, предсједavajuћи Вијећа министара Босне и Херцеговине донио је

ОДЛУКУ
О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 2.000 КМ Удружењу породица дјеце и особа с потешкоћама у развоју "Дајте нам шансу" у сврху једнократне помоћи за рад удружења.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро-рачун Удружења породица дјеце и особа с потешкоћама у развоју "Дајте нам шансу", Сарајево.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1176-1/15

16. јуна 2015. године

Сарајево

Предсједavajuћи

Вијећа министара БиХ

Др. **Денис Звиздић**, с. р.

443

На temelju чланка 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), чланка 13. ставка (4) Закона о Прораčуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне прораčунске причуве, бр. 01-02-2-1541/15 од 16.6.2015. године, предсједатељ Вијећа министара Босне и Херцеговине донио је

ОДЛУКУ
О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ ПРОРАЧУНСКЕ ПРИЧУВЕ

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће прораčунске причуве Прораčуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 5.000 КМ Удрузи Pokret "Majke enklave Srebrenica i Źepa", Сарајево, у сврху једнократне помоћи за обилежјавање 20. годишњице пада Сребренце.

Чланак 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро-рачун Удруге Pokret "Majke enklave Srebrenica i Źepa", Сарајево.

Чланак 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1206-1/15

16. липња 2015. године

Сарајево

Предсједатељ

Вијећа министара БиХ

Др. **Денис Звиздић**, в. р.

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 13. става (4) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне буџетске резерве, бр. 01-02-2-1541/15 од 16.6.2015. године, предсједavajuћи Савјета министара Босне и Херцеговине донио је

ОДЛУКУ

О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине

за 2015. годину у износу од 5.000 КМ Удружењу Покрет "Мајке енклаве Сребреница и Жепа", Сарајево, у сврху једнократне помоћи за обиљежавање 20. годишњице пада Сребренице.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жирос-рачун Удружења Покрет "Мајке енклаве Сребреница и Жепа", Сарајево.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1206-1/15

16. јуна 2015. године

Сарајево

Председавајући

Савјета министара БиХ

Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 13. става (4) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне буџетске резерве, бр. 01-02-2-1541/15 од 16.6.2015. године, председavajuћи Вјећа министара Босне и Херцеговине донио је

ОДЛУКУ

**О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравaju се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 5.000 КМ Удружењу Покрет "Мајке енклаве Сребреница и Жепа", Сарајево, у сврху једнократне помоћи за обиљежавање 20. годишњице пада Сребренице.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жирос-рачун Удружења Покрет "Мајке енклаве Сребреница и Жепа", Сарајево.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-1206-1/15

16. јуна 2015. године

Сарајево

Председавајући

Вјећа министара БиХ

Др **Денис Звиздић**, с. р.

444

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 13. став (4) Закона о Прораčуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава

интервентне текуће прируче број: 01-02-2-4431-1/15 од 27.5.2015. године, замјеник председатеља Вјећа министара Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ

**О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ ПРОРАЧУНСКЕ ПРИЧУВЕ**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравaju се средства за интервентно кориштење текуће прорачунске причуве Прорачуна институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 5.000,00 КМ (словима: петтисућа конвертибилних марака) Асоцијацији гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине у сврху једнократне финансијске потпоре за организовање Петог босанскохерцеговачког конгреса гастроентеролога и хепатолога с међународним судјеловањем и Другог конгреса гастроентеролошких сестара и техничара у Mostaru у раздобљу од 11.6.2015. године до 14.6.2015. године.

Чланак 2.

(Мјеродавност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине сукладно Закону о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплата ће се извршити на текући раџун Асоцијације гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине, број: 3060022675120968, код Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar.

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку средстава)

Обвезује се Асоцијација гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине да по окончању Петог босанскохерцеговачког конгреса гастроентеролога и хепатолога с међународним судјеловањем и Другог конгреса гастроентеролошких сестара и техничара достави извјешће о намјенском утрошку средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-4759-2/15

9. липња 2015. године

Сарајево

Замјеник председатеља

Вјећа министара БиХ

Вјекослав Бевода, в. р.

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 13. став (4) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће резерве број: 01-02-2-4431-1/15 од 27.5.2015. године, замјеник председавајућег Савјета министара Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ

**О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравaju се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 5.000,00 КМ (словима: петхиљада конвертибилних марака) Асоцијацији гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине у сврху

једнократне финансијске подршке за организацију Петог босанскохерцеговачког конгреса гастроентеролога и хепатолога с међународним учествовањем и Другог конгреса гастроентеролошких сестара и техничара у Мостару у периоду од 11.6.2015. године до 14.6.2015. године.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине сходно Закону о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплата ће се извршити на текући рачун Асоцијације гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине, број: 3060022675120968, код Нуро Алпе-Adria Bank д.д. Мостар.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Асоцијација гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине да по окончању Петог босанскохерцеговачког конгреса гастроентеролога и хепатолога с међународним учествовањем и Другог конгреса гастроентеролошких сестара и техничара достави извјештај о намјенском утрошку средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-4759-2/15

9. јуна 2015. године

Сарајево

Замјеник председавајућег

Савјета министара БиХ

Вјекослав Беванда, с. р.

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 13. став (4) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће резерве број: 01 -02-2-4431-1/15 од 27.5.2015. године, замјеник председавајућег Вјеча министара Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU

O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE BUDŽETSKE REZERVE

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравaju се средства за интервентно коришћење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину у износу од 5.000,00 КМ (словима: петиљада конвертибилних марака) Асоцијацији гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине у сврху једнократне финансијске подршке за организацију Петог босанскохерцеговачког конгреса гастроентеролога и хепатолога с међународним судјеловањем и Другог конгреса гастроентеролошких сестара и техничара у Мостару у периоду од 11.6.2015. године до 14.6.2015. године.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплата ће се извршити на текући рачун Асоцијације гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине, број: 3060022675120968, код Нуро Алпе-Adria-Bank д.д. Мостар.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Асоцијација гастроентеролога и хепатолога Босне и Херцеговине да по окончању Петог босанскохерцеговачког конгреса гастроентеролога и хепатолога с међународним судјеловањем и Другог конгреса гастроентеролошких сестара и техничара достави извјештај о намјенском утрошку средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-2-4759-2/15

9. јуна 2015. године

Сарајево

Замјеник председавајућег

Вјеча министара БиХ

Вјекослав Беванда, с. р.

445

На основу члана 17. Закона о Вјечу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјече министара Босне и Херцеговине на 8. сједници одржаној 21.05.2015. године, донијело је

ZAKLJUČAK

O DAVANJU SUGLASNOSTI ZA IZDAVANJE JAMSTVA OD STRANE MULTILATERALNE AGENCIJE ZA GARANTIRANJE INVESTICIJA (MULTILATERAL INVESTMENT GUARANTEE AGENCY) - MIGA, ZA INVESTICIJU RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG U PODUZEĆE RAIFFEISEN BANK D.D. BOSNA I HERCEGOVINA

1. Sukladno članku 15. Konvencije Multilateralne agencije za garantiranje investicija (Multilateral Investment Guarantee Agency) - MIGA, Bosna i Hercegovina nema prigovor na financijske operacije Multilateralne agencije za garantiranje investicija na teritoriju Bosne i Hercegovine, kojim se izdaje jamstvo MIGA-e protiv rizika na investiciju Raiffeisen Bank International AG u Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina na iznos od 130 milijuna eura.
2. Ministarstvo financija i trezora pripremit će propisanu formu suglasnosti i u roku koji je određen Konvencijom Agencije (30 dana od prijema zahtjeva) proslijediti Multilateralnoj agenciji za garantiranje investicija.
3. Za realiziranje ovog zaključka zadužuje se Ministarstvo financija i trezora.
4. Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 42/15
21. svibnja 2015. godine
Saraјеvo

Predsjedatelj
Vјеча министара БиХ
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине на 8. сједници одржаној 21.05.2015. године, донио је

ЗАКЉУЧАК

**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ ЗА ИЗДАВАЊЕ
ГАРАНЦИЈЕ ОД СТРАНЕ МУЛТИЛАТЕРАЛНЕ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ГАРАНТОВАЊЕ ИНВЕСТИЦИЈА
(MULTILATERAL INVESTMENT GUARANTEE
AGENCY) - MIGA, ЗА ИНВЕСТИЦИЈУ RAIFFEISEN
BANK INTERNATIONAL AG У ПРЕДУЗЕЋЕ
RAIFFEISEN BANK D.D. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА**

1. У складу са чланом 15. Конвенције Мултилатералне агенције за гарантовање инвестиција (Multilateral Investment Guarantee Agency) - MIGA, Босна и Херцеговина нема приговор на финансијске операције Мултилатералне агенције за гарантовање инвестиција на територији Босне и Херцеговине, којим се издаје гаранција MIGA-е против ризика на инвестицију Raiffeisen Bank International AG у предузеће Raiffeisen Bank d.d. Босна и Херцеговина на износ од 130 милиона евра.
2. Министарство финансија и трезора припремиће прописану форму сагласности и у року који је одређен Конвенцијом Агенције (30 дана од пријема захтјева) прослједити Мултилатералној агенцији за гарантовање инвестиција.
3. За реализацију овог закључка задужује се Министарство финансија и трезора.
4. Закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 42/15
21. маја 2015. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03,42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине на 8. сједници одржаној 21.05.2015. године, донijело је

ЗАКЉУЧАК

**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ ЗА ИЗДАВАЊЕ
ГАРАНЦИЈЕ ОД СТРАНЕ МУЛТИЛАТЕРАЛНЕ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ГАРАНТОВАЊЕ ИНВЕСТИЦИЈА
(MULTILATERAL INVESTMENT GUARANTEE
AGENCY) - MIGA, ЗА ИНВЕСТИЦИЈУ RAIFFEISEN
BANK INTERNATIONAL AG У ПРЕДУЗЕЋЕ
RAIFFEISEN BANK D.D. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА**

1. У складу са чланом 15. Конвенције Мултилатералне агенције за гарантовање инвестиција (Multilateral Investment Guarantee Agency) - MIGA, Босна и Херцеговина нема приговор на финансијске операције Мултилатералне агенције за гарантовање инвестиција на територији Босне и Херцеговине, којим се издаје гаранција MIGA-е против ризика на инвестицију Raiffeisen Bank International AG у Raiffeisen Bank d.d. Босна и Херцеговина на износ од 130 милиона евра.
2. Министарство финансија и трезора припремит ће прописану форму сагласности и у року који је одређен Конвенцијом Агенције (30 дана од пријема захтјева) прослједити Мултилатералној агенцији за гарантовање инвестиција.
3. За реализацију овог закључка задужује се Министарство финансија и трезора.

4. Закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 42/15
21. маја 2015. године
Сарајево

Председавајући
Вijeћа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА**УПРАВА ЗА НЕИЗРАВНО ОПОРЕЗИВАЊЕ
446**

Темелјем чланка 7. ставак (1) и (2) и чланка 8. ставак (1) и (2) Закона о систему неizrавног опореzивања у БиХ ("Службени гласник БиХ", број 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09 и 32/13), а у свеzi са чланком 25. ставак 3. Закона о Управи за неizrавно опореzивање ("Службени гласник БиХ", бр. 89/05), равнателј Управе за неizrавно опореzивање, уз претходну сугласност Управног одбора, доноси

ОДЛУКУ**О ОДРЕЂИВАЊУ ВЕЛИКИХ ОБВЕЗНИКА
НЕИЗРАВНИХ ПОРЕЗА****I**

Овом одлуком одређује се раздобље и прописују услови, као критериј за одређивање обвезника неizrавних пореза који ће имати статус "великих обвезника неizrавних пореза".

II

Статус "великих обвезника неizrавних пореза", за раздобље 2015. година - 2017. година, имају обвезници неizrавних пореза чија вриједност градивног пореза на додану вриједност (збир улазног и излазног PDV-а), у 2014. години износи 1.500.000,00 КМ и више.

III

Ова одлука ступа на снагу осмога дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-2-453-3/15
16. липња 2015. године

Равнателј
Др **Миро Дџакула**, в. р.

На основу члана 7. став (1) и (2) и члана 8. став (1) и (2) Закона о систему индиректног опореzивања у БиХ ("Службени гласник БиХ", број 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09 и 32/13), а у вези са чланом 25. став 3. Закона о Управи за индиректно опореzивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05), директор Управе за индиректно опореzивање, уз претходну сагласност Управног одбора, доноси

ОДЛУКУ**О ОДРЕЂИВАЊУ ВЕЛИКИХ ОБВЕЗНИКА
ИНДИРЕКТНИХ ПОРЕЗА****I**

Овом Одлуком одређује се период и прописују услови, као критеријум за одређивање обвезника индиректних пореза који ће имати статус "великих обвезника индиректних пореза".

II

Статус "великих обвезника индиректних пореза", за период 2015. година - 2017. година имају обвезници индиректних пореза чија вриједност градивног пореза на додату вриједност (збир улазног и излазног ПДВ-а), у 2014. години износи 1.500.000,00 КМ и више.

III

Oва Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-2-453-3/15

Директор

16. јуна 2015. године

Др **Миро Цакула**, с. р.

Na osnovu člana 7. stav (1) i (2) i člana 8. stav (1) i (2) Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09 i 32/13), a u vezi sa članom 25. stav 3. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), direktor Uprave za indirektno oporezivanje, uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora, donosi

ODLUKU

O ODREĐIVANJU VELIKIH OBVEZNIKA
INDIREKTNIH POREZA

I

Ovom Odlukom određuje se period i propisuju uslovi, kao kriterij za određivanje obveznika indirektnih poreza koji će imati status "velikih obveznika indirektnih poreza".

II

Status "velikih obveznika indirektnih poreza", za period 2015. godina - 2017. godina, imaju obveznici indirektnih poreza čija vrijednost gradivnog poreza na dodatu vrijednost (zbir ulaznog i izlaznog PDV-a), u 2014. godini iznosi 1.500.000,00 KM i više.

III

Ova Odluka stupa na snagu осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-2-453-3/15

Директор

16. јуна 2015. године

Др. **Миро Дžакула**, с. р.

K A Z A L O

VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE

432	Odluka o stjecanju državljanstva Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	Bosne i	1	437	Odluka o usvajanju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2015. godinu (hrvatski jezik)	5
	Odluka o stičanju држављанства Босне и Херцеговине (српски језик)	и	1		Одлука о усвајању Државног годишњег програма за заштиту потрошача Босне и Херцеговине за 2015. годину (српски језик)	23
	Odluka o sticanju држављанства Босне и Херцеговине (bosanski jezik)	и	2		Odluka o usvajanju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine za 2015. godinu (bosanski jezik)	43
433	Odluka o stjecanju држављанства Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)	Bosne i	2	438	Odluka o nadležnosti za personalizaciju, tehničku obradu, prijevoz, uspostavu i vođenje elektroničke evidencije o brodarskim i pomorskim knjižicama (hrvatski jezik)	61
	Odluka o stičanju држављанства Босне и Херцеговине (српски језик)	и	2		Одлука о надлежности за персонализацију, техничку обраду, транспорт, успостављање и вођење електронске евиденције о бродарским и поморским књижицама (српски језик)	61
	Odluka o sticanju држављанства Босне и Херцеговине (bosanski jezik)	и	3		Odluka o nadležnosti za personalizaciju, tehničku obradu, transport, uspostavljanje i vođenje elektronske evidencije o brodarskim i pomorskim knjižicama (bosanski jezik)	62
434	Odluka o stjecanju држављанства Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)	Bosne i	3	439	Odluka o određivanju međunarodnih граничних пријелазу у БиХ на којима се могу издавати вине (hrvatski jezik)	63
	Odluka o stičanju држављанства Босне и Херцеговине (српски језик)	и	3		Одлука о одређивању међународних граничних прелазу у БиХ на којима се могу издавати вине (српски језик)	63
	Odluka o sticanju држављанства Босне и Херцеговине (bosanski jezik)	и	4		Odluka o određivanju međunarodnih граничних прелазу у БиХ на којима се могу издавати вине (bosanski jezik)	64
435	Odluka o stjecanju држављанства Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)	Bosne i	3	440	Odluka o dopunama Odluke o kriterijima za izbor banaka za držanje depozita iz kreditnih i grant izvora kojima se financiraju projekti u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)	64
	Odluka o stičanju држављанства Босне и Херцеговине (српски језик)	и	4			
	Odluka o sticanju држављанства Босне и Херцеговине (bosanski jezik)	и	4			
436	Odluka o stjecanju држављанства Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)	Bosne i	4			
	Odluka o stičanju држављанства Босне и Херцеговине (српски језик)	и	4			
	Odluka o sticanju држављанства Босне и Херцеговине (bosanski jezik)	и	5			

	Одлука о допунама Одлуке о критеријима за избор банака за држање депозита из кредитних и грант извора којима се финансирају пројекти у Босни и Херцеговини (српски језик)	64	445	Закључак о давању suglasnosti за издавање jamstva од стране Multilateralne агенције за гарантирање инвестиција (Multilateral Investment Guarantee Agency) - MIGA, за инвестицију Raiffeisen Bank International AG у предузеће Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina (hrvatski jezik)	69	
441	Одлука о допунама Одлуке о критеријима за избор банака за држање депозита из кредитних и грант извора којима се финансирају пројекти у Босни и Херцеговини (bosanski jezik)	65	64	Закључак о давању сагласности за издавање гаранције од стране Мултилатералне агенције за гарантовање инвестиција (Multilateral Investment Guarantee Agency) - MIGA, за инвестицију Raiffeisen Bank International AG у предузеће Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina (srpski jezik)	69	
	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће прораџунске приџуве (hrvatski jezik)	65	65	Закључак о давању saglasnosti за издавање garancije од стране Multilateralne агенције за гарантовање инвестиција (Multilateral Investment Guarantee Agency) - MIGA, за инвестицију Raiffeisen Bank International AG у предузеће Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina (bosanski jezik)	70	
	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (српски језик)	66	66	BOSNA I HERCEGOVINA		
442	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (bosanski jezik)	66	66	UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE		
	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (српски језик)	66	66	446	Одлука о одређивању великих обвезника neizravnih poreza (hrvatski jezik)	70
443	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (bosanski jezik)	67	67		Одлука о одређивању великих обвезника индиректних пореза (српски језик)	70
	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (српски језик)	67	67		Одлука о одређивању великих обвезника indirektnih poreza (bosanski jezik)	71
444	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (српски језик)	68	68			
	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (bosanski jezik)	68	68			
	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (српски језик)	68	68			
	Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће буџетске резерве (bosanski jezik)	69	69			

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Marin Vukoja - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Ravnatelj: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050 faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-0000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Mevludin Hamzić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obvezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za I polugodište 2015. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM